اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۳۰ آذر ۱۴۰۱
• ۲۶ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
• ۲۱ دسامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۴۵ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۲۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

حادثه شاهچراغ موجب رسوایی امریکا شد

رهبر معظم انقلاب در دیدار خانواده‌های شهدای حادثه تروریستی حرم مطهر شاهچراغ علیه‌السلام، این حادثه تلخ را موجب داغدار شدن دل‌ها، اما ماندنی در تاریخ ایران خواندند و با تاکید بر رسوا شدن دست‌های پشت‌پرده این خباثت یعنی امریکایی‌های کینه‌توز و به‌وجودآورنده داعش، خاطرنشان کردند: دستگاه‌های فرهنگی و هنری باید این حادثه باعظمت را همچون قضیه عاشورا و سایر مسائل تاریخی موردتوجه قرار دهند و به آیندگان منتقل کنند.

رهبر معظم انقلاب، ترور زائران را متفاوت از سایر حوادث تروریستی و موجب رسوایی مضاعف دشمن دانستند و گفتند: علاوه بر عاملان جانی و خیانتکار، پشتیبانان اصلی و به‌وجود آورندگان داعش نیز در این جنایت شریک هستند ۲

صمت هزینه برگزاری طولانی‌ترین شب سال را بررسی کرد

یلدا، گران‌ترین شب سال

روزهای پایانی پاییز به‌سادگی فصل‌های دیگر تمام نمی‌شود و آخرین روز و شب آن برای ما متفاوت است؛ طولانی‌ترین شب سال؛ شبی که میان دغدغه‌های روزمره کمی حال‌وهوای مردم را تغییر می‌دهد.

در حقیقت، یلدا بهانه‌ای است برای دورهمی در شبی پاییزی که یک دقیقه از شب‌های دیگر طولانی‌تر است. هر چند امسال این آیین زیر سایه شرایط اقتصادی رنگ و بوی متفاوتی دارد. آمارها حاکی از آن است که هزینه سفره شب یلدا در سال ۱۴۰۰ برای یک خانواده ۵ نفره حداقل ۶۰۰ هزار تومان بوده است. البته این عدد را فقط برای خرید انار، هندوانه، آجیل و کیک در ذهن‌تان داشته باشید و گرنه با رنگین‌تر کردن سفره، خرج طولانی‌ترین شب سال بیشتر هم می‌شود. همچنین با یک حساب سرانگشتی از هزینه‌های شب یلدا در سال ۹۹ به افزایش قیمت حدود ۴۰۰ هزار تومانی می‌رسیم.

شواهد حاکی از آن است که یلدانشینی امسال باتوجه به قیمت‌های سر به فلک کشیده بازار، قطعا هزینه بیشتری برمی‌دارد. ۸-۹-۱۵

عکس: آیدا فریدی

آلودگی هوای تهران باز هم به مرز هشدار رسید

قانون هوای پاک، خاک می‌خورد
۴

سرمقاله

سیاست تجاری ایران در قبال همسایگان
۲

گزارش‌های روز

استخراج کمرشکن غیرمجاز
۶

سیاست‌های پولی مانع صعود ادامه‌دار
۱۲

توپ ساخت‌وساز در زمین مردم افتاد

خانه‌دار کردن مردم یکی از برنامه‌های اصلی دولت بوده که در قالب طرح نهضت ملی مسکن با چشم‌انداز خانه‌دار شدن بیش از ۴ میلیون ایرانی هدف‌گذاری شد، ازاین‌رو به‌موازات برنامه انبوه‌سازی مسکن در دولت‌های پیشین، طرح نهضت ملی مسکن در دولت سیزدهم کلید خورد تا دولت بتواند با ارائه انواع امکانات و مشوق‌ها از جمله اختصاص زمین ارزان‌قیمت و تخفیف پروانه ساخت این واحدها، شرایط خانه‌دار شدن عده کثیری از مردم را تسهیل کند.

در چشم‌انداز طرح ملی مسکن قرار است تا سال ۱۴۰۴، بالغ بر ۴ میلیون مسکن در کشور ساخته و تحویل متقاضیان شود، اما در خلال اجرای این طرح عظیم، مشکلاتی مطرح است. در روزهای اخیر، رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با اشاره به تخفیف ۳۰ درصدی پروانه ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن اظهار کرد؛ این تخفیف، امتیاز ویژه‌ای برای پیشبرد طرح مذکور است. در این طرح دولت زمین را رایگان در اختیار مردم قرار می‌دهد و درمورد پروانه ساخت نیز تنها عوارض دریافت می‌شود. برخی کارشناسان معتقدند این مشوق، توپ ساخت‌وساز را به زمین مردم می‌اندازد.
۱۰

آمادگی ناوگان امدادخودرو ایران برای طرح زمستانی

شرکت امدادخودرو ایران با تجهیز سبد امدادی (ویژه زمستان) ناوگان این شرکت برای امدادرسانی و یا حوادث احتمالی در زمان بحران و بارش برف و باران آماده ارایه خدمت به هموطنان است.

ایکوپرس- طرح زمستانی شرکت امدادخودرو ایران از ۲۳ آذرماه آغاز شده و تا ۲۰ اسفند در سراسر کشور اجرا خواهد شد و شبکه نمایندگی‌های مجاز خدمات پس از فروش ایران خودرو و «سرویس در محل» امدادخودرو ایران نیز آماده انجام بازدیدهای فنی و سرویس‌های قبل از سفر هموطنان در زمستان است.

باتوجه به آغاز فصل بارندگی و سردشدن هوای بسیاری از شهرهای ایران، امدادخودروایران با شماره سراسری ۰۹۶۴۴۰ و وب‌سایت www.۰۹۶۴۴۰.com و اپلیکیشن‌های بسپر و ایساکو به صورت شبانه روز در طول این طرح آماده خدمت‌رسانی به هموطنان در سراسر کشور است.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی
سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی

نوبت دوم

«فراخوان مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای تامین تجهیزات قفسه بندی، خرید، بارگیری، حمل، تخلیه و نصب در انبارهای سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی

سازمان جمع آوری وفروش اموال تملیکی در نظر دارد باستناد ماده ۷ مستندسازی فراخوان آیین‌نامه اجرایی نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات مناقصه عمومی یک مرحله‌ای تامین تجهیزات قفسه بندی تعدادی از انبارهای خود را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به شماره فراخوان ۲۰۰۱۰۰۱۰۵۳۰۰۰۰۰۸ برگزار نماید . کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه انجام دهند .

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه : ساعت ۱۴:۰۰ روز چهارشنبه ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ می‌باشد .
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت : ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه ۱۴۰۱/۱۰/۰۳
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد : ساعت ۱۴:۰۰ روز سه‌شنبه ۱۴۰۱/۱۰/۱۳
زمان بازگشایی پاکت ها : ساعت ۱۰:۰۰ روز چهارشنبه ۱۴۰۱/۱۰/۱۴

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت الف و صورت‌های مالی حسابرسی‌شده
آدرس ـ خ ولیعصر روبروی پارک ملت خیابان شهید انصاری (صداقت سابق) پلاک ۶۷ طبقه همکف تلفن ۲۷۶۵۲۲۱۲ و ۲۷۶۵۲۵۵۵ ـ تلفن همراه ۰۹۱۲۰۰۶۵۹۹۰
شماره حساب ـ IR ۶۸۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۰۰۵۰۶۳۷۰۷۸۳ بنام تمرکز وجوه سپرده سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سازمان جمع آوری وفروش اموال تملیکی

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران
شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای (۲۰۰۱۰۰۱۱۰۵۰۰۰۱۵۱)

نوبت دوم

مناقصه گزار : شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران- منطقه شمال
موضوع مناقصه : مقاوم سازی کیلومتر ۷۵۰+۷۴ مسیر خط ۳۲ اینچ نفت خام ساری-ری در مجاورت رودخانه تالار
مبلغ برآورد مناقصه : ۱۰/۶۸۲/۲۳۱/۷۲۸ ریال
۱ـ محل و مکان اجرای کار: کیلومتر ۷۵۰+۷۴ تقاطع رودخانه تالار
۲ـ مدت اجرای کار: ۱۵۰ روز
۳ـ نام دستگاه نظارت:
۴ـ قیمت ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.
۵ـ روش ارزیابی مالی در اسناد مناقصه بر اساس دستورالعمل مالی وفرایند قیمت مناسب درمناقصات صنعت نفت به شماره ۲۰/۷۹۶ـ۲ مورخ ۹۹/۱۲/۱۱ وزارت نفت می باشد
نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار : مبلغ ۵۳۴/۱۱۱/۵۸۶ ریال بصورت یك یا ترکیبی از ضمانت نامه هاي مندرج در بند هاي الف، ب، پ، ج، چ، ح، خ ماده ۴ آیین نامه تضمین معاملات دولتي به شماره ۵۰۶۵۹/۱۲۳۴۰۲ مورخ ۹۴/۹/۲۲ هیئت محترم وزیران می باشد. تضمین وجه نقد میبایست بحساب شبا IR۳۶۰۱۰۰۰۰۰۴۱۰۱۰۴۶۸۷۱۲۰۲۰۶۸ بنام بانک مرکزی شرکت خطوط لوله ومخابرات منطقه شمال واریز گردد ضمناً ضمانتنامه یا رسید وجه آن درسامانه بارگزاري گردد .
ـ درج کد اقتصادي و شناسه ملي جهت اشخاص حقوقي (الزامی) در پیشنهاد قیمت مندرج درسامانه ستاد.
دارا بودن گواهینامه صلاحیت معتبر در رشته ابنیه با حداقل رتبه ۵ صادره از سازمان برنامه و بودجه الزامي میباشد.
ـ گواهي تایید صلاحیت ایمني معتبر صادره از وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی الزامیست.
زمان و نحوه خرید اسناد مناقصه از سامانه: شرکت کنندگان مهلت دارند تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ و با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکي دولت(ستاد) به نشاني www.setadiran.ir نسبت به خرید اسناد و پرداخت هزینه از طریق اتصال به درگاه پرداخت الکترونیک اقدام نمایند.
لازم به ذکر است کلیه مراحل برگزاري مناقصه از فرخوان تا انتخاب برنده از سایت مزبور انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلي در سامانه ستاد ، نسبت به ثبت نام و اخذ گواهي امضاء الکترونیکي اقدام نمایند و جهت عضویت با پشتیباني سامانه ستاد به شماره ۰۲۱۴۱۹۳۴ تماس حاصل فرمایند.
زمان و مهلت تکمیل و بارگزاري پیشنهادات در سامانه : شرکت کنندگان مي بایست تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ نسبت به تکمیل اسناد مربوطه و بارگزاري در سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) وتحویل اصل پاکت الف (ضمانتنامه شرکت در فرآیند ارجاع کار/اصل رسید واریز وجه نقد) لاك و مهرشده به دفتر کمیسیون مناقصات در مهلت مذکور و دریافت رسید مربوطه اقدام نمایند.
زمان و محل گشایش پاکات : پیشنهادهاي واصله در ساعت ۰۹:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۴ در محل کمیسیون مناقصات به آدرس: تهران- خیابان سپهبد قرني- نرسیده به خیابان سپند- پلاك ۱۸۸- طبقه هشتم از طریق سامانه تدارکات الکترونیك دولت (ستاد) بازگشایي و خوانده خواهد شد. حضور شرکت کنندگان در مناقصه در محل کمیسیون مناقصات در روز بازگشایي پاکات الزامي مي باشد.
جلسه توجیهی : با حضور کلیه شرکت کنندگان در مناقصه جهت توضیح و تشریح اسناد ، در تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۸ ساعت ۱۰:۰۰ صبح به نشانی : ساري- بلوار طالقاني- شرکت گاز استان - شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران- منطقه شمال تشکیل گردد.
جهت کسب اطلاعات بیشتر درخصوص موضوع کار مناقصه با تلفن ۳۳۸۵۴۲۰۰-۰۱۱ و ۰۹۱۲-۵۴۲۷۹۲۰ آقاي نصیري واحد ساختمان تماس حاصل فرمائید.
www.shana.ir www.setadiran.ir www.ioptc.ir

روابط عمومی
شناسه آگهی: ۱۴۱۳۲۰۱

سر مقاله

سیاست تجاری ایران در قبال همسایگان

محمدرضا مودودی
مدیر خانه ترویج تجارت جهانی

در طول ۲ دهه گذشته، گرچه قدر مطلق ارزش صادرات ایران رشد چشمگیری داشته، اما به‌تدریج از تنوع و تکثر بازارهای صادراتی ما کاسته شده، به‌طوری که در دهه ۸۰، حدود ۸۰ درصد صادرات غیرنفتی کشور به بیش از ۱۴ بازار هدف انجام می‌شد، اما امروزه کمابیش ۶ کشور هدف، این سهم از بازار صادراتی ایران را در اختیار دارند؛ به‌عبارت دیگر، اگر امروز بیش از ۷۵ درصد صادرات غیرنفتی ایران به ۵ کشور انجام می‌شود، حدود ۱۵ سال پیش، این عدد کمتر از ۵۰ درصد بود و این بدان‌معناست که جغرافیای صادراتی ما هر سال محدودتر و کوچک‌تر شده و وابستگی تجاری ما به این تعداد کشور محدود، افزایش یافته و به همان نسبت آسیب‌پذیری تجارت غیرنفتی کشور بیشتر از گذشته شده است!

در کنار این رخداد، مدتی است که باتوجه به جمعیت ۴۵۰ میلیون نفری و میزان واردات همسایگان از دنیا گویای ظرفیت بالای منطقه برای همکاری‌های تجاری است؛ با این حال صادرات غیرنفتی ایران به همسایگان سال‌ها است که در محدوده ۲۵ میلیارد دلار متوقف شده و سهم اندکی از نیاز بزرگ این بازار را پوشش می‌دهد و تا امروز نتوانسته این سد محکم را شکسته و از مرز ۲۵ میلیارد دلار عبور کند.

در واقع، اصلی‌ترین کشورهای هدف صادراتی ایران به‌استثنای چین و هند، کشورهای همسایه هستند و از میان ۵ کشور هدف نخست ایران که مقصد بیش از ۷۷ درصد کل صادرات غیرنفتی کشور هستند، ۴ کشور همسایه هستند و در مجموع، همسایگان حدود ۵۵ درصد بازار صادراتی ایران را به لحاظ ارزشی تشکیل می‌دهند.

اما آیا برنامه دولت و سیاست همسایگی آن، قادر خواهد بود این سهم را افزایش دهد؟ و از اساس آیا تجارت خارجی ایران ظرفیتی برای توسعه مراودات بین‌المللی دارد؟

واقعیت این است که گرچه ظرفیت وارداتی ۱۰۰۰ میلیارد دلاری همسایگان بسیار جذاب و وسوسه‌انگیز است و همه کشورهای دنیا را برای تصاحب سهم بیشتر از این بازار تحریک می‌کند، اما ورای مباحث شعاری و احساسی، در شرایط فعلی نمی‌توان به سهم بیشتر از این بازار بزرگ منطقه‌ای دل خوش کرد، چرا که براساس آمار و اطلاعات رسمی، فقط ۵ کشور از مجموع ۱۵ کشور همسایه تقریبا۹۲ درصد کل واردات را انجام می‌دهند که به‌ترتیب عبارتند از: امارات‌متحده‌عربی (۲۷ درصد)، ترکیه (۲۳ درصد)، روسیه (۲۳ درصد)، عربستان (۱۳ درصد) و پاکستان (۶ درصد) و مابقی ۱۰ کشور سهمی کمتر از ۸ درصد را دارند و اگر عراق را هم به فهرست ۵ کشور اول بیفزاییم، سهم این ۶ کشور از کل واردات جهانی‌شان بیش از ۹۷ درصد خواهد شد.

در مقابل، سهم صادرات غیرنفتی ایران به این کشورها نیز قابل‌تامل است. سهم ایران از واردات ۲۷۰ میلیارد دلاری امارات کمتر از ۷ میلیارد دلار، از بازار ۲۳۴ میلیارد دلاری ترکیه حدود ۴ میلیارد دلار و از واردات ۲۲۸ میلیارد دلاری روسیه کمتر از ۳۰۰ میلیون دلار و از بازار ۶۰ میلیارد دلاری پاکستان کمتر از یک میلیارد دلار است و صادراتش به عربستان نیز در حدود صفر است؛ به‌عبارت دیگر، سهم ایران از بازار این ۵ کشور نخست همسایه، ۱۲ میلیارد دلار از مجموع بیش از ۹۱۵ میلیارد دلار (کمی بیش از یک درصد) خواهد شد و البته اگر عراق را به این فهرست اضافه کنیم، عدد صادراتی ما تا ۲۰ میلیارد دلار بهبود پیدا می‌کند و سهم ما نیز تا ۲ درصد افزایش می‌یابد.

اینجا است که سوال مهمی به ذهن متبادر می‌شود که آیا سیاست دوبرابر کردن صادرات به همسایگان امکان‌پذیر است؟ و آیا می‌توان به‌واقع از ظرفیت همسایگی در توسعه صادرات غیرنفتی سود برد؟

برای پاسخ به این پرسش، باید دید همسایگان، طالب چه نوع کالا یا تفاهم تجاری هستند؛ به‌عنوان مثال، چند سالی است که ایران توانسته به عضویت اتحادیه اوراسیا درآید که از آن به‌عنوان فرصت طلایی برای توسعه تجارت با کشورهای عضو این اتحادیه یاد می‌شود؛ ضمن اینکه، چنین اقدامی قابل‌ستایش و در راستای تقویت بنیان‌های تجاری کشور است، فراموش نکنیم که بازیگر اصلی این اتحادیه روسیه است و روسیه به‌لحاظ سبد تجاری بسیار شبیه ایران است؛ به این معنا که محصولات صادراتی این کشور بسیار شبیه محصولات صادراتی ایران و محصولات وارداتی آن نیز تا حدودی شبیه نیازهای وارداتی ما است، بنابراین روسیه یک کشور مکمل تجاری برای ایران محسوب نمی‌شود که بتوان روی تبادلات تجاری با آن حساب ویژه باز کرد و علاوه بر آن سال‌ها است که تراز تجاری ۲ کشور به‌شدت به‌نفع روسیه سنگین بوده و هست و پیمان اوراسیا حتی بیش از ایران، به‌نفع تجارت روسیه تمام خواهد شد. علاوه بر روسیه، در تجارت با ترکیه نیز، باوجود انعقاد قرارداد تجارت ترجیحی، جهش چشمگیری را در تجارت دوجانبه شاهد نبوده‌ایم و باوجود ظرفیت‌های بالای همکاری که تا ۳۰ میلیارد دلار تخمین زده شده، عدد محقق‌شده کمتر از ۱۰ میلیارد دلار است و باتوجه به واکنش‌های منفی و چالش‌های رخ‌داده در فاز اول قرارداد تجارت ترجیحی که برخی اعضای اتاق بازرگانی ایران حتی از آن به‌عنوان «قرارداد ترکمنچای تجاری» یاد کرده‌اند، بعید به‌نظر می‌رسد سقف همکاری و تجارت دوجانبه در کوتاه‌مدت ارتقا پیدا کند.

پاکستان نیز باوجود داشتن زمینه‌های مستعد همکاری، از نبود یک دیپلماسی تجاری فعال در طرف ایرانی رنج می‌برد و سهم ایران از بازار وارداتی پاکستان سال‌ها است که حتی به نیم درصد هم نرسیده است.

اگر عراق و افغانستان که امروزه ۵۰ درصد بازار صادراتی همسایگان ایران را تشکیل می‌دهند، نبودند، بی‌شک سهم ایران از بازار همسایگان و تامین نیازهای وارداتی آنان، بسیار کمرنگ می‌بود.

در چنین شرایطی سیاست تجاری ایران در قبال همسایگان چه باید باشد؟!

رهبر معظم انقلاب در دیدار خانواده‌های شهدای حادثه شاهچراغ:

حادثه شاهچراغ موجب رسوایی امریکا شد

رهبر معظم انقلاب در دیدار خانواده‌های شهدای حادثه تروریستی حرم مطهر شاهچراغ علیه‌السلام، این حادثه تلخ را موجب داغدار شدن دل‌ها، اما ماندنی در تاریخ ایران خواندند و با تاکید بر رسوا شدن دست‌های پشت‌پرده این خباثت یعنی امریکایی‌های کینه‌توز و به‌وجودآورنده داعش، خاطرنشان کردند: دستگاه‌های فرهنگی و هنری باید این حادثه باعظمت را همچون قضیه عاشورا و سایر مسائل تاریخی موردتوجه قرار دهند و به آیندگان منتقل کنند.

رهبر معظم انقلاب، ترور زائران را متفاوت از سایر حوادث تروریستی و موجب رسوایی مضاعف دشمن دانستند و گفتند: علاوه بر عاملان جانی و خیانتکار، پشتیبانان اصلی و به‌وجود آورندگان داعش نیز در این جنایت شریک هستند.

آنها آنقدر دروغگو، سیاه‌دل، رسوا و منافق هستند که در حرف، پرچم حقوق بشر را بالا می‌برند، اما در عمل، گروه‌های خطرناک تروریستی را به‌وجود می‌آورند.

ایشان دستگاه‌های فرهنگی و رسانه‌ای را به تولیدات هنری درباره این حادثه و سایر قضایای تاریخی توصیه کردند و افزودند: در مسائل مربوط به حوادث و تاریخ انقلاب اسلامی و جنایت‌های دشمنان از نظر کار رسانه‌ای و تبلیغی، کوتاهی داریم، به‌گونه‌ای که نسل جوان ما اطلاعات زیادی از حوادث گذشته از جمله جنایات منافقین ندارد.

رهبر معظم انقلاب تاکید کردند: تبیین این واقعیت‌ها جزو وظایف فعالان بخش‌های هنری، تبلیغی، نگارشی و همه دستگاه‌های فرهنگی است.

تصمیم برای حل مشکلات باید به موقع گرفته شود

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه اگر امروز در حل برخی مسائل ناتوان هستیم، می‌توانیم آنها را با تکیه به علم و پژوهش برطرف کنیم، یادآور شد: البته گاهی ما مسئله‌ای را حل می‌کنیم، اما آن مسئله در زمان مناسب حل نشده،بنابراین تصمیم خوب و در عین حال بهنگام، لازمه کار است.

به‌گزارش ایسنا، محمدباقر قالیباف در آیین رونمایی از تازه‌های نشر، منابع دیجیتال و موزه مجازی کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس در محل مجلس مشروطه برگزار شد، ضمن قدردانی از فعالیت‌های این مجموعه در هفته پژوهش، گفت: امروز بحث مربوط به علم و پژوهش از موضوعات بسیار مهم و اساسی برای هر مجموعه، جامعه و کشوری است.

رئیس مجلس شورای اسلامی ضمن تبیین نقش پژوهش در مجلس گفت: کتابخانه و مرکز اسناد، امروز منبعی برای بازیابی و توجه به تجربه و دانش گذشتگان برای آینده است. امروز پیشرفت جوامع، کشورها و ملت‌ها که توأم با اقتدار باشد، بدون پیشرفت علم امکان‌پذیر نیست و اینکه رهبر معظم انقلاب در حوزه علم و پژوهش تاکید دارند، به این خاطر است که پژوهش به‌عنوان زیرمجموعه‌ای از نهاد علم، نقش اساسی در پیشرفت، استقلال و اقتدار کشور دارد.

وی بااشاره به اینکه، بدون شک اگر امروز به دوره پس از انقلاب اسلامی بنگریم، گاه تصمیماتی گرفته‌ایم که با اشکالاتی همراه بوده است، تاکید کرد: امروز برای رقابت در زمینه‌های مختلف با کشورهای دنیا احتیاج به تحول در زمینه‌هایی داریم که بدون پژوهش، دانایی و بدون تکیه به نهاد علم امکان‌پذیر نیست.

وی در ادامه تصریح کرد: به‌بیان دیگر، حکمرانی و شیوه درست اجرایی برای تحقق آرمان‌ها و اندیشه‌های سیاسی حضرت امام (ره) و آرمان‌هایی که تعریفی نو در این مقطع از اسلام سیاسی است، نیازمند علم خواهد بود.

در ادامه، قالیباف بااشاره به اینکه اگر امروز در حل برخی مسائل ناتوان هستیم، می‌توانیم آنها را با تکیه به علم و پژوهش برطرف کنیم، یادآور شد: به هر میزان که در عرصه‌های پیشرفت علم، پژوهش و تحقیقات حرکت و پژوهش‌های علمی، معتبر و موثر داشته باشیم و در کاربست‌ها و در زمان مناسب خود استفاده کنیم، موفق بوده و خواهیم بود.

وی خاطرنشان کرد: البته گاهی ما مسئله‌ای را حل می‌کنیم، اما آن مسئله در زمان مناسب حل نشده،بنابراین تصمیم خوب و در عین حال بهنگام، لازمه کار است.

رئیس قوه مقننه در ادامه با بیان اینکه امروز آنهایی که با پژوهش‌های علمی، موثر و معتبر به ایران عزیز و مردم خدمت کرده، باعث افتخار هستند، گفت: پژوهشگران از سویی در استقلال، آزادی و عزت ما و از سوی دیگر در تولید قدرت، ثروت، معرفت و منزلت نقش کلیدی دارند و دشمن نیز دقیقا همین نقاط را آماج حملات خود برای تضعیف این بخش چه سیستم علمی، چه افراد علمی و چه روند آموزشی قرار می‌دهد.

وی بر همین اساس تصریح کرد: امروز یکی از مراکز مهم تولید علم و انسان‌سازی، حوزه آموزش و پرورش است که متاسفانه آن‌طور که باید و شاید، در این مسیر که مسیر تولید علم است، کارنامه موفقی نداشته‌ایم؛ نه در حوزه تربیت، نه در حوزه آموزش و نه در حوزه پژوهش.

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه آنقدر که در دنیا به دوره دبستان، مقاطع متوسطه اول و دوم و به موضوعات تربیتی و آموزشی با تکیه بر حوزه پژوهش و تحقیقات توجه می‌شود، در کشور ما توجه نمی‌شود، عنوان کرد: در حالی که ایران عزیز از جهت محتوا در این حوزه، عقبه فرهنگی، دینی، منابع علمی و دینی در بخش‌های مختلف دارد، اما متاسفانه کارنامه قابل‌قبولی نداریم و شاید فرزندان ما در حل مسائل فردی در حوزه‌های شخصی، مسئولیت‌پذیری جامعه در آینده و حل مسائل جامعه در سطح ملی و بین‌المللی که باید توان حل مسئله و مسائل مهم را داشته باشند، از مهارت‌های لازم برخوردار نباشند و این ضعف باید در نشست‌هایی که در حوزه علم دور هم جمع می‌شویم، برطرف شود و ضروری است، بدانیم حل مشکل ما در گرو چنین حرکت‌هایی است.

در ادامه، رئیس نهاد قانون‌گذاری کشورمان، بااشاره به اینکه همه نخبگان و همه مسئولان در سطوح مختلف در قوای سه‌گانه و محیط‌های علمی، دانشگاهی و حوزوی و در عرصه‌های مربوط به هنر و فرهنگ کشور به‌ویژه کتاب و کتابخوانی مسئولیت دارند، بیان کرد: باید کتابخوانی و کتاب خوب را ترویج کنیم، چرا که دانایی‌محوری جبران برخی مشکلات است.

وی افزود: امروز با ۲ چالش جدی؛ جنگ اقتصادی و جنگ ترکیبی روبه‌رو هستیم که دو لبه یک قیچی هستند که علم، پیشرفت و نیروهای جوان، کارآمد و موثر ما را تحت‌تاثیر قرار داده و مرجعیت‌ها را نیز در تاثیرگذاری بر افراد تغییر داده‌اند.

رئیس مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه باید بپذیریم نقشی که تصویر آینده را برای ذهن جوانان دنیا می‌سازد، به همان اندازه مفاهیم را نمی‌سازد، ابراز کرد: وقتی روایتی با یک نگاه آینده‌نگری ایجاد می‌شود و مرجعیت آن در یک شبکه به‌عنوان یک فناوری موردتوجه قرار می‌گیرد، عرصه رقابت و مبارزه نیز متفاوت می‌شود.

وی با یادآوری این مطلب که مواردی که در مکاتب انسان‌ساخت دنبال می‌شد، روزی بازار و روزی رفاه بود، اما امروز شبکه است، گفت: آنها نگاهی دارند که ما باید با تحقیق و پژوهش، برنامه‌ریزی دقیقی برای آن داشته باشیم. امام راحل(ره) با یک مبارزه باعث احیای مجدد اسلام و عزت امت اسلامی شد که امروز برای رقابت با این دنیا و این نگاه‌ها، باید بیش از هر زمان دیگری، از علم و دانش و تکیه به پژوهش به‌عنوان زیرمجموعه‌ای از مسائل علمی توجه کرد و باید مهارت‌های امروز جامعه خود را در همه ابعاد دنبال کنیم.

قالیباف در جریان این مراسم، از ۳۰ عنوان کتاب تازه‌های نشر کتابخانه مجلس رونمایی کرد، همچنین از آثار دیگری از جمله از هزارمین مرمت کتاب خطی این دوره، پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز ، از ۴ میلیون سند اسکن‌شده موجود در مجموعه رونمایی شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی در پایان این نشست از اسناد، کتب و نسخ خطی موجود در کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی نیز بازدید به‌عمل آورد.

بورل در نشست مذاکرات رفع تحریم با امیرعبداللهیان تاکید کرد

باید برجام را براساس مذاکرات وین بازگردانیم

حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران، در حاشیه کنفرانس بغداد ۲ در امان پایتخت اردن، نشست مشترکی با جوزپ بورل، نماینده عالی و مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا برگزار کرد.

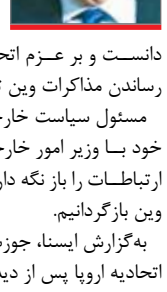
به‌گزارش ایسنا، در این نشست، مهم‌ترین موضوعات در دستور کار ایران و اتحادیه اروپا به‌ویژه شرایط حاکم بر مذاکرات وین، مورد تبادل‌نظر دوطرف قرار گرفت.

در این ملاقات، امیرعبداللهیان، ضمن اعلام آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای جمع‌بندی مذاکرات وین براساس پیش‌نویس بسته مذاکراتی که نتیجه ماه‌ها مذاکرات سخت و فشرده است، به طرف‌های مقابل توصیه کرد با پرهیز از سیاسی‌کاری و با اتخاذ رویکردی سازنده و واقع‌بینانه، تصمیمات سیاسی لازم را برای اعلام توافق بگیرند.

وزیر خارجه کشورمان در این دیدار، رویکرد کشورهای غربی در حمایت از اغتشاشگران و وضع تحریم‌های غیرقانونی علیه جمهوری اسلامی ایران به بهانه‌های واهی حمایت از حقوق بشر مردم ایران را محکوم کرد.

وی حمایت از حقوق بشر را جزو اصول پایه‌ای انقلاب اسلامی دانسته و ضمن یادآوری رویکرد کشورهای غربی در نقض حقوق بشر ملت ایران از جمله در همراهی با تحریم‌های غیرقانونی امریکا، ریختن اشک تمساح از سوی این کشورها در حمایت از حقوق مردم ایران را باورپذیر ندانست.

امیرعبداللهیان با تبیین موضع و رویکرد اصولی جمهوری اسلامی ایران در حمایت از تمامیت‌ارضی اوکراین و تاکید بر راه‌حل‌های مسالمت‌آمیز برای خاتمه جنگ و حل بحران اوکراین، آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای رفع هر سوءتفاهم در تعامل مستقیم با طرف اوکراینی را نیز اعلام کرد.

جوزپ بورل در این ملاقات، با تشریح مواضع و رویکردهای اتحادیه اروپا در قبال جمهوری اسلامی ایران طی ماه‌های اخیر، موضوع برجام و مذاکرات هسته‌ای را جدا از سایر موضوعات در دستورکار دوطرف دانست و بر عزم اتحادیه برای پیشبرد و به نتیجه رساندن مذاکرات وین تاکید کرد.

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا بااشاره به دیدار خود با وزیر امور خارجه ایران گفت: توافق کردیم که ارتباطات را باز نگه داریم و برجام را براساس مذاکرات وین بازگردانیم.

به‌گزارش ایسنا، جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا پس از دیدار روز سه‌شنبه خود با وزیر امور خارجه ایران در اردن در حساب کاربری خود در توئیتر پیامی منتشر و این دیدار را ضروری توصیف کرد.

وی نوشت: در بحبوحه وخامت روابط میان ایران و اتحادیه اروپا، دیداری ضروری با حسین امیرعبداللهیان، وزیر امورخارجه ایران در اردن داشتم.

بورل در ادامه مواضع مداخله‌جویانه کشورهای اروپایی و اتحادیه اروپا در امور داخلی کشورمان و با تکیه بر ادعای اثبات‌نشده آنها مبنی بر استفاده از پهپادهای ساخت ایران در اوکراین افزود: در این دیدار، بر ضرورت توقف فوری حمایت نظامی از روسیه و سرکوب داخلی در ایران تاکید شد.

وی همچنین نوشت: توافق کردیم که باید ارتباطات را باز نگه داریم و برجام را براساس مذاکرات وین بازگردانیم. در این ملاقات، باقری، معاون وزیر امور خارجه کشورمان و انریکه مورا، هماهنگ‌کننده مذاکرات وین حضور داشتند.

آگهی تجدید مرحله اول مناقصه عمومی
سرویس ایاب و ذهاب پرسنل کارخانه
شرکت صنایع سیمان گیلان سبز (سهامی خاص)
در نظر دارد سرویس ایاب و ذهاب پرسنل کارخانه خود واقع در روستای گولک از توابع دیلمان، شهرستان سیاهکل در استان گیلان را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. از متقاضیان دعوت می گردد جهت دریافت اسناد مناقصه به تارنمای اینترنتی شرکت سیمان گیلان سبز به نشانی ذیل مراجعه و مدارک مربوطه را دریافت و حداکثر تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ به واحد دبیرخانه شرکت تحویل نمایند.
آدرس دفتر مرکزی: خیابان فردوسی، خیابان شهید تقوی، کوچه انوشیروانی، پلاک ۵، شرکت سیمان تهران، ساختمان شرکت صنایع سیمان گیلان سبز
ضمناً جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن: ۴۲۴۸۸۳۴۹-۰۱۳ تماس حاصل فرمایند.
www.gilancement.ir

آگهی تجدید مرحله اول مناقصه عمومی
اجرای عملیات جمع آوری و زهکشی روان آبهای سطحی و زیر سطحی
شرکت صنایع سیمان گیلان سبز (سهامی خاص)
در نظر دارد اجرای عملیات جمع آوری و زهکشی روان آبهای سطحی و زیر سطحی خود واقع در روستای گولک از توابع دیلمان، شهرستان سیاهکل در استان گیلان را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. از متقاضیان دعوت می گردد جهت دریافت اسناد مناقصه به تارنمای اینترنتی شرکت سیمان گیلان سبز به نشانی ذیل مراجعه و مدارک مربوطه را دریافت و حداکثر تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ به واحد دبیرخانه شرکت تحویل نمایند.
آدرس دفتر مرکزی: خیابان فردوسی، خیابان شهید تقوی، کوچه انوشیروانی، پلاک ۵، شرکت سیمان تهران، ساختمان شرکت صنایع سیمان گیلان سبز
ضمناً جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن: ۴۲۴۸۸۳۴۹-۰۱۳ تماس حاصل فرمایند.
www.gilancement.ir

گسترش صنعت
چهارشنبه
۳۰ آذر ۱۴۰۱
۲۶ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۲۱ دسامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۲۲۷
پیاپی ۳۵۴۵
www.sanatnewspaper.com

قانون هوای پاک خاک می‌خورد

تامین انرژی، ریسک جدی صنایع فولادی

نرخ سود بانکی باید متناسب با تورم شود

حضور ایدرو در ششمین نمایشگاه حمل‌ونقل

وزیر راه و شهرسازی در ششمین نمایشگاه حمل‌ونقل لجستیک و صنایع وابسته از غرفه ایدرو در این نمایشگاه بازدید کرد.

به گزارش ایدرونیوز، مهرداد بذرپاش در بازدید از غرفه ایدرو با توانمندی‌های شرکت‌های ایزوایکو و مجتمع صنعتی اسفراین از زیرمجموعه ایدرو آشنا شد و برای بازدید از مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران (ایزوایکو) ابراز علاقه‌مندی کرد.

بذرپاش با بیان اینکه آسیب‌شناسی صنعت حمل‌ونقل در بخش‌های گوناگون جاده‌ای، هوایی، زمینی و دریایی ضروری است، تصریح کرد: وظیفه ما در راستای فناورانه‌تر شدن این صنعت زیربنایی و مهم، تسهیل امور است. سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران به همراه شرکت‌های تابعه در ششمین نمایشگاه حمل‌ونقل، لجستیک و صنایع وابسته حضور پیدا کرد. در این نمایشگاه ۳۱۱ شرکت دولتی و خصوصی و دانش‌بنیان حوزه حمل‌ونقل در فضایی بیش از ۱۴ هزار مترمربع حضور دارند.

در این نمایشگاه، فعالان حوزه‌های حمل‌ونقل جاده‌ای، دریایی، هوایی، ریلی، حمل‌ونقل ترکیبی و هوشمند، راه‌سازی و راهداری، فنی و عمرانی و همچنین شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها حضور دارند.

شرکت‌های تابعه ایدرو فعال در حوزه حمل‌ونقل از جمله ایزوایکو، مجتمع صنعتی اسفراین، شرکت ره‌نورد و سازمان مدیریت صنعتی در این نمایشگاه حضور دارند. این نمایشگاه که از ۲۷ تا ۲۹ آذر با حضور وزیر راه و شهرسازی آغاز به کار کرد و در مصلای امام خمینی (ره) تهران توانمندی‌های شرکت‌های فعال در حوزه حمل‌ونقل را به نمایش گذاشت.

در بررسی رویکرد سازمان‌های توسعه‌ای نسبت به دانش‌بنیان‌ها مطرح شد

ایدرو حامی پلتفرم‌های نوآورانه در صنایع

در سالی که «تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» به‌عنوان راهبرد و شعار سال رهبر معظم انقلاب راه دستیابی به پیشرفت عادلانه و حل مشکل فقر عنوان شده، فراهم‌آوری حداکثری زمینه‌ها و الزامات تحقق این راهبرد و جانمایی هر نهادی برای نقش‌آفرینی حداکثری و بهینه در اکوسیستم دانش‌بنیان کشور بیش‌ازپیش ضرورت و فوریت می‌یابد. در دنیای امروز، عملا دانش، مهم‌ترین منبع جایگزین در مدیریت سنتی تولید شده است و سخن گفتن از رشد فزاینده و سریع اقتصاد و صنعت دانش‌بنیان در جهان با اخبار و اطلاعات متفاوتی که از این روند در دسترس عموم قرار دارد، بدیهی مکرر خواهد بود.

به گزارش ایدرونیوز، بازچابک‌سازی و احیای منابع مالی قانونی ایدرو می‌تواند در کنار برنامه‌ریزی و تلاش حداکثری کارشناسانه و هم‌افزایی بین‌نهادی بخش‌های فعال در عرصه دانش‌بنیان کشور به نقش‌آفرینی بهینه و دستیابی هر چه بیشتر به اهداف این عرصه استراتژیک کمک اساسی کند.

عکس: آیدا فریدی

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

با نگاهی به‌نظام نوآوری در ایران می‌توان ماموریت‌هایی را در این فراگرد برای سازمان‌های توسعه‌ای تعریف کرد، چراکه این سازمان‌ها به فراخور ذات و ماهیت خود در هر دوره، نقش‌های متفاوت و متناسبی برای کمک به توسعه ایفا کرده و می‌کنند. سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) به‌عنوان نخستین و قدیمی‌ترین سازمان توسعه‌ای کشور از جمله سرمایه‌گذاری و تسهیل‌گری در عرصه‌های خطرپذیر را به‌عنوان یک شیوه مألوف در عمر ۵۵ ساله خود تجربه کرده است.

ایدرو در راستای تلاش برای تحقق شعار سال یکی از میدان‌های نقش‌آفرینی خود را حوزه سرمایه‌گذاری در طرح‌های فناورانه می‌داند؛ اعم از اینکه به‌طور مستقیم و از طریق بازار سرمایه ایفای نقش کرده، یا با عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی در راستای مقررات اصل ۴۴ تسهیل‌گری انجام دهد. نقش‌آفرینی در حوزه سرمایه‌گذاری تولید دانش‌بنیان زمانی اهمیت بیشتری می‌یابد که با بررسی سهم اقتصاد دانش‌بنیان از کل اقتصاد کشور به اعداد تک‌رقمی برخورد می‌کنیم. در همین راستا، ایدرو همچنین ایجاد صندوق پژوهش و فناوری خطرپذیر را در برنامه‌های خود قرار داده که می‌تواند به‌عنوان مشوق حمایتگرانه، انگیزه‌های لازم را در فعالان تولید دانش‌بنیان از طریق حمایت‌های مالی، تضمین خرید، صدور ضمانتنامه و... افزایش دهد.

ایدرو به‌ویژه در بخش کمک به توسعه تجاری‌سازی تولید دانش‌بنیان در مواردی که شرکت‌های نوآور تا مرحله نمونه نیمه‌صنعتی یا حتی صنعتی محصول رسیده باشند و در سطوح بلوغ فناوری هفتم و بعدتر (TRL۷) که نیازمند هزینه‌کرد قابل‌ملاحظه‌ای است، نقش خود را جانمایی می‌کند. تحولات در حوزه تولید دانش‌بنیان و ماهیت دانش در عصر کنونی بسیار پرسرعت و در حال ارتقای مستمر است. به‌طور طبیعی، فعالیت در این میدان به همان میزان نیازمند سرعت و داشتن قدرت انطباق بالا با چنین تحولات سریعی است.

سازمان‌های توسعه‌ای باید همواره در حداکثر چابکی و انعطاف (Agaility&Flexiblity) برای نقش‌آفرینی در عرصه‌های فعالیت خود باشند. وضع مقررات مختلف و رویه مستمر این ایجاد محدودیت‌های قانونی و آیین‌نامه‌ای برای سازمان‌های توسعه‌ای به‌ویژه در ۱۵ سال اخیر که از قضا جهان به سمت اقتصاد دانش‌بنیان و پرتحول پیش رفته، در درون کشور به‌شدت از ضریب چابکی و انعطاف این سازمان‌ها کاسته است.

نگاهی که در آن عموم رویه‌های حاکم بر ادارات و نهادهای اجرایی به ایدرو و سازمان‌های توسعه‌ای نیز تسری داده باعث وضع مقررات مختلف کاهنده چابکی و انعطاف در ایدرو برای ایفای نقش خود در میدان پرتحول و پرسرعت تولید دانش‌بنیان شده است. بنابراین امروز بیش‌ازپیش اصلاح این محدودیت‌ها و رفع محدودیت‌های محیطی برای باز چابک‌سازی ایدرو ضروری می‌کند.

خوشبختانه ظرفیت‌های لازم در خود قانون برای رفع این دست‌وپا گیری‌ها وجود داشته که می‌تواند در قالب هم‌اندیشی بخش‌های تخصصی در قوه اجرا و قوه تقنین با میزبانی ایدرو و تشریح چالش‌های این محدودیت‌ها و ارائه پیشنهادات به رفع این مشکل جدی بینجامد.

> چابک‌سازی و احیای منابع مالی قانونی ایدرو می‌تواند در کنار برنامه‌ریزی و تلاش حداکثری کارشناسانه و هم‌افزایی بین‌نهادی بخش‌های فعال در عرصه دانش‌بنیان کشور به نقش‌آفرینی بهینه و دستیابی هر چه بیشتر به اهداف این عرصه استراتژیک کمک اساسی کند

حمایت از استقرار پلتفرم‌های نوآورانه در صنایع

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) از استقرار پلتفرم‌های نوآورانه با هدف ارتقای قابلیت دانش فنی و توان رقابت‌پذیری تولید ملی حمایت می‌کند.

علی نبوی سازمان‌های توسعه‌ای را از ارکان اثرگذار در قانون جهش تولید دانش‌بنیان عنوان و تصریح کرد: براساس این قانون سازمان‌های توسعه‌ای همانند ایدرو مجازند در طرح‌های فناورانه به‌صورت مستقیم یا از طریق بازار سرمایه یا به‌صورت غیرمستقیم از طریق عاملیت صندوق‌های نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چهارچوب اصل ۴۴ قانون اساسی سرمایه‌گذاری کنند.

نبوی دستیابی به نقش محوری در توسعه متوازن، نوسازی صنایع کشور، توسعه سرمایه‌های انسانی و سازمان در بنگاه‌های صنعتی، شتاب بخشی به توسعه صنایع پیشرفته و پیشران را از اهداف کلان ایدرو برشمرد و افزود: ایدرو می‌تواند با بهره‌گیری از توان شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور برای عملیاتی کردن این موارد اقدام کند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، همچنین ایجاد صندوق پژوهش و فناوری خطرپذیر را از برنامه‌های در دست اقدام ایدرو عنوان کرد که می‌تواند مشوق‌ها و انگیزه‌های لازم را برای تحقق ارتقای تولید دانش‌بنیان فراهم کند. وی با اشاره به ماهیت توسعه‌ای ایدرو و اقداماتی که این سازمان تاکنون در حوزه صنایع پیشرفته انجام داده، گفت: وجود قوانین دست و پاگیر در خصوص سرمایه‌گذاری باعث شده سرمایه‌گذاری در این حوزه بسیار محدود باشد و این امر منجر به کندی توسعه صنعت دانش‌بنیان شود.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به تحولات سریع و پرشتاب در حوزه فناوری و ضرورت سرمایه‌گذاری بر روی صنایع پیشرفته باید سازوکاری بسیار چابک داشته باشد و به‌سرعت به مرحله اجرا برسد، اما روندهای تکلیفی در مسیر سرمایه‌گذاری ایدرو زمان‌بر است که امیدواریم با حمایت و توجه ویژه ارکان حاکمیت بتوانیم روند سرمایه‌گذاری در صنایع پیشرفته را تسهیل کنیم.

ایدرو بازیگر عرصه دانش‌بنیان

معاون صنایع پیشرفته ایدرو با اشاره به اینکه این سازمان در دهه ۸۰ و ۹۰ تنها بازیگر عرصه دانش‌بنیان بود، گفت: اساس کار ایدرو تجاری‌سازی ایده‌ها و دستاوردهای علمی شرکت‌های دانش‌بنیان است و در این خصوص بر ۲ محور فراهم کردن زیرساخت تجاری‌سازی و به هم رسانی شرکت‌های دانش‌بنیان و نیازهای فناورانه واحدهای تولیدی متمرکز شده‌ایم.

حمید بازارگان یکی از موارد مهم در اکوسیستم دانش‌بنیان را مقوله صادرات دانست و گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان عموما متشکل از تیم‌های فنی بوده و معمولا در حوزه بازرگانی و صادرات خلأ دارند و ایدرو با توجه به اعتبار بالای بین‌المللی، می‌تواند با نقش‌آفرینی و اطمینان‌بخشی به‌طرف خارجی به توسعه صادرات شرکت‌های دانش‌بنیان کمک کند.

بازارگان، همچنین استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان در پروژه‌های کلان را اقدام دیگری دانست که با توجه به تجربه ایدرو در اجرای طرح‌های کلان به‌صورت کنسرسیومی، می‌تواند چنین نقشی را ایفا کند.

دانش‌بنیان‌ها باید به مرحله تجاری‌سازی برسند

مدیرعامل مرکز گسترش فناوری اطلاعات گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان مبتنی بر فناوری‌های نوظهور باید به مرحله تولید و تجاری‌سازی برسند. حسین مهویدی با اشاره به نام‌گذاری امسال با عنوان «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» از سوی رهبر معظم انقلاب، اظهار کرد: اکنون در عصر فناوری اطلاعات و انقلاب صنعتی چهارم و پنجم قرار داریم که شاهد تاثیرات شگرف و تغییرات بنیادی ناشی از آن در همه حوزه‌های صنعتی هستیم. وی افزود: خوشبختانه کشورمان از مزیت نسبی بهره‌مندی از منابع انسانی متخصص و مستعد برخوردار است و استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان کوچک توانسته‌اند عملکرد بسیار خوبی داشته باشند. البته این دستاوردها اغلب در زمینه تبدیل ایده به فناوری بوده و لازم است با حمایت جدی سازمان‌ها و نهادهای ذی‌ربط در مسیر تبدیل به تولید دانش‌بنیان قرار گیرند.مدیرعامل مرکز گسترش فناوری اطلاعات با اشاره به اینک مرکز مگفا با شرکت‌های دانش‌بنیان، هم‌افزایی می‌کند، گفت: مگفا قرار نبوده و نیست در اکوسیستم دانش‌بنیان رقیب شرکت‌های استارت‌آپ و دانش‌بنیان کوچک باشد بلکه تلاش می‌کند از طریق ایجاد هماهنگی و همگرایی بین آنها، هم‌افزایی بین آنها به وجود آورده و اجرای پروژه‌های کلان ملی را از طریق هم‌افزایی ایجادشده، ممکن و متصور سازد.مهویدی بیان کرد: در واقع این مرکز نقش یک ارتباط‌دهنده موثر بین صنایع و کارخانجات بزرگ و شرکت‌های دانش‌بنیان کوچک را می‌تواند ایفا می‌کند به‌نحوی که با استفاده از جایگاه، اعتبار و برند خود پروژه‌های بزرگ و کاربردی را در صنایع بزرگ تعریف کرده و بخش‌هایی از آنها را با استفاده از توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان به آنها برون‌سپاری کند. به‌عبارتی‌دیگر شاید بتوان گفت مگفا با تکیه‌بر توانمندی‌های هم‌افزایی شده شرکت‌های دانش‌بنیان کوچک می‌تواند نقش یک GC یا پیمانکار عمومی بزرگ را در طرح‌ها و پروژه‌های دانش‌بنیان کلان ملی حوزه فناوری اطلاعات ایفا می‌کند.

وی خاطرنشان کرد: اکنون در سال تولید دانش‌بنیان در زمینه هوشمند سازی صنایع که اصلی‌ترین راهکار نوسازی واقعی صنایع کشور و جهانی‌سازی آنهاست؛ مگفا تلاش می‌کند با استفاده از ظرفیت وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، طرح‌های بزرگ هوشمندسازی را در کارخانجات بزرگ تعریف و با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان اجرا کند.

تجاری‌سازی نیاز به ریسک دارد

مهویدی با اشاره به اینکه در بخش تجاری‌سازی برخی فناوری‌ها نیاز به ریسک است، گفت: بخشی از فناوری‌ها، درواقع لبه دانش هستند؛ ازاین‌رو بخش خصوصی به لحاظ امکانات مالی و قدرت مدیریت نمی‌تواند در تجاری‌سازی آنها ریسک کند؛ ازاین‌رو نیاز است تا شرکت‌های دولتی و فناوری محور مانند مگفا وارد کار شده و به شرکت‌های خصوصی دانش‌بنیان در این مسیر سخت کمک کنند. وی ابراز کرد: مرکز مگفا در زمینه‌های گوناگون حوزه فناوری اطلاعات مانند هوش مصنوعی، بلاک چین و کلان داده‌ها، مطالعات و پژوهش‌های خوبی انجام داده و آمادگی تعریف و اجرای پروژه‌های کاربردی مبتنی بر این مطالعات و پژوهش‌های را در کارخانجات صنعتی دارد، اما متاسفانه هنوز این فناوری‌ها در صنعت رسوخ پیدا نکرده و وظیفه کارخانجات صنعتی و معدنی به‌ویژه کارخانجات صنعتی معدنی بزرگ و با درآمد بالا این است که این فناوری‌ها را در صنعت مورداستفاده قرار دهند.

رتبه نخست ایران در تولید علم در منطقه

وی افزود: مگفا به‌عنوان شرکت تابعه سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) تلاش می‌کند مانند ایدرو رسالتش را در توسعه فناوری اطلاعات کشور انجام دهد. سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران به‌عنوان یک سازمان توسعه‌ای پیشگام قبل از تمام سازمان‌ها و نهادهای متولی زیست‌بوم دانش‌بنیان کشور از دهه‌های قبل مصادیقی از مشارکت در سرمایه‌گذاری مخاطره پذیر را با شرکت‌های دانش‌بنیان در راستای تبدیل فناوری به تولید دانش‌بنیان انجام داده و می‌دهد که برخی از آنها مانند بانک خون‌بند ناف و الیاف ترکیبی نوید بسیار ارزشمند و موفق بوده‌اند. اتفاقا در حال‌حاضر نیز مشکل اصلی زیست‌بوم دانش‌بنیان همین مقوله بوده که ایدرو و شرکت‌های تابعه‌اش از قبیل مگفا با تکیه‌بر سوابق و تجارب ارزشمند خود آمادگی دارند در این زمینه در صورت مهیا شدن الزامات و منابع موردنیاز، فعالیت‌های خود را توسعه دهند. مدیرعامل مرکز گسترش فناوری اطلاعات گفت: مرکز مگفا از طریق تعریف و برون‌سپاری برخی پروژه‌ها و طرح‌ها، ارائه خدمات مشاوره فنی و مشارکت در سرمایه‌گذاری مخاطره‌پذیر تلاش می‌کند تا شرکت‌های دانش‌بنیان مرتبط با حوزه تخصصی خود را یاری کند. وی درباره جایگاه علمی ایران در منطقه در حوزه فناوری اطلاعات خاطرنشان کرد: خوشبختانه در این حوزه همچنان در تولید علم در منطقه رتبه نخست را داریم و در حوزه تولید فناوری و تجاری‌سازی محصول و تولید دانش‌بنیان نیز امیدوارم با تدابیر مناسب جایگاه‌های بالاتری کسب کنیم.

سخن پایانی

با توجه به موارد یادشده تامین منابع مالی برای سرمایه‌گذاری‌های بزرگ در تولید دانش‌بنیان کشور ضروری است. در حالی که قانون‌گذار در تبصره ۷ اصلاحی بند الف ماده ۳ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ با صراحت تکلیف می‌کند که ۷۰ درصد درآمدهای به‌دست‌آمده از فروش شرکت‌های تابعه به سازمان‌های توسعه‌ای مسترد شود تا برای تکمیل پروژه‌های در دست اجرا، توسعه مناطق محروم و ایفای وظایف حاکمیتی در حوزه فناوری‌های پیشرفته و پرخطر اختصاص یابد. این در حالی است که ظاهرا تاکنون بخش عظیمی از این منابع مالی به ایدرو بازگردانده نشده است. حتی در زمینه آن بخش از واگذاری‌هایی حدفاصل سال‌های ۸۲ تا ۸۷ که در چارچوب برنامه‌های سوم و چهارم توسعه بوده نیز بازگشت ۵۰ تا ۷۰ درصد منابع به سازمان‌های مادر تکلیف قانونی صریحی بوده که متاسفانه عمدتا اجرا نشده است. از رهگذر این مسئله هزاران میلیارد ریال منابع قانونی این سازمان توسعه‌ای تاکنون معطل‌مانده که می‌تواند هم‌اکنون کمک‌رسان جدی برای نقش‌آفرینی بهینه ایدرو در اکوسیستم صنعت و تولید دانش‌بنیان کشور تلقی شود.

گزارش خبری

دانش‌بنیان‌ها به کمک حمل‌ونقل می‌آیند

در حال‌حاضر بیش از ۷ هزار شرکت دانش‌بنیان در کشور وجود دارد و این شرکت‌ها هرکدام می‌توانند کمی بر وضعیت ریلی باشند. این دانش‌بنیان‌ها می‌توانند با خودکفایی و بومی‌سازی مشکلات راه را برطرف کنند و کمکی بر وزارت راه و شهرسازی باشند. البته بودجه هم برای این امر لازم است.

امیررضا واعظ‌آشتیانی، کارشناس اقتصاد درباره وضعیت جاده‌سازی در کشور به مهر گفت: خوشبختانه در بحث جاده‌سازی و سدسازی ایران به خودکفایی رسیده و در این حوزه بخش خصوصی و متخصصان می‌توانند به وزارت راه و شهرسازی کمک کرده و پروژه‌های نیمه‌تمام را تمام کنند. وی در ادامه اظهار کرد: با مدیریت دقیق و نظارت می‌توان پروژه‌های عمرانی را به‌دست متخصصان ایرانی سپرد، چراکه در کشور متخصصان برای این حوزه حضور دارند و همچنین تکنولوژی در بخش ریلی و جاده‌ای در کشور است با توجه به اینکه می‌توان با بومی‌سازی برخی مشکلات را برطرف کرد. واعظ‌آشتیانی در ادامه از راهکار حل برای پروژه‌های نیمه‌تمام گفت: دانش‌بنیان‌ها می‌توانند در بخش تولید ریلی و ترانزیتی کمکی برای وزارت راه و شهرسازی باشند با توجه به اینکه رهبر معظم انقلاب بارهای تاکید کردند که تولید دانش را در همه کارهای افزایش دهیم و توجه ویژه به دانش‌بنیان‌ها داشته باشیم، چراکه تکنولوژی دانش‌بنیان‌حتی می‌تواند مشکل قطارهای پرسرعت را نیز برطرف کند و در بخش قطارهای پرسرعت هم ریلی و هم لکوموتیو خودکفا باشیم.

براساس آخرین آمارهای موجود در حال‌حاضر بیش از ۱ هزار و ۱۰۰ شرکت خلاق در این حوزه فعالیت دارند. این زنجیره با حضور و فعالیت ۳۵۶ شرکت در حوزه هوایی، ۲۱۰ مجموعه در زمینه هوشمندسازی و ۱۰۹ شرکت در عرصه خودرو تکمیل‌تر شد. این زیست‌بوم در حال‌حاضر میزبان ۷۴۶ شرکت دانش‌بنیان و هزار و ۱۱۶ شرکت غیردانش‌بنیان است. در کنار این مجموعه‌ها، ۸ مرکز شتابدهی و ۱۸ مرکز نوآوری نیز در حوزه حمل‌ونقل پیشرفته شکل گرفته است.

هوشمندسازی صنعت حمل‌ونقل

یکی از عرصه‌های نوآورانه در صنعت حمل‌ونقل، بحث هوشمندسازی این صنعت و کاربردی‌تر کردن خدمات ارائه‌شده در این حوزه است. اقداماتی که کمک می‌کند مسافران، مدیران و ارائه‌دهندگان خدمات در این حوزه با استفاده از آنها به خدماتی بهتر و کارآمدتر دسترسی داشته باشند. بر همین اساس، پروژه‌های گوناگونی در این زمینه اجرایی شده است. از جمله این طرح‌ها می‌توان از «سامانه رگولاتوری مدیریت درخواست‌های حمل کالا در سطح کشور برای یکپارچه‌سازی و مدیریت درخواست‌های حمل بار»، «هوشمندسازی خودروهای پلیس جزیره کیش برای ثبت تخلفات ثابت و متحرک با استفاده از ترکیب تصاویر دوربین‌های خودروی پلیس و تصاویر پهپادی»، «ایجاد سامانه جامع پایش و نظارت ناوگان‌های حمل نقل عمومی حمل‌ونقل بار»، «ون‌های گردشگری و خودروهای اجاره‌ای» و «تدوین نقشه راه هوشمندسازی حمل‌ونقل شهری» نام برد.

توسعه فناوری‌های مکان‌محور

فناوری‌های ژئوماتیک در دنیا جایگاه خود را پیدا کرده و صنعتگران زیادی در این عرصه فعالیت می‌کنند، اما این حوزه فناورانه که به‌تازگی بیشتر با نام آن آشنا شده و کاربردهای آن را بهتر درک کرده‌ایم، در ایران مسیری نوآورانه را طی کرده و اخبار امیدوارکننده‌ای از تولید محصولات کاربردی در این زمینه به گوش‌مان می‌خورد.

توسعه فناوری‌های مکان محور یا ژئوماتیک در جهان به یک اصل بدل شده و کاربردهای آن روز به روز بیشتر می‌شود. از جمله دستاوردهای این حوزه در سالی که گذشت «طراحی سامانه مدیریت بحران مبتنی بر فناوری‌های GIS و سنجش از دور»، «آنالیز هوشمند و رصد جاده‌ای براساس تصاویر هوایی دوربین رقومی زنیت و تهیه مدل سه بعدی محدوده نقاط حادثه‌خیز»، «طراحی و ساخت آنتن گیرنده GNSS»، «تدوین نقشه راه به‌منظور شکل‌گیری زنجیره ارزش ژئوماتیک در کشور»، «سامانه پایش کشت مواد مخدر مبتنی بر فناوری‌های ژئوماتیک»، «سامانه همراه برداشت خودکار اطلاعات مکانی پایگاه داده امداد و نجات»، «توسعه سامانه کشاورزی هوشمند و دقیق» و... است.

یادداشت

نوآوری و خلاقیت در تولیدات دانش‌بنیان

امین دلبری
کارشناس و مدرس حوزه اقتصاد

باوجود موانع و محدودیت‌های ایجادشده در مسیر توسعه‌ای کشور در ۴ دهه گذشته، کشور با شواهد آماری و گزارش‌های سازمان‌های مستقل بین‌المللی در عرصه‌های گوناگون، حائز موفقیت‌های چشمگیری در تولیداتی که منشأ دانش‌بنیان داشته، شده است. گرچه تحریم‌های اعمال‌شده، موانع زیادی را در فعالیت‌های اقتصادی باتوجه به وابستگی کشور به درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت، ایجاد کرده، اما نیروهای جوان علمی کشور به مدد دانش نوین، به تحولات شگرفی در تولیداتی که منشأ دانش‌بنیان داشته، نائل شده‌اند.

اکنون ۴ دهه است، ایران با تحریم‌های طاقت‌فرسای اقتصادی مواجه است. تحریم حداکثری امریکا پس از خروج از برجام، آخرین حربه استکبار جهانی علیه کشوری است که می‌خواهد مستقل باشد. امروز نیز مقامات امریکایی اذعان دارند، تحریم حداکثری امریکا علیه ایران به نقطه شکست فاجعه‌باری رسیده است.

کشور ایران با همه تضییقات و محدودیت‌هایی که دشمنان ایجاد کرده‌اند، امروز مقاوم‌تر از هر زمان دیگر، مسیر توسعه علم و فناوری در عرصه‌های مختلف را با صلابت طی می‌کند. در تولید علم، نوآوری و شکوفایی در علوم پایه و دانش فنی که توسط دانشمندان و پژوهشگران ایرانی انجام شده، ایران اسلامی را در رتبه‌بندی علمی و فناوری در بیشتر زمینه‌ها در زمره ۱۰ کشور برتر جهان قرار داده و تمام این برتری‌های علمی در ۴ دهه گذشته انجام شده است. به‌طورکلی در دانش سلول‌های بنیادی، نانوتکنولوژی و بیوتکنولوژی در زمره کشورهای پیشتاز جهان قرار داریم. در علم و امور پزشکی، ایران، قطب پزشکی منطقه است. طبق اعلام موسسات مستقل علمی دنیا، ایران سریع‌ترین کشور جهان از نظر رشد نوآوری، سومین مرکز پیوند عضو برتر جهان، دوازدهمین کشور جهان در زمینه دندانپزشکی، دارای پیشرفته‌ترین مراکز چشم‌پزشکی در منطقه، دومین کشور سازنده دستگاه شتاب‌دهنده خطی پرتودرمانی در جهان، یکی از چند کشور سازنده دستگاه جراحی الکتریکی با فرکانس بالا در جهان، دارای دومین ارتش قدرتمند سایبری جهان، پرشتاب‌ترین کشور جهان در زمینه رشد امید زندگی، پرسرعت‌ترین کشور جهان در رابطه با رشد شاخص توسعه انسانی، در زمره پنجمین کشور جهان در فناوری برتر قرن ۲۱ در لیزر، پانزدهمین کشور از نظر تولید مقالات علمی در جهان، یازدهمین کشور جهان در رشد علم، جمعیت ۹۷ درصد باسواد، دارای بالاترین نرخ رشد پذیرش دانشجوی خارجی، رشد سریع و بالای دانش‌آموختگان دانشگاهی، توسعه و رشد سریع در صنایع هوا و فضا، بزرگ‌ترین شکارچی پهپادهای فوق‌پیشرفته جاسوسی جهان، هفتمین رتبه قدرت موشکی در جهان، دارنده چهارمین نیروی دریایی بزرگ جهان، سیزدهمین قدرت برتر جهان از نظر سیاسی، نظامی و اقتصادی، سی و هفتمین صادرکننده برتر جهان‌بین ۲۲۷ کشور، یکی از چند کشور محدود سازنده ناوشکن اقیانوس‌پیما، رتبه اول خاورمیانه و هفدهم جهان در زمینه پرورش آبزیان، نخستین کشور تولیدکننده متانول در جهان، یکی از پیشرفته‌ترین کشورهای جهان در زمینه ناباروری، بیستمین کشور جهان از نظر ترانزیت دریایی، یکی از چند کشور سازنده جت جنگنده در جهان، هشتمین کشور جهان از نظر گسترش خطوط لوله‌کشی گاز و بهره‌مندی مردم از گاز، رتبه دهم تولید فولاد در جهان، رتبه نخست جهان در زمینه مبارزه با مواد مخدر در خاک خود و سرانجام ایران هدف مسمومترین موج‌های شایعه و القای اخبار ناامیدکننده در جهان قرار دارد و در عین حال تاب‌آورترین، مقاوم‌ترین و بالنده‌ترین کشور جهان در زیر بار سنگین‌ترین و گسترده‌ترین تحریم‌ها در بین کشورهای جهان است.

آنچه از موفقیت‌های جمهوری اسلامی ایران در پیشتازی تولید علم و پیشرفت در تولیدات شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآوری و ابداع که زاییده علم و بکارگیری فناوری‌های نوین است، در ۴۰ سال گذشته درباره گازرسانی، گسترش و توسعه شبکه برق و آبرسانی، مخابرات در اقصی نقاط محروم و برخوردار کشور درخور تحسین است، رشد آن قابل‌مقایسه با هیچ دورانی نسبت به سال‌های قبل از انقلاب نیست. افزایش چشمگیر تولیدات کشاورزی، دامی و صنعتی کشاورزی و تولید محصولات جانبی کشاورزی در زمینه غذایی و تنوع در تولید آنها، مزیتی برای صادرات آنها به‌وجود آورده است. علاوه بر آن، افزایش تولیدات فولاد، آلومینیوم، روی، مس، سیمان و خودرو غیرقابل‌مقایسه با سال‌های قبل از انقلاب اسلامی است. رشد تولیدات صنایع پتروشیمی ضمن تامین نیازهای داخلی، صادرات محصولات آن به خارج از کشور قابل‌توجه است. در ضمن، توسعه ظرفیت بنادر تجاری کشور از ۱۹ میلیون تن به ۲۶۶ میلیون تن و توسعه ۱۰۷ برابری ظرفیت کانتینری بنادر کشور که در اوایل انقلاب با مشکل بارگیری کالاهای وارداتی حتی در مقیاس کم روبه‌رو بودیم و بابت تاخیر چندماهه در تخلیه بار، هزینه زیادی به‌عنوان دموراژ به‌صورت پرداخت‌های دلاری به صاحبان کشتی‌های خارجی می‌دادیم، اکنون باوجود افزایش ده‌ها میلیون تن واردات کالاهای خارجی و فزونی دادوستد بین‌المللی، مشکل تاخیر در تخلیه بار به‌طور تقریبی نزدیک به صفر است.

درباره توسعه و گسترش راه‌های روستایی، بین‌شهری و توسعه ۵۵۲ برابری بزرگراه‌های سراسری در نقاط مختلف کشور و توسعه راه‌های ریلی اقدامات بزرگ در ساخت و توسعه زیربناهای کشور انجام شده است. خودکفایی در تولید بنزین، نفت و گاز که روزی یکی از بزرگ‌ترین واردکننده‌های آن بودیم، ضمن تامین نیاز داخلی، باوجود افزایش شدید تقاضا برای مصرف بنزین، کشور ایران را در زمره صادرکنندگان بنزین قرار داده است. این همه موفقیت‌های مورداشاره، توسط طبقه متوسط جامعه در ۴ دهه اخیر در عرصه‌های گوناگون، ظهور و بروز یافته است.

ضرورت استفاده از دانش‌بنیان‌ها برای کاهش آلودگی هوا

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان تهران گفت: آلودگی هوای تهران در روزهای گذشته به پدیده غالب تبدیل شده و کیفیت هوا علاوه بر خسارت‌های فراوان به حوزه سلامت و اقتصاد کشور، شهروندان را هم با مشکلات و محدودیت‌هایی مواجه کرده است. به‌گزارش ایسنا، علیرضا مزینانی در این‌باره اظهار کرد: در اجرای قانون هوای پاک، بسیاری از نهادها تکالیف اصلی و اجرایی دارند. وضعیت فعلی آلودگی هوا در تهران بیانگر این موضوع است که بسیاری از کارها بر زمین‌مانده یا به‌طورجدی به آنها پرداخته نشده است. وی با بیان اینکه قانون هوای پاک در سال ۹۶ به تصویب رسیده و ۲۳ نهاد در آن دارای تکالیف اجرایی، نظارتی و قانونی هستند، گفت: براساس ماده ۲ قانون هوای پاک، سازمان محیط‌زیست ناظر بر حسن اجرای این قانون است. مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان تهران افزود: بررسی‌ها نشان می‌دهد باوجود اقدامات انجام‌شده، در موضوعاتی مانند خودروهای فرسوده به‌عنوان یکی از مهم‌ترین منابع در انتشار آلودگی هوا و ساماندهی صنعت خودرو، نوسازی خودروهای فرسوده و توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی، موتورسیکلت‌های فرسوده و دودزا، همین‌طور موضوع سوخت کاملا استاندارد به‌عنوان یکی دیگر از مهم‌ترین عوامل اصلی آلودگی هوا و متناظر با آن اجرای طرح «کهاب» یا مقابله با پدیده گردوغبار توفیقات چشمگیری نداشته‌ایم. مزینانی همچنین اختصاص منابع ویژه برای حل مشکلات مربوط به آلودگی هوا را نوعی سرمایه‌گذاری برای جلوگیری از هدررفت منابع بیشتر و ضربه به اقتصاد کشور دانست و تصریح کرد: علاوه بر بایدها و تکالیف قانونی مندرج در قانون هوای پاک، همچنین اختصاص منابع، باید بتوانیم از فناوری‌های نوین، بومی‌سازی شده و دانش‌بنیان در این حوزه نیز بهره‌گیری کنیم.

آلودگی هوای تهران باز هم به مرز هشدار رسید

قانون هوای پاک، خاک می‌خورد

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

در روزهایی که آلودگی هوا دوباره به مرز هشدار رسیده، باز هم موضوع آلاینده بودن خودروها و وظایف مراکز معاینه فنی، یکی از موضوع‌هایی است که زیر ذره‌بین قرار می‌گیرد. بخشی از قانون هوای پاک مربوط به معاینه فنی خودروهاست که الزامات قانونی خود را دارد و لازم‌الاجراست. اینکه چه میزان قانون هوای پاک اجرایی شده و مراکز معاینه فنی چقدر همراستا با استانداردهای جهانی فعالیت دارند، موضوعی است که صمت درباره آنها با کارشناسان این بخش گفت‌وگو انجام داده که در ادامه می‌آید. با صمت همراه باشید.

عکس: صمت

قانون هوای پاک متاثر از کوتاهی نهادهای متولی، به‌صورت کامل و درست اجرایی نمی‌شود

مصوباتی از قانون هوای پاک

قانون هوای پاک در سال ۱۳۹۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای نگهبان رسید. این قانون در همان سال به تمام نهادهای ذی‌ربط ابلاغ شد که طبق ماده ۲ قانون هوای پاک، تمام اشخاص، نهادها و موسسات از جمله دولتی، غیردولتی و نهادها و سازمان‌هایی که مشمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است و تمامی اشخاص مستقر در مناطق آزاد تجاری-صنعتی، مناطق ویژه اقتصادی، شهرک‌ها و نواحی صنعتی موظفند مقررات این قانون را رعایت کنند و سازمان حفاظت محیط‌زیست مسئول نظارت بر حسن اجرای این قانون است.

در ماده ۴ قانون هوای پاک، تولید انواع وسایل نقلیه موتوری و واردات آنها مستلزم رعایت حد و حدود مجاز انتشار آلاینده‌های موضوع این قانون اعلامی ازسوی سازمان حفاظت محیط‌زیست است. همچنین براساس این ماده، استاندارد ساخت و تولید حد مجاز مصرف سوخت و واردات قطعات واجد استاندارد مرتبط با احتراق یا موثر بر آلایندگی وسایل نقلیه از قبیل اگزوز فیلتر و کاتالیست از سوی سازمان ملی استاندارد ایران تعیین، کنترل و نظارت می‌شود و با متخلفان برخورد قانونی خواهد شد. در ادامه این ماده ذکر شده که شماره‌گذاری انواع وسایل نقلیه موتوری از جمله داخلی و خارجی مستلزم رعایت حدود مجازات انتشار آلاینده‌های موضوع این قانون و اخذ تاییدیه سازمان است و سازمان نیز موظف است از ادامه تولید و ورود وسایل نقلیه‌ای که حدود مجاز و انتشار آلاینده‌های تعیین‌شده موضوع این قانون را رعایت نمی‌کنند، جلوگیری و پیش‌فروش یا فروش این‌گونه وسایل نقلیه را ممنوع کند.

طبق بررسی تبصره یک ماده ۶ قانون هوای پاک، دوره معافیت انجام معاینه فنی از زمان تولید برای وسایل نقلیه شخصی و دولتی ۴ سال و برای وسایل نقلیه عمومی یک سال تعیین می‌شود. همچنین راهنمایی و رانندگی و نیروی انتظامی موظفند در صورتی که دارندگان وسایل نقلیه موضوع این ماده با اتمام دوره معافیت یا انقضای اعتبار گواهی معاینه فنی از مراجعه به مراکز مجاز معاینه فنی و دریافت گواهی خودداری کنند، ضمن متوقف کردن خودرو در ازای هر روز تردد بدون گواهی یادشده نسبت به صدور قبض جریمه متن مطابق با قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی جهت دارنده خودرو اقدام کند.

براساس ماده ۷ قانون هوای پاک، شهرداری‌ها، نیروی انتظامی، وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ذی‌ربط موظفند نحوه تردد وسایل نقلیه موتوری و سامانه حمل‌ونقل شهری را به‌صورتی طراحی و ساماندهی کنند که ضمن کاهش آلودگی هوا، جوابگوی سفرهای روزانه شهری نیز باشند.

اجرای کامل و درست قانون هوای پاک، نیازمند نهاد ناظر مستقل

محمدمهدی قدیری، کارشناس حوزه حمل‌ونقل در گفت‌وگو با صمت در پاسخ به این سوال که چه میزان از قانون هوای پاک در حوزه خودروها اجرایی شده، اظهار کرد: چون متولی اجرای قانون هوای پاک، چند نهاد و سازمان هستند، نمی‌توان در این زمینه اطلاعات قطعی و درستی ارائه داد. البته در بحث خودرو و معاینه فنی به‌جرأت می‌توان گفت تا زمانی که پلیس اعمال قانون نکرده و خودروهای فاقد معاینه فنی را جریمه نمی‌کند، قطعا این آمار صفر درصد است؛ یعنی مراجعه به مراکز معاینه فنی داریم، اما متاسفانه تعداد آنها بسیار کم و زیر ۴۰ درصد است؛ یعنی از یک سو حدود ۵۰ درصد خودروها اصلا به مراکز معاینه فنی مراجعه نمی‌کنند و از سوی دیگر، پلیس نیز به‌ظاهر در این زمینه جریمه‌ای اعمال نمی‌کند.

قدیری ادامه داد: به‌تجربه دریافته‌ایم که خودروهایی به مراکز معاینه فنی مراجعه نمی‌کنند که دچار نقص فنی هستند و آلایندگی دارند و متاسفانه اجرای این قانون ازسوی نهادهای متولی امر نیز پیگیری نمی‌شود. وی با بیان اینکه تا قانون هوای پاک در تمام نهادها به‌طور همزمان پیگیری و اجرا نشود، تاثیر چندانی نخواهد داشت، افزود: با شروع آلودگی هوا، هر سال به قانون هوای پاک و اجرای معاینه فنی سری می‌زنند و در حد حرف طرح‌ها و برنامه‌هایی را مطرح می‌کنند، اما فقط در حد حرف باقی می‌ماند و ما شاهد تغییر قابل‌توجهی در اجرای آن باوجود ضرورتی که در سال‌های اخیر به‌واسطه افزایش آلودگی هوا و اینکه وسایل متحرک نیز در ایجاد بخشی از این آلایندگی نقش دارند، نیستیم.

قدیری خاطرنشان کرد: در این زمینه تا نهاد ناظری نباشد که بر عملکرد تمام نهادها و سازمان‌های متولی قانون هوای پاک نظارت کند، تغییری رخ نخواهد داد. این نهاد ناظر باید خارج از چارچوب و بدنه دولت مانند سازمان بازرسی و... بر نحوه عملکرد متولیان این بخش کنترل و نظارت داشته باشد و روند اجرای قانون هوای پاک و رعایت استانداردهای معاینه فنی به‌عنوان نمونه در بحث خودروها را پیگیری کند تا در نهایت نتیجه‌بخش باشد و تاثیر آن را در کاهش آلودگی هوا ببینیم.

وی افزود: باید وظیفه این نهاد ناظر این باشد که ضمن توجه به روند اجرای قانون هوای پاک و ارائه اطلاعاتی درباره اینکه چه میزان از این قانون اجرا می‌شود، بعضا به کوتاهی نهادهای متولی امر نیز رسیدگی کند و در این زمینه از سازمان‌های مربوط بخواهد درباره اقداماتی که باید در زمینه هوای پاک انجام می‌دادند، اما تخطی کرده و اجرایی نکرده‌اند، پاسخگو باشند. در این صورت قطعا قانون هوای پاک با درصد بالایی اجرایی خواهد شد و تاثیرگذار خواهد بود. قدیری در ادامه اظهار کرد: بیش از ۵۰ درصد آلایندگی هوا مربوط به منابع متحرک و خودروهاست و در این میان، بخشی از موضوع هم به وضعیت خودروسازی‌های کشور و کیفیت پایین محصولات آنها برمی‌گردد. در این شرایط، حتی رعایت استانداردهای حداقلی در معاینه فنی خودروها هم می‌تواند در کاهش آلایندگی خودروها موثر باشد. متاسفانه معاینه فنی خودروها متاثر از کوتاهی نهادهای متولی که به‌طور مستقیم باید اعمال قانون کنند، اجرایی نمی‌شود و در مواردی هم که به‌ظاهر اجرا می‌شود، تعداد کمی از خودروها را در بر می‌گیرد.

این کارشناس حوزه حمل‌ونقل در پاسخ به اینکه آیا قانون هوای پاک قابلیت اجرایی دارد یا خیر؟ گفت: واقعیت این است که بندهای عملیاتی قانون هوای پاک در حوزه خودرو قابلیت اجرایی دارد. در این میان، عملکرد مراکز معاینه فنی به کمک سامانه سیمفا قابل پیگیری است و کل مراکز معاینه فنی به سامانه سیمفا متصل هستند. این سامانه اطلاعات دقیقی دارد و مشخص می‌کند چه خودروهایی در چه بازه زمانی برای دریافت برگه معاینه فنی مراجعه کرده‌اند. از ۲۴ میلیون خودرویی که در کشور تردد دارند، در نهایت ۱۷ تا ۱۸ میلیون خودرو باید معاینه فنی دریافت کنند، اما آمار ما در کل کشور کمتر از ۶ میلیون خودرو است. سامانه سیمفا متصل به دوربین‌های پلاک‌خوان شهری است و متولیان امر می‌توانند به‌راحتی استعلام بگیرند که یک خودرو معاینه فنی دارد یا خیر؟

وی تاکید کرد: با اجرای قانون هوای پاک در حوزه خودرو و معاینه فنی آنها، وضعیت هوا نه به‌طور کامل، اما حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد بهبود پیدا می‌کند که رقم قابل‌توجهی است.

قدیری در پایان، راهکار رهایی از آلودگی ناشی از تردد وسایل نقلیه را تنها تمکین از قانون هوای پاک دانست و افزود: قانون هوای پاک حداقل‌هایی دارد که می‌تواند تاثیرگذار باشد و تا حدودی میزان آلایندگی را کم کند. اجرای همین قانون حداقلی هم خوب است، اما متاسفانه بعد از یک دهه هنوز این قانون اجرا نشده است. متاسفانه تفکرات درستی بر اجرای قانون هوای پاک حاکم نیست. در این راستا باید خودرویی که هوا را آلوده می‌کند و به همه آسیب می‌زند، جریمه و اعمال قانون شود و چشم‌پوشی از تخلفات خودروهایی که قانون را رعایت نمی‌کنند، به هر بهانه و دلیلی قابل‌قبول نیست.

تعداد مراجعات به مراکز معاینه فنی تهران کم شده که این امر نشان می‌دهد در این زمینه جدی برخورد می‌شود و مردم به مراکز اقماری مراجعه می‌کنند تا با ارفاق بتوانند برگه معاینه فنی بگیرند

بی کیفیتی و آلایندگی خودروها

سیدنواب حسینی‌منش، کارشناس حوزه معاینه فنی نیز درباره اینکه چقدر بررسی‌های مراکز معاینه فنی اصولی و براساس استانداردهای جهانی است در گفت‌وگو با صمت گفت: استانداردهایی که مراکز معاینه فنی کشور براساس آنها فعالیت دارند و برگه معاینه فنی ارائه می‌دهند، در سطح بسیار خوبی است و در این زمینه استانداردهای جهانی ملاک قرار می‌گیرد.

حسینی‌منش اظهار کرد: مراکز معاینه فنی، استانداردهای لازم را رعایت می‌کنند، اما یک نکته اساسی که در معاینه فنی و کیفیت خودروها وجود دارد، این است که خودروها ایستایی لازم را در استانداردها ندارند. یک خودرو در مرکز معاینه فنی استاندارد مجاز آلایندگی را پاس می‌کند، اما بعد از یک ماه که تردد دارد از حالت استاندارد خارج می‌شود؛ یعنی کیفیت خودروهای تولید داخل، خیلی پایین است. به‌عنوان نمونه، کیفیت کاتالیستی که در خودرو استفاده شده پایین است و شرکت‌های تولیدکننده هم نمی‌توانند از کاتالیست اصلی استفاده کنند، چون قیمت بالا می‌رود. به‌نظر من اینکه مراکز معاینه فنی وظایف‌شان را به‌طور مطلوب انجام نمی‌دهند، حرف درستی نیست و در واقع ایراد از صنعت خودرو ما است که محصول با کیفیت پایین عرضه می‌کند.

وی افزود: از لحاظ قانونی خودروهایی که اقدام به دریافت برگه معاینه فنی نکنند، جریمه می‌شوند. البته به‌طور شفاف مشخص نیست این اعمال جریمه‌ها چقدر انجام می‌شود. در حال حاضر تعداد مراجعات به مراکز معاینه فنی تهران کم شده که نشان می‌دهد در معاینه فنی جدی برخورد می‌شود و مردم به مراکز اقماری مراجعه می‌کنند تا با ارفاق بتوانند برگه معاینه فنی بگیرند.

حسینی‌منش اظهار کرد: اجرای کامل قانون هوای پاک در بحث معاینه فنی خودروها تاثیر بسیار زیادی بر کاهش آلودگی خواهد داشت. در شهر تهران این موضوع تجربه شده است. در دوره‌ای در سال ۹۷ و ۹۸ که بحث معاینه فنی و کاهش آلودگی هوا جدی گرفته شد، میزان آلودگی هوای تهران باوجود اینکه کیفیت سوخت هنوز پایین بود، کمتر و کیفیت هوا بهتر شد و حتی روزهای تعطیل ناشی از آلودگی به صفر رسید. اجرای این بخش از قانون هوای پاک به‌طور مستقیم بر میزان منواکسیدکربن تاثیرگذار است و به‌طور غیرمستقیم هم بانوجه به اینکه می‌تواند از میزان ذرات ثانویه ناشی از تردد خودروها کم کند، می‌تواند کمک جدی در زمینه کاهش میزان آلودگی هوا باشد.

این کارشناس حوزه معاینه فنی درباره میزان اجرای قانون هوای پاک، گفت: بیشتر بندهای این قانون اجرا نشده که در حوزه خودرو به وضعیت صنعت خودرو ما برمی‌گردد که از لحاظ کیفیت خودروهای عرضه شده در بازار در سطح بسیار پایینی قرار دارد.

عدم‌کارآیی لازم در صنعت خودرو حتی عملکرد سایر نهادها و بخش‌هایی که متولی این امر هستند را نیز تحت‌تاثیر قرار داده، به همین دلیل قانون هوای پاک نتوانسته به‌طور کامل و صد درصد عملیاتی شود.

سخن پایانی

قانون هوای پاک، آلودگی هوا، خودروهای بی‌کیفیت و عملکرد این نهاد و آن سازمان، تنها برخی از ترکیب واژگانی است که این روزها دوباره از خروجی خبرگزاری‌های دیداری و شنیداری به سمع و نظرمان می‌رسد. راهکار ارائه می‌شود؛ هر سال با تاکیدات فراوان موانع را به چالش می‌کشند، اما در نهایت هم ما می‌مانیم و آلودگی هوا و خودروهایی که با دود اگزوزشان، نفس‌مان را بند آورده‌اند، اما هر روز هم بیشتر به آنها نیاز داریم.

استخراج کمرشکن غیرمجاز

ضرورت تدوین استراتژی رفع موانع تولید

سیاست‌های پولی مانع صعود ادامه‌دار

کربن‌زدایی؛ آینده ناگریز توسعه فولاد

فولادسازی بیش از هر صنعت سنگین دیگری در تولید گازهای گلخانه‌ای مقصر است و می‌گویند حدود ۸ درصد از کل انتشار جهانی CO_2 مربوط به این صنعت است. اما تولید فولاد را نمی‌توان متوقف کرد زیرا جهان امروز عطش سیری‌ناپذیری برای این فلز دارد.

می‌گویند هنوز حدود ۷۵ درصد فولاد مصرفی در سراسر جهان در کوره‌های بلند تولید می‌شود که برای گرم کردن آن تا دمای بالای ۱۰۰۰ درجه سانتی‌گراد مقادیر فراوانی سوخت زغال‌سنگ مصرف می‌شود. اینجاست که سرفصلی به نام تولید فولاد سبز مطرح‌شده است. فولاد سبز محصولی است که بدون استفاده از سوخت‌های فسیلی تولید می‌شود اما فرآیندی پرهزینه است. صمت در این گزارش نگاهی دارد به مسیری که فولادسازان کشور برای دستیابی به این هدف پیش رو دارند.

عکس: صمت

مهم‌ترین مولفه صنعت سبز فولاد

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات گفت: هوشمندسازی، استفاده از تکنیک‌های جدید و تولید محصولات باارزش افزوده بالا از مهم‌ترین مولفه‌های ضروری صنعت سبز در مسیر توسعه صنعت فولاد کشور است.

اردشیر سعدمحمدی در گفت‌وگو با دنیای معدن گفت: توسعه صنعت سبز فولاد در کشور ما نیازمند استفاده از تکنیک‌های جدید برای استقرار این نوع صنعت در حوزه معدن و صنایع معدنی است.

سعد محمدی با بیان اینکه سیستم‌ها و روش‌های قدیمی تولید فولاد در ۳۰ سال آینده در دنیا منسوخ می‌شود و باید تکنیک‌های جدیدی جایگزین آن شوند، گفت: برای دستیابی به این روش‌ها در تولید فولاد باید سرمایه‌گذاری مطلوبی در این راستا انجام شود.

▣ تامین خوراک آینده

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات اظهار کرد: باید استفاده از انرژی سبز از امروز در صنعت فولاد در دستور کار قرار گیرد، ضمن اینکه برای آینده صنعت فولاد کشور توجه به خوراک سنگ‌آهن بسیار حائز اهمیت است.

سعد محمدی تاکید کرد: برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری برای تامین خوراک برای صنعت فولاد مهم است و باید در این زمینه تعریف مدون آماده شود تا در اجرا نیز مشکلی نداشته باشد. وی اظهار کرد: برای تولید ثروت در صنعت فولاد باید تولید محصولات باارزش افزوده بیشتر و با آلیاژهای خاص و با کیفیت باید مورد توجه جدی قرار گیرد تا بتوانیم گام‌های بلندی به‌سوی صنعتی شدن برداریم. سعد محمدی خاطرنشان کرد: در حال حاضر سرمایه‌گذاری در زمینه استفاده از تکنیک‌های پیشرفته در کشور ما چندان رضایت‌بخش نیست، در حالی که به‌عکس باید توجه به «های تک» در همه زمینه‌ها از جمله صنعت فولاد بیشتر شود.

سعدمحمدی گفت: آموزش، تربیت نیروی انسانی متخصص و دستیابی به دانش روز دنیا، تولید باارزش افزوده بیشتری به وجود می‌آورد و هوشمندسازی و استفاده از تکنیک‌های جدید از ضروریات توسعه صنعت فولاد است.

عرصه رقابت فولادسازان

مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران گفت: اتخاذ سیاست تولید فولاد سبز باید بومی شود تا تقسیم عادلانه هزینه‌ها و توسعه تکنولوژی و قیمت‌گذاری عادلانه با توجه به اهمیت پرداختن به مسائل محیط زیستی در کشور نهادینه گردد.

علیرضا چایچی یزدی به معدن ۲۴ گفت: صنعت فولاد جهان ۸ درصد از تقاضای انرژی و هم‌زمان ۷ درصد از کل دی‌اکسید کربن تولیدشده توسط بشر را به خود اختصاص داده است.

وی گفت: پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۵۰ میلادی، تولید فولاد سبز (بدون انتشار CO_2) به رقابتی شدید بین فولادسازان جهان تبدیل شود.

چایچی خاطرنشان کرد: در تولید فولاد سبز در مرحله نخست تمرکز بر تغییر روش تولید از کوره بلند به کوره قوس الکتریکی است و در مرحله بعد روی تولید آهن اسفنجی و فرآیند احیا آهن با استفاده از هیدروژن است.

وی بیان‌داشت: بی‌شک مهم‌ترین فرصت پیش روی صنعت فولاد درراه رسیدن به فولاد سبز، کاهش قابل‌ملاحظه حجم گازهای آلاینده و گلخانه‌ای است که در راستای سیاست‌های اقلیمی و تعهدهای جهانی تولید فولاد با کربن صفر از اهمیت بالایی برخوردار است.

▣ پایداری در تامین انرژی

مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران تصریح کرد: بی‌تردید در آینده نزدیک، فولادسازهایی که نتوانند مسیر تولید خود را در راستای فولاد سبز منطبق کنند، در معرض جرایم سنگین و محدودیت‌های میزان تولید و صادرات قرار خواهند داشت. همچنین با توجه به چالش‌های فراوان تامین انرژی پایدار در صنایع فولادی، حرکت به سمت استفاده از برق تجدید پذیر، علاوه بر کاهش تولید CO_2، می‌تواند منجر به پایداری در تامین انرژی شود.

وی ادامه داد: از سویی واقعیت تولید فولاد سبز با بهره‌گیری از هیدروژن سبز یعنی هیدروژن تولیدشده از الکترولیز آب با استفاده از برق تجدید پذیر تحقق می‌یابد.

به گفته چایچی، بزرگ‌ترین چالش فراروی صنایع فولادی در این مسیر، هزینه بالا و عدم صرفه اقتصادی فرآیند تولید هیدروژن سبز است. علاوه بر این، چالش‌های مربوط به استفاده از آهن اسفنجی با کربن صفر در کوره‌های قوس الکتریکی می‌بایست به‌طور دقیق ارزیابی و مرتفع گردد.

▣ سرمایه‌گذاری در فولاد سبز

مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران در پاسخ به اینکه چه مواردی می‌تواند باعث افزایش انگیزه برای سرمایه‌گذاری در حوزه صنعت تولید فولاد سبز شود، افزود: درحال‌حاضر ۵۵ درصد از جمعیت جهان در کلان‌شهرها زندگی می‌کنند و پیش‌بینی می‌شود که این میزان تا سال ۲۰۵۰ به ۶۸ درصد افزایش یابد.

وی ادامه داد: همچنین، نگرش‌های مصرف‌کنندگان در حال تغییر است و افراد بیشتری از جایگزین‌های پایدار حمایت می‌کنند؛ به‌ویژه زمانی که نگرانی‌های شدید در مورد تغییرات آب و هوایی در اولویت باشد. وی افزود: این نگرانی‌ها می‌تواند یکی از محرک‌های بازار فولاد برای سرمایه‌گذاری و تامین فولاد سبز باشد. ضمن اینکه در سطح جهانی دیگر کیفیت و نرخ محصولات فولادی نکته اصلی موردتوجه در خرید فولاد نیست و مشتریان اکنون روی خرید محصولات سبزتر سرمایه‌گذاری می‌کنند.

چایچی اضافه کرد: از سویی با توجه به قوانین سخت‌گیرانه انتشار گازهای گلخانه‌ای و مالیات‌های کربن وضع‌شده در سطح جهان و بازارهای جهانی، تولید فولاد سبز جزو ضروریات صنعت به‌خصوص برای صادرات است که خود محرک خوبی برای صنایع صادرات محور است.

▣ موانع و مزایا

مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران درباره موانع و مزایای اجرای زنجیره تامین فولاد سبز، گفت: تولید فولاد مبتنی بر هیدروژن یک فناوری بسیار امیدوارکننده اما گران است. در حقیقت باوجوداینکه تولید DRI با هیدروژن پیشرفت هیجان‌انگیزی است، اما چالش‌های فنی و اقتصادی قابل‌توجهی حول مراحل تولید وجود دارد.

وی افزود: مشکلات موجود در تامین هیدروژن سبز برای احیاء و همچنین به‌صرفه بودن استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در تولید برق ازیک‌طرف و تامین مقرون‌به‌صرفه قراضه به‌جای DRI جزو مسائل جدی در تولید فولاد سبز است. وی تاکید کرد: پروژه‌هایی باید تعریف شود تا امکان‌سنجی اقتصادی و فنی را در مقیاس بزرگ تجزیه‌وتحلیل کنند. از سویی با توجه به اینکه عمده تولید فولاد در کشور با کوره‌های قوس الکتریکی انجام می‌شود، این نوع تولید جزو مزایای کشور در راستای زنجیره تأمین فولاد سبز به شمار می‌رود. وی تاکید کرد: بدون شک تعامل و همکاری سازنده صنعت و دانشگاه در این زمینه می‌تواند منجر به خلق فناوری در مقیاس آزمایشگاهی و نیمه‌صنعتی و درنهایت پیاده‌سازی آن در مقیاس صنعتی شود.

سخن پایانی

در سال‌های اخیر و به‌ویژه در پاییز امسال کشور با تبعات شدید تغییرات آب و هوایی روبه‌رو شده است، بنابراین انتخاب مسیری که به‌سرعت شرایط بحرانی کشور را سروسامان بدهد ناگزیر و ضروری است.

در این مسیر واضح است که حرکت به‌سوی تولید فولاد سبز اقدامی کلیدی است.

نوبت دوم

فراخوان عمومی مناقصه یک مرحله‌ای

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	انجام کلیه فعالیت‌های اصلاح سقف واحد ریخته‌گری شمش آلومینیوم شرکت آلومینای ایران	عمومی یک مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۷۳

مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه: از مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۷ می‌باشد.
مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت‌ها: مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا، به شماره: **تلفن ۳۲۶۰۳۰۶۷ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸**
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

واحد ارتباطات و روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۲۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

نوبت دوم

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی م الف ۵۳۸

۱- برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۱۰۰۴ مورخه ۱۴۰۱/۰۷/۱۶ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی برازجان صرفات مالکانه و بلامعارض متعلق به آقای عبدالکریم دهدشتی فرزند احمد به شماره شناسنامه ۹۹۷۵ و شماره ملی ۳۵۲۰۰۹۷۹۴۱ صادره دشتستان در دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۵۰۱/۳۶ مترمربع قسمتی از پلاک ۳۷۹۳ واقع در بخش سه حوزه ثبت ملک برازجان اراضی روستای بندارورز خریداری شده از آقای حاج غلامعلی کریمی و سایر شرکاء به ایشان واگذار گردیده است.

۲- برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۱۰۰۵ مورخه ۱۴۰۱/۰۷/۱۶ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی برازجان صرفات مالکانه و بلامعارض متعلق به آقای ناصر دهدشتی فرزند احمد به شماره شناسنامه ۱۲۴۰۱ و شماره ملی ۳۵۲۰۱۳۲۲۳۸ صادره دشتستان در سه‌دانگ مشاع از یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۵۰۱/۳۶ مترمربع قسمتی از پلاک ۳۷۹۳ واقع در بخش سه حوزه ثبت ملک برازجان اراضی روستای بندارورز خریداری شده از آقای حاج غلامعلی کریمی و سایر شرکاء به ایشان واگذار گردیده است.

۳- برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۱۰۰۶ مورخه ۱۴۰۱/۰۷/۱۶ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی برازجان صرفات مالکانه و بلامعارض متعلق به آقای عبدالمحمد دهدشتی فرزند احمد به شماره شناسنامه ۹۹۷۶ و شماره ملی ۳۵۲۰۰۹۷۹۵۸ صادره دشتستان در یک‌دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۵۰۱/۳۶ مترمربع قسمتی از پلاک ۳۷۹۳ واقع در بخش سه حوزه ثبت ملک برازجان اراضی روستای بندارورز خریداری شده از آقای حاج غلامعلی کریمی و سایر شرکاء به ایشان واگذار گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ اولین انتشار آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذیصلاح قانونی (دادگاه) نیست.

حمیدرضا باقرپور، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان دشتستان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۱۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

نوبت دوم

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی م الف ۵۲۴

۱- برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۱۱۴۶ مورخه ۱۴۰۱/۰۸/۰۹ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی صادره از دشتستان در سه‌دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به انضمام یک حلقه چاه آب به مساحت ۸۶۳۸۹/۳۷ مترمربع قسمتی از پلاک ۷۳۹۷ واقع در بخش سه حوزه ثبت ملک برازجان اراضی روستای دهرود علیا خریداری شده از آقای اسماعیل حسن‌زاده به ایشان واگذار گردیده است.

۲- برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۱۱۴۵ مورخه ۱۴۰۱/۰۸/۰۹ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی برازجان صرفات مالکانه و بلامعارض متعلق به آقای جواد حسن‌زاده فرزند محمد به شماره شناسنامه ۸۸۴ و شماره ملی ۳۵۲۰۵۶۷۰۶۷ صادره از دشتستان در سه‌دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به انضمام یک حلقه چاه آب به مساحت ۸۶۳۸۹/۳۷ مترمربع قسمتی از پلاک ۷۳۹۷ واقع در بخش سه حوزه ثبت ملک برازجان اراضی روستای دهرود علیا خریداری شده از آقای اسماعیل حسن‌زاده به ایشان واگذار گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ اولین انتشار آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذیصلاح قانونی (دادگاه) نیست.

حمیدرضا باقرپور، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان دشتستان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۱۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

نوبت اول

وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۲۳

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران در نظر دارد پروژه‌های ذیل را از طریق برگزاری تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای با ارزیابی کیفی از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت واگذار نماید.

ردیف	موضوع	شماره مناقصه در سامانه ستاد	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (ریال)	برآورد اولیه (ریال)
۱	تجدید مناقصه تکمیل پل غیرهمسطح تقاطع فیروزآباد و جاده ورامین	۲۰۰۱۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۲۱	۱۴,۸۷۸,۴۰۳,۳۰۰	۴۴۳,۹۲۰,۱۶۵,۰۰۰
۲	تجدید مناقصه تکمیل عملیات اجرایی احداث باند دوم محور ایوانکی- کیلان حدفاصل کیلومتر ۰۰۰+۵ الی ۵۰۰+ ۱۰ حوزه استحفاظی	۲۰۰۱۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۲۲	۴۸,۰۸۶,۶۱۳,۶۷۷	۲,۲۰۸,۶۶۱,۳۶۷,۶۷۷

کلیه مراحل برگزاری تجدید مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. همچنین ارسال فیزیکی پاکت الف مطابق برنامه زمانی زیر به آدرس مناقصه گزار الزامی است. (نوع تضمین یکی از تضامین معتبر در آئین‌نامه تضمین به‌شماره ۱۲۳۴۰۲ مورخ ۹۴/۹/۲۲ می‌باشد).

آخرین مهلت زمانی ثبت‌نام و دریافت اسناد: از تاریخ درج آگهی تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ: ۱۴۰۱/۱۰/۱۰

آخرین مهلت زمانی ارسال پیشنهاد در سامانه ستاد و تحویل فیزیکی پاکت الف به دبیرخانه مناقصه گزار: ساعت ۱۵:۰۰ مورخ: ۱۴۰۱/۱۰/۲۴

زمان بازگشایی پاکات مناقصه تکمیل پل غیرهمسطح تقاطع فیروزآباد و جاده ورامین راس ساعت ۰۹:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۵

زمان بازگشایی پاکات مناقصه تکمیل عملیات اجرایی احداث باند دوم محور ایوانکی- کیلان حد فاصل کیلومتر ۰۰۰+۵ الی ۵۰۰+۱۰ حوزه استحفاظی راس ساعت ۰۹:۳۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۵ در آدرس زیر خواهد بود:

آدرس مناقصه گزار: تهران، خیابان سپهبد قرنی، خیابان کلانتری، پلاک ۸۰، ساختمان شماره ۱ اداره کل راه و شهرسازی استان تهران **تلفن تماس:** ۸۸۹۲۱۵۰۵ داخلی ۲۲۰۷

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۰/۰۱

یادداشت

تشکل‌ها را به بازی بگیرید

حبیب‌الله ترشیزیان، رئیس سازمان نظام‌مهندسی خراسان‌رضوی

تا امروز تعامل تشکل‌های بخش معدن با مجلس یا وزارتخانه چندان قوی نبوده و اگر به‌فرض در موردی نظرخواهی هم شده است، در نهایت دوستان در دولت و مجلس نظر خود را اعمال کرده‌اند، اما به‌گمان من، حال که موضوع تفکیک وزارت صمت برای مدت‌زمان نامعلومی مسکوت گذاشته شده است، باید این وزارتخانه، ساختارهای خود را در بخش معدن کمی قوی‌تر کند و بیش‌ازپیش تشکل‌های بخش خصوصی مثل نظام‌مهندسی معدن، خانه معدن و انجمن‌های تخصصی را به بازی بگیرد و از نظرات مشورتی آنها استفاده کند.

این تنها راهکاری است که شاید بخش معدن را از نظر سیستمی و اداری تقویت کند.

تشکل‌های معدنی که در کشور ایجاد شده‌اند، از قدرت، اعتبار و توان اجرایی مناسبی برخوردار هستند. به‌عنوان‌مثال، می‌توان به نظام‌مهندسی معدن با بیش از ۴۲ هزار عضو از سراسر کشور یا خانه‌معدن که از معدنکاران باتجربه تشکیل شده است و در همه استان‌ها دفتر دارد، اشاره کرد. علاوه بر این، انجمن‌های تخصصی مواد معدنی گوناگون و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن هم داریم، به‌این‌ترتیب مشکلی در زمینه تشکل‌های بخش خصوصی وجود ندارد، اما موضوع این است که باید آنها را به بازی گرفت و از نظرات تخصصی و کارشناسی آنها در جای خود استفاده مطلوب کرد.

حوزه معدن با چالش‌های زیادی روبه‌رو است که تشکل‌ها می‌توانند برای حل آن به وزارتخانه کمک کنند. یکی از مهم‌ترین آنها، موضوع حقوق دولتی است، البته خبرهای خوبی در این زمینه در راه است و انتظار می‌رود به‌زودی از سوی مسئولان وزارت صمت اعلام شود.

لب کلام این است که با همکاری سازمان نظام‌مهندسی معدن قرار است شیوه تعیین حقوق دولتی برای تک‌تک معادن به‌صورت قانونمندتر و دقیق‌تر انجام گیرد تا هم برای معدنکار و بهره‌بردار، عادلانه باشد و هم از بیت‌المال و انفال صیانت شود.

علاوه بر این، سازمان نظام‌مهندسی معدن می‌تواند در بحث‌های نظارت و ایمنی در معادن که موضوع بسیار مهمی است، به‌عنوان یک بازوی اجرایی کمک شایانی به وزارتخانه داشته باشد و خوشبختانه وزارتخانه هم حرکت در این مسیر را شروع کرده است.

در حال حاضر، هم وزیر و هم معاون معدنی می‌گویند که مشکل واردات ماشین‌آلات حل شده است، البته به‌نظر من، هنوز برای اظهارنظر خیلی زود است، چون از بخشنامه‌های جدیدی که صادرشده، مدت‌زمان زیادی نگذشته است.

به‌هرحال این بخشنامه‌ها روی کاغذ مثبت و کارآ است. نقطه امیدبخش دیگر این است که تا حدود زیادی به استان‌ها تفویض‌اختیار شده و به قول دکتر مهدی حمیدی، سرپرست دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت، امضاهای طلایی حذف شده است تا کار به‌صورت سیستماتیک‌تر و قانونمندتر انجام شود. امیدواریم که در اجرا هم مشکلی نداشته باشد و منابع ارزی آن هم تامین شود تا نتایج مثبت آن کم‌کم به‌چشم بیاید.

یکی دیگر از مواردی که به‌نظر می‌آید، تصمیم‌گیران دولتی باید با مشورت تشکل‌ها تکلیف آن را روشن کنند، موضوع خام‌فروشی است. اگر اصرار بر این است که هیچ ماده معدنی نباید به‌صورت خام به‌فروش برود، باید از دولت و مجلس پرسید، چرا بعد از ۱۱۰ سال از زمان اکتشاف و استخراج نفت در کشور، هنوز نفت به‌صورت خام به‌فروش می‌رود و چرا بعد از این‌همه سال، زنجیره ارزش‌افزوده نفت تکمیل نشده است؟ وقتی از ابتدا دولت متولی بخش نفت کشور بوده، امروزه و بعد از گذشت بیش از یک قرن، نباید حتی یک قطره نفت خام صادر شود. چرا همه تحقق تمامی این شعارها را از بخش خصوصی می‌خواهند؟ البته فعالان حوزه معدن بر این باور هستند که اگر در داخل کشور نیازی وجود داشته باشد، نباید ماده معدنی را به‌صورت خام صادر کرد، البته به ۲ شرط.

اول این است که دولت امکاناتی فراهم کند تا اگر کسی خواست کارخانه احداث و زنجیر تولید را تکمیل کند، قادر به انجام این کار باشد. در شرایط فعلی که حتی ماشین‌آلات ساده معدنی هم بااین‌همه پیچیدگی و دردسر تامین می‌شود، چطور انتظار می‌رود که معدنکاری که از بنیه مالی قوی هم برخوردار نیست، به‌دنبال فرآوری برود؟

شرط دوم این است که کارخانه‌های فرآوری باید مواد معدنی را به نرخ جهانی بخرند. وقتی فولادسازان ما، تولیدات خود را با قیمت جهانی صادر می‌کنند، می‌توانند سنگ‌آهن را هم با قیمت جهانی از تولیدکنندگان خریداری کنند. چرا باید یارانه کارخانه‌ها از جیب معدنکار پرداخت شود؟

تخریب سنگ‌نگاره‌های باستانی با برداشت غیرمجاز

فعالیت پنهانی معادن سیلیس منطقه غرقاب گلپایگان موجب تخریب سنگ‌نگاره‌ها با قدمت ۹ هزار ساله در این منطقه شده است.

به‌گزارش معدن‌نامه، دبیر انجمن دوستداران تیمره گلپایگان بااشاره به تخریب تعدادی از سنگ‌نگاره‌های منطقه غرقاب گلپایگان گفت: این آثار باستانی به‌دلیل فعالیت معادن سیلیس در منطقه غرقاب شهرستان گلپایگان تخریب شده است. تیمره نام قدیمی منطقه‌ای میان ۳ استان مرکزی، اصفهان و لرستان ایران است. این منطقه پر از طرح‌ها و نقاشی‌های ابتدایی و جالبی است که حکایت انسان‌های اولیه و عصر حجر را برای انسان‌های عصر فناوری بازگو می‌کند.رسول مجیدی افزود: سال گذشته، فعالیت معادن منطقه غرقاب گلپایگان با حکم قضایی متوقف شد، اما این معادن به‌صورت پنهانی به فعالیت خود ادامه می‌دهند و این امر تخریب بیش از پیش سنگ‌نگاره‌های گلپایگان را به‌دنبال خواهد داشت. وی گفت: سنگ‌نگاره‌های غرقاب شهرستان گلپایگان بیش از ۹ هزار سال قدمت دارند و قرار است یونسکو این منطقه را به‌عنوان ژئوپارک در آثار جهانی ثبت کند. رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری گلپایگان هم بااشاره به فیلم تخریب سنگ‌نگاره‌های منطقه غرقاب گلپایگان گفت: معادن سیلیس منطقه غرقاب گلپایگان در سال ۱۳۸۰ بدون اخذ استعلام از اداره میراث فرهنگی استان و شهرستان در این منطقه شروع به حفاری و تخریب تعدادی از سنگ‌نگاره‌ها در محوطه معدن کرده‌اند. مصطفی قانونی بااشاره به شکایت اداره میراث فرهنگی شهرستان گلپایگان در سال ۱۳۹۶ از این معادن افزود: بنا بر دستور دادستان شهرستان گلپایگان در تابستان سال گذشته از فعالیت این معادن در منطقه غرقاب جلوگیری شد.

در گزارش صمت از برداشت‌های غیرقانونی معدن مطرح شد

استخراج کمرشکن غیرمجاز

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

اخبار ناخوشایند اضافه برداشت معدنی و برداشت‌های غیرمجاز کم نیست، به‌عنوان مثال چندی پیش، فرمانده انتظامی هرمزگان از شناسایی و دستگیری عامل برداشت بیش از ۹۵ هزار تن سنگ‌آهن قاچاق از یک معدن در شهرستان میناب خبر داد.

یا فرمانده انتظامی اسفراین از توقیف یک دستگاه تراکتور فرگوسن حامل ۶ تن و ۲۰ کیلوگرم سنگ معدن غیرمجاز خبر داد، اما شاید یکی از تاسفبارترین اخباری که این روزها در این زمینه منتشر شد، مربوط به تخریب سنگ‌نگاره‌های ۹ هزار ساله بر اثر فعالیت پنهانی معادن سیلیس گلپایگان بود.

گفته می‌شود فعالیت معادن منطقه غرقاب گلپایگان که قرار است یونسکو آن را به‌عنوان ژئوپارک در آثار جهانی ثبت کند، سال گذشته با حکم قضایی متوقف شد، اما گفته می‌شود برخی از این معادن، پنهانی به فعالیت خود ادامه می‌دهند و این امر موجب تخریب بیش از پیش سنگ‌نگاره‌های گلپایگان شده است.

به‌گزارش معدن‌نامه، معادن سیلیس منطقه در سال ۱۳۸۰ بدون اخذ استعلام از اداره میراث فرهنگی استان و شهرستان در این منطقه شروع به حفاری و تخریب تعدادی از سنگ‌نگاره‌ها در محوطه معدن کرده‌اند.

گزارش امروز صمت به برخی معدنکاری‌های غیرقانونی پرداخته و شباهت‌ها، تفاوت‌ها و آسیب‌های اضافه‌برداشت و برداشت غیرمجاز را موردتوجه قرار داده است.

آنچه در پی می‌آید، نظرات احمد جمشیدی و محمدابراهیم برهانی، دو کارشناس و فعال حوزه معدن درباره موضوع استخراج غیرقانونی است.

عکس: صمت

بهره‌بردار غیرقانونی به‌طورمعمول ذخایر خوب و اقتصادی را برداشت می‌کند و به این ترتیب ذخایری که در عمق وجود دارند و هزینه باطله‌برداری آنها زیاد است، به‌جا می‌مانند

تصرف عدوانی در معدن

محمدابراهیم برهانی ـ کارشناس و فعال معدن:

اضافه برداشت زمانی اتفاق می‌افتد که اشخاص حقیقی یا حقوقی که در محدوده پروانه بهره‌برداری فعالیت دارند، از ظرفیت اسمی مندرج در پروانه بهره‌برداری بیشتر استخراج کنند. به‌عبارت دیگر، فرد مجوز برداشت دارد، اما به ظرفیت آن پایبند نمانده و بیشتر برداشت می‌کند.

اما برداشت غیرمجاز چند حالت دارد؛ گاهی شخص ثالثی اقدام به برداشت غیرمجاز در معدن دارای پروانه بهره‌برداری می‌کند که این اقدام نوعی تصرف عدوانی است. بعضی وقت‌ها فرد متخلف، برداشت ماده معدنی را محدوده‌ای انجام می‌دهد که فاقد پروانه بهره‌برداری است، این مورد هم باز در قالب تصرف عدوانی گنجانده می‌شود و هر دو مشمول تبصره ذیل ماده ۱۹ قانون معادن است.

نظارت بر برداشت

طبق قانون، آیین‌نامه، بخشنامه و دستورالعمل‌های موجود در وزارت صمت، واحد بهره‌برداری و نظارت بر فعالیت معادن مسئول نظارت بر این فرآیند است. اعضای این واحد در دوره‌های مختلف باید بازدیدهایی انجام دهند و به این ترتیب، استخراج معدن از نظر اصول فنی، ایمنی و میزان برداشت در دوره‌های ۶، ۳ و ۱۲ ماهه کنترل می‌شود.

در ضمن، بهره‌بردار باید در مجموعه خود از توان مسئول فنی بهره گیرد. اگر بهره‌بردار در پروژه اجرایی مسئول فنی نداشته باشد، از دریافت برخی تسهیلات مانند سوخت یا دیگر خدمات از سازمان‌های صمت استان محروم می‌شود.

از جمله وظایف مسئول فنی، ارائه گزارش ماهانه است. وی باید تمام موارد ذکرشده در فرم‌های وزارت صمت را با هماهنگی سازمان نظام مهندسی تحت‌نظارت داشته باشد و گزارش‌های ماهانه خود را در کاداستر وزارت صمت ثبت کند.

انواع مجوز برداشت

مجوز برداشت به‌صورت موقت است و در ۲ حالت صادر می‌شود؛ اول در هنگام اکتشاف یا در پایان این دوره که مجوز برداشت محدودی صادر می‌شود تا تست‌های تکنولوژی و آزمایش‌های با تناژ بالا انجام گیرد.

مورد دوم زمانی است که اکتشاف انجام شده باشد، اما ذخیره ماده معدنی کمتر از حدی است که بخواهند پروانه بهره‌برداری برای آن صادر کنند، در این صورت با مجوز برداشت، می‌توان عملیات استخراج را انجام داد.

آسیب‌های محیط‌زیستی

وقتی برداشت به‌صورت غیرقانونی انجام می‌شود، نظارتی بر آن انجام نمی‌گیرد و به‌طورمعمول دستگاه نظارت که سازمان صمت استان و مسئول فنی پروژه است، در جریان آن قرار ندارند.

در این باره چون نظارتی در کار نیست، معمولا اصول فنی رعایت نمی‌شود و به‌این‌ترتیب به ذخیره معدن آسیب وارد می‌شود.

دیگر اینکه بهره‌بردار غیر قانونی به‌طورمعمول ذخایر خوب و اقتصادی را برداشت می‌کند و به این ترتیب ذخایری که در عمق وجود دارد و هزینه باطله‌برداری آن زیاد است، به‌جا می‌ماند.

مورد دیگری که به محیط‌زیست و منابع طبیعی آسیب می‌رساند، فعالیت بدون مجوز این بهره‌برداران است.

در این حالت، چون، طبق ماده ۲۴ مجوز اخذ نشده است، احتمال آن می‌رود که بهره‌برداری در مناطق ممنوعه یا دارای محدودیت منابع‌طبیعی و محیط‌زیستی انجام گیرد و آسیب زیادی به منطقه، چه از نظر زیست‌محیطی و منابع‌طبیعی و چه از نظر میراث فرهنگی وارد کند.

وظایف اهالی محل

ساکنان منطقه در صورتی که متوجه شوند، فرد یا افرادی بدون مجوز بهره‌برداری، اقدام به استخراج ماده معدنی کرده‌اند و فعالیت غیرمجاز دارند، می‌توانند به متولی امر، یعنی سازمان صمت استان یا منابع طبیعی منطقه اطلاع دهند تا جلوی این استخراج غیرقانونی به‌شکل قانونی گرفته شود.

لازم است،توجه داشته باشیم که افراد اجازه ندارند خود در این زمینه دخالت کنند، زیرا شاید بر اثر سوءتفاهم برای معدنی که دارای مجوز بهره‌برداری است، مشکلاتی ایجاد کنند که مصداق تعارض محلی است.

همچنین ناظران وزارتخانه به‌صورت دوره‌ای باید معادن را موردبازدید قرار دهند و از نظر فنی، ایمنی و میزان برداشت آن را کنترل کنند.

سنجش تخلف

در سال‌های اخیر، معادن ملزم شده‌اند به‌صورت مرتب و دوره‌ای، اقدام به نقشه‌برداری کنند، به این ترتیب، تفاضل احجام این نقشه‌ها، میزان استخراج انجام‌گرفته را نشان می‌دهد.

این تفاوت باتوجه به حجم و تناژ سنگرهای دپو ماده معدنی و سنگر دپوی باطله کاملا می‌توان محاسبه را انجام داد و میزان استخراج در هر دوره را کنترل کرد.

در زمینه معادنی که دارای مجوز هستند، چه در مرحله اکتشاف و چه در مرحله بهره‌برداری، کاملا از سوی مسئولان فنی سازمان نظام مهندسی و ناظران وزارت صمت کنترل می‌شوند و قوانین و دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها کمابیش کامل است. برای ساماندهی و بهره‌برداری بالاتر کافی است نظارت‌ها و گزارش‌های مسئولان فنی با دقت بیشتری تهیه و بروزرسانی شود که کنترل بهتری انجام بشود.

هم اضافه برداشت و هم برداشت غیرمجاز هردو خسارت‌بار است، اما فرآیند اضافه برداشت به‌نسبت کنترل‌شده‌تر از برداشت غیرمجاز است

برداشت غیرمجاز یا اضافه برداشت

احمد جمشیدی ـ استاد دانشگاه و فعال معدن:

هم اضافه برداشت و هم برداشت غیرمجاز هردو خسارت‌بار است، اما فرآیند اضافه برداشت به‌نسبت کنترل‌شده‌تر از برداشت غیرمجاز است.

زیرا از آنجا که فعالیت معدنکار از ابتدا با نظارت و کنترل آغاز شده، تبعات محیط‌زیستی آن هم کمتر است،اما وقتی هر جایی و هر فردی بدون نظارت و به‌صورت غیرحرفه‌ای مواد معدنی را برداشت کند، می‌تواند آسیب‌های متعددی هم به توپوگرافی و هم انتشار آلاینده غیرکنترل‌شده وارد کند که نه قابل‌شناسایی و نه قابل‌کنترل است.

سقف بهره‌برداری

از آنجایی که معدنکاری بزرگ‌ترین و بیشترین میزان تخریب را بر محیط‌زیست وارد می‌کند، علت اصلی تعیین سقف بهره‌برداری از نظر محیط‌زیستی این است که تخریب و تبعات معدنکاری در فازهای مختلف کنترل‌شده‌تر باشد، زیرا اگر قرار باشد، مجوز برداشت همه آنچه امکان‌پذیر است، صادر شود، دیگر اثری از اکوسیستم باقی نمی‌ماند.بنابراین با صدور مجوز برداشت محدود تا حدی آسیب‌های بزرگ از جمله تغییر جلوه بصری و نابودی توپوگرافی کنترل شود.

کنترل اضافه برداشت

معمولا باید از سوی ناظران وزارت صمت کنترل شود، اما تا جایی که من می‌دانم بازرسی خاصی انجام نمی‌گیرد. البته پیش از آنکه وزارت صمت مجوز بهره‌برداری صادر کند، از معدنکار می‌خواهد که به‌طورحتم گزارش ارزیابی اثرات محیط‌زیستی یا EIA داشته باشد.

یکی از نخستین کارهایی که برای تهیه گزارش EIA انجام می‌شود، این است که از معدنکار خواسته می‌شود، میزان مصرف انرژی و مجوزهای آن را تعیین کند.

برای مثال معدنکار باتوجه به فرآیندهایی که د تولید طی می‌کند، باید میزان مصرف آب را مشخص کند و اینکه مجوز آب را از کجا گرفته است و آن را چگونه می‌خواهد تامین کند؟ به‌عنوان مثال، اگر قرار است از چاه برداشت کند، مجوز آن از کجا است، اگر قرار است، منتقل کند یا خرید و فروش انجام دهد، از چه مسیری، با چه مجوزی و به چه صورتی قرار است، منتقل شود. برای سایر منابع انرژی از جمله برق، گاز و... هم به‌همین ترتیب، باید مجوزها، میزان مصرف و محل تامین از سوی معدنکار به گروهی که دارد، کار مطالعات EIA انجام می‌دهد، اعلام شود.

اما این اعداد جزو اظهارات اولیه است و ما به‌طورمعمول کنترل و پایش پیوسته در طول عملیات معدنکاری نداریم، مگر اینکه مشکلی پیش بیاید، اعتراضی از سوی ساکنان محلی انجام گیرد یا از طریق بازرسی‌های گاه و بیگاه، موضوع روشن شود و در غیر این صورت، در این حوزه پایش آنلاین یا پیوسته‌ای انجام نمی‌شود و به‌همین دلیل است که فرصتی برای اضافه‌برداشت و تخلفاتی از این دست فراهم می‌شود.

راهکارهای کنترلی

از سال ۹۵ به این سو، گرایشی با عنوان معدن و محیط‌زیست در مقطع کارشناسی‌ارشد پذیرش دانشجو داشته است و احتمال می‌رود از سال آینده مقطع دکترای آن هم راه‌اندازی شود. دانشجویانی که در این حوزه فارغ‌التحصیل می‌شوند، هم مبانی معدنکاری و هم مبانی محیط‌زیست را بلد هستند. پیشنهاد ما این است که این افراد که از هر دو این حوزه‌ها سررشته دارند، به‌عنوان ناظر در معادن مشغول کار بشوند و البته باید مسئله انتفاع مالی و اینکه قرار است حقوق خود را از معدنکار دریافت کند یا ارگان دولتی، به‌نوعی باشد که استقلال تیم ناظر حفظ شود و فعالیت آنها تحت‌تاثیر این موضوع قرار نگیرد.

به این ترتیب، بخش زیادی از مشکلات مربوط به معادن قابل‌کنترل است، یعنی دیگر صبر نخواهیم کرد که اثرات به‌حداکثر ممکن برسد و صدمات جبران‌ناپذیر شود.

مسئولیت اجتماعی

بهترین کار برای کنترل برداشت غیرقانونی، توجه معادن به موضوع مسئولیت اجتماعی است. به‌عبارت دیگر، معدنکاران باید چند اقدام را در رأس برنامه‌های مربوط به مسئولیت اجتماعی خود انجام دهند. اول اینکه موضوع آموزش به ساکنان را جدی بگیرند و آنان را درباره تبعات مثبت و منفی معدنکاری آگاه کنند و به آنها اطمینان‌خاطر داده شود که به مردم و ساکنان محلی از منافع اقتصادی معدن برخوردار خواهند شد.

البته منظور این نیست که معدنکار پرداخت مالی به ساکنان داشته باشد، بلکه باید امکاناتی مانند زیرساخت جاده فراهم شود یا درمانگاهی احداث یا آن را تجهیز کنند، زیرساخت‌های آموزشی فراهم کنند و... .

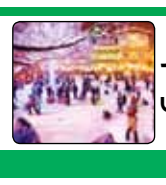
چون معدنکاری محل سکونت بومیان را دستخوش تغییر و تحول می‌کند، باید به‌گونه دیگری آن را جبران کند تا حس همدلی و همراهی را در مردم منطقه ایجاد کند و به این ترتیب جلوی موضوعاتی مانند برداشت غیرقانونی به‌حداقل ممکن برسد.

در کنار این مسئله، باید الزامات قانونی برای برخورد با این آسیب‌ها پیش‌بینی و اجرایی شود.

سخن پایانی

برداشت غیرمجاز یا اضافه‌برداشت شاید به دو مفهوم جداگانه اشاره کند، اما آسیب‌های هردو مشابه هم است و باتوجه به اینکه معدن جزو انفال و حق یکایک اهالی یک کشور است، باید نظارت بیشتری در این باره انجام شود تا علاوه بر جلوگیری از آسیب‌های محیط‌زیستی و فرهنگی، ثروت ملی پایمال نشود.

گسترش
تجارت
چهارشنبه
۳۰ آذر ۱۴۰۱
۲۶ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۲۱ دسامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۲۲۷
پیاپی ۳۵۴۵
www.Tejaratdaily.com

رسوم جهان در انقلاب زمستانی

یلدا، گران‌ترین شب سال

توپ ساخت‌وساز در زمین مردم افتاد

نظرگاه

بازار قاچاق موبایل بسته شد

علی مویدی خرم‌آبادی، رئیس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز

برای سامان‌دهی و کاهش قاچاق و تخلفات مربوط به آن، از سال‌های گذشته برنامه‌های متعددی در دستور کار ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز قرار گرفت. با اقداماتی که در سال‌های گذشته انجام شده، گام‌های مثبتی برای مبارزه با قاچاق کالا برداشته شد و این روند با قدرت ادامه خواهد یافت.

از سال ۱۳۹۲ که نخستین قانون ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در زمینه مقابله قاچاق نهایی شد. تا سال ۱۴۰۰ که اصلاحاتی بر این قانون اعمال شد، تلاش ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز برآن بود تا با برقراری ارتباط میان بخش‌های مختلف حاکمیتی، اقتصادی و همچنین دانشگاهی و علمی به سمت مقابله با قاچاق حرکت کنیم.

مبارزه با قاچاق تنها با کارهای پلیسی امکان‌پذیر نیست و باید با برنامه‌ریزی‌های جدی، اقدامات تاثیرگذار و مناسب انجام داد. مبارزه با قاچاق نیازمند هماهنگی دستگاه‌های مختلف نظارتی و حاکمیتی بوده و نمی‌توان تنها یک نهاد را مسئول این کار دانست.

در مرزها تلاش برای مقابله امنیتی با قاچاق با قدرت ادامه دارد و سایر نهادها نیز باید تلاش کنند تا با استفاده از تجارب سال‌های گذشته و همچنین بهره بردن از مقالات و دستاوردهای علمی به مبارزه با قاچاق بپردازند. تشکیل اتاق‌های فکر و استفاده از اندیشه صاحبنظران در پیشگیری و مقابله دانش‌محور با قاچاق مؤثر بوده و باید با بهره‌گیری از این روش‌ها، رو به جلو پیش رویم.

دستاوردهای سال‌های گذشته در زمینه مقابله با قاچاق قابل دفاع بوده و در این راستا می‌توان به کاهش ورود گوشی‌های تلفن همراه قاچاق اشاره کرد. تا چند سال قبل حدود، ۹۰ درصد واردات گوشی تلفن همراه به کشور از طریق قاچاق انجام می‌شد و بازار داخلی خرید و فروش این نوع کالاها نیز با رونق زیادی همراه بود.

با توجه به این‌که در ایران مصرف ۱۲ میلیون گوشی ثبت شده است، قاچاق ۹۰ درصد تلفن همراه به معنای آن است که رقم قابل توجهی ارز و پول ملت از این طریق در اختیار قاچاقچیان قرار می‌گرفت. اما درحال‌حاضر با قاطعیت می‌توان گفت که هیچ تلفن همراهی وارد کشور نمی‌شود مگر آنکه حقوق کامل دولت و در واقع ملت ایران را بپردازد. فشارهای امنیتی برای ورود کالای قاچاق بیشتر شده و در این راستا براساس قانون مصوب شد تا هیچ گوشی تلفن همراهی بدون فرآیند رجیستری امکان فعالیت نداشته باشد. درحال‌حاضر این قانون اجرایی شده و امکان استفاده از گوشی‌های قاچاق در ایران وجود ندارد.

بدین ترتیب ما از یک فضای قاچاق محور و مافیایی به حوزه‌ای شفاف رسیده‌ایم و این یک دستاورد اقتصادی مهم برای کشور تلقی می‌شود. تا سال‌های گذشته بازار موبایل درگیر نابه‌سامانی جدی بود که با اقدامات انجام شده، این تنش‌ها تا حد زیادی برطرف شد.

در بخش‌هایی مانند صدور کارت‌های بازرگانی و واردات کالا نیز شرایط مشابه است؛ در سال‌های گذشته تعداد زیادی از کارت‌های اجاره‌ای و نامعلوم صادر می‌شد و افراد از آنها استفاده‌های تجاری می‌کردند.

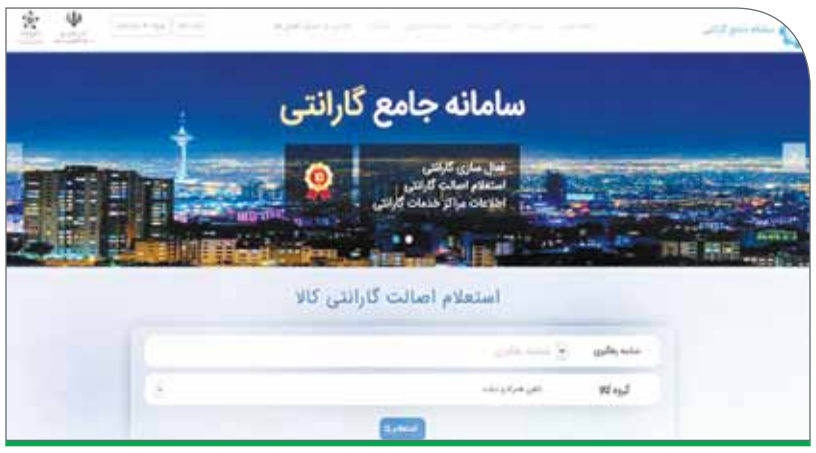
اما با راهکارهای اجرایی شده، امروز به جایی رسیده‌ایم که هر بازرگانی فارغ از آنکه چه میزان تجربه دارد، باید از حدود ۲۰ دستگاه و نهاد نظارتی و اجرایی، شایستگی و اعتبار خود را دریافت کند تا بدین ترتیب عملکرد منفی سال‌های قبل دیگر امکان تکرار پیدا نکند.

در حوزه‌هایی مانند سوخت نیز هرچند مشکلات مربوط به قاچاق همچنان برقرار است اما تا به امروز اقدامات خوبی در راستای بهبود شرایط صورت گرفته است. امیدواریم با همکاری و همراهی دستگاه‌های مختلف، مبارزه با قاچاق کالا به درستی و با دقت انجام شود و برای نسل‌های آینده شرایطی بهتر به وجود بیاید.

بساط تخلف با سامانه جامع گارانتی جمع می‌شود

خریداران مواظب کالای تقلبی باشند!

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

«خدمات پس از فروش» به‌عنوان یکی از کلیدی‌ترین مسائل در حوزه تولید شناخته می‌شود و مصرف‌کننده نهایی فارغ از اینکه به دنبال خرید کالای باکیفیت است، بر گارانتی و خدمات پس از فروش نیز تأکید دارد. به دلیل وجود تورمی فزاینده و کاهش قدرت خرید در کشور، مردم اهمیتی بیشتری برای گارانتی قائل هستند، با این وجود در سال‌های اخیر شاهد وفور خدمات پس از فروش تقلبی بوده‌ایم که به سرمایه و اعتماد مردم ضربه می‌زد. متأسفانه، دولت‌های گذشته درباره سامان‌دهی خدمات پس از فروش در بازار عملکرد ضعیفی داشت و با وجود الزامات قانونی گسترده نظیر قانون حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، اقدام مؤثری از سوی دولت مشاهده نشد. فارغ از اعتراضات مردم، فروشندگان نیز نسبت به عدم وجود نهادی به جهت سنجش اعتبار گارانتی در طی سال‌های گذشته معترض بودند. ماجرای معرفی گارانتی تقلبی در سال‌های اخیر تا حدی پیش رفته که حتی در سامانه تلفنی ۱۱۸ نیز خدمات پس از فروش غیرمعتبر به مردم معرفی می‌شود. همچنین در فضای مجازی نیز شاهد انبوهی از توصیه‌ها و تبلیغات عجیب گارانتی‌های تقلبی هستیم و کارشناسان معتقدند این آشفتگی تنها با معرفی یک سامانه معتمد، قابل‌حل خواهد بود.

هرچند دیر ولی در نهایت سامانه جامع گارانتی معرفی شد تا بخشی از دغدغه مردم در حوزه خدمات پس از فروش مرتفع شود. البته هنوز اطلاع‌رسانی دقیق در این باره صورت نگرفته تا مردم نسبت به عملکرد آن آگاه شوند. مردم باید با شیوه‌های مختلف از وجود این سامانه مطلع شده و اهمیت سنجش اصالت کالا از این سامانه را درک کنند. صمت در این گزارش، به عملکرد سامانه جامع تجارت و نقشی که در بازار می‌تواند داشته باشد، پرداخته است.

> کالاهای تقلبی و قاچاق در بازار وجود دارد و فروشندگان با شگردهای متعدد نسبت به فروش آنها اقدام می‌کنند. مصرف‌کننده نیز با مقایسه نرخ کالای خارجی با ایرانی و ارزان‌تر بودن آن، تمایل به خرید جنس خارجی پیدا می‌کند

سامانه جامع گارانتی چیست؟

سامانه جامع گارانتی، از جمله راهکارهای وزارت صنعت، معدن و تجارت برای پایان دادن به بساط گارانتی‌های تقلبی و کلاهبرداری متعدد در این زمینه است.

در این سامانه که شرکت‌های تولیدکننده و یا واردکننده موظف به ثبت اطلاعات گارانتی کالاهای مختلف هستند، مصرف‌کننده می‌تواند نسبت به اصالت گارانتی کالایی که قصد خرید آن را دارد، اطمینان حاصل کند.

به گزارش مهر، راه‌اندازی سامانه جامع گارانتی علاوه بر احراز اصالت گارانتی کالا توسط مشتری، مزیت‌های دیگری نیز در پی دارد. به عنوان مثال با برقراری ارتباط سیستمی میان سامانه جامع گارانتی و سامانه بازرسی، در چند وقت اخیر امکان ثبت شکایات در سامانه جامع گارانتی نیز ایجاد شده است؛ بنابراین اگر مشتری از گارانتی‌کننده و یا نصاب کالای خریداری شده رضایت نداشته باشد، می‌تواند شکایت خود را در این سامانه ثبت کند.

گفتنی است بعد از ثبت شکایت مصرف‌کننده، موضوع از طریق سامانه جامع گارانتی برای شرکت گارانتی‌کننده ارسال شده و بر همین اساس مدت زمان کوتاه چند روزه به شرکت مهلت داده می‌شود تا رضایت مشتری را جلب کند؛ پس از اتمام زمان مورد نظر، اگر مشتری همچنان ناراضی باشد، این شکایت از طریق سامانه گارانتی مستقیم به سامانه بازرسی ارسال شده تا در آن محل پرونده تشکیل شود.

مزایای سامانه جامع گارانتی

حمید محله‌ای، مدیرکل خدمات فنی، مهندسی و نگهداری سازمان صنعت، معدن و تجارت ضمن اشاره به این نکته که تنها منبع معرفی گارانتی‌های معتبر سامانه جامع گارانتی است، گفت: مکاتباتی با اداره صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و سامانه تلفنی ۱۱۸ صورت‌گرفته است تا خدمات پس از فروش غیرمعتبر حذف شده و به مردم معرفی نشوند.

به گزارش تسنیم، مدیرکل خدمات فنی، مهندسی و نگهداری سازمان صنعت، معدن و تجارت به بررسی و معرفی سامانه جامع گارانتی پرداخت و گفت: فعال‌سازی گارانتی باید از سوی فروشنده صورت گیرد و بدین ترتیب کلیه کالاهای دارای گارانتی که به مصرف‌کننده فروخته شده است، باید توسط فروشنده در تارنمای www.irangs.ir ثبت و گارانتی بر اساس کد ملی خریدار ثبت گردد.

با انجام اقدامات فوق، کالایی که خریداری شده، مشمول گارانتی می‌شود. همچنین خریدار قادر است در کارتابل خود اطلاعات گارانتی را مشاهده و بررسی کند.

محله‌ای تأکید کرد: علاوه بر این افراد قادر هستند کیفیت خدمات گارانتی‌دهنده و همچنین شکایت از واحد صنفی یا شرکت گارانتی‌دهنده را نیز در سامانه ثبت کنند که این اقدامات فوق از حدود ۴۵ روز گذشته در اختیار هم‌وطنان بوده است.

■ توسعه سامانه در ۶ ماه آینده

محله‌ای درباره برنامه‌های آینده پیرامون توسعه سامانه گارانتی گفت: به‌روزرسانی آیین‌نامه و قوانین این حوزه، افزایش مدت گارانتی، مستندسازی خدمات ثبت شده و به بیانی شناسنامه گارانتی از برنامه‌های دیگری بوده که باید در ۶ ماه آینده نهایی و اجرا شود.

به‌عنوان نمونه کلیه خدمات مربوط به نصب، راه‌اندازی، تعمیرات و... در سامانه ثبت شده و در ادامه به‌صورت تصادفی از مصرف‌کنندگان درباره خدمات ارائه شده سؤالاتی پرسیده می‌شود.

سپس با اطلاعات به‌دست آمده، خدمات ارائه شده به مصرف‌کنندگان ارزیابی می‌شود و با این اقدام می‌توان به شکل دقیق درباره کیفیت عملکرد شرکت‌های گارانتی‌کننده اظهارنظر کرد.

مدیرکل خدمات فنی، مهندسی و نگهداری سازمان صنعت، معدن و تجارت در بخش دیگری از اظهارات خود درباره شرکت‌های تقلبی ارائه‌دهنده گارانتی گفت: در تارنمای فوق، کلیه شرکت‌های مجاز، ثبت شده‌اند. همچنین سازمان صمت استان‌ها نیز موظف به بررسی واحدهای صنفی دارای تابلو خدمات پس از فروش برندها هستند و درصورتی‌که واحد صنفی در لیست سامانه گارانتی قرار نداشته باشد، مکلف بوده تابلو را جمع‌آوری کند.

همچنین مکاتباتی با سامانه ۱۱۸ صورت‌گرفته است که از این پس تنها شماره‌تلفن شرکت‌های معتبر در زمینه ارائه خدمات مربوط به گارانتی، به افراد ارائه شود، به بیان دیگر در صورت اجرایی شدن این موضوع، تنها منبع معرفی ارائه‌دهنده این نوع خدمات، سامانه جامع گارانتی خواهد بود.

■ استعلام‌پذیر بودن گارانتی کالاها

مدیرکل دفتر خدمات فنی، مهندسی و نگهداری وزارت صمت با بیان اینکه هم‌اکنون «لوازم‌خانگی»، «اقلام دیجیتال» و «موبایل» سه گروه کالایی اصلی هستند که به طور کامل قابلیت استعلام گارانتی در این سامانه را دارند، خاطرنشان کرد: به‌زودی کالاهای دیگر نظیر خودرو، باتری و کمک‌فنر نیز وارد این سامانه خواهد شد.

همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، مردم در هنگام خرید، کدرهگیری کالاهای مذکور را از فروشنده کالا دریافت کرده و سپس نسبت به استعلام گارانتی کالا از طریق سامانه جامع گارانتی اقدام کنند.

به گزارش مهر، محله‌ای با بیان اینکه ضرورت ورود کالاهای بادوام و سرمایه‌ای به سامانه جامع گارانتی، گفت: از این پس، گارانتی غیرواقعی و تقلبی در این سامانه قابل شناسایی خواهد بود و مردم می‌توانند هرگونه گارانتی تقلبی را نیز در این سامانه گزارش دهند.

وی با بیان اینکه خدمات پس از فروش به ۲ شکل قابل ارائه به مصرف‌کنندگان است، عنوان کرد: یک شیوه ارائه خدمات پس از فروش، دوره ضمانت رایگان کالا بوده و شیوه دیگر مربوط به دوره پس از ضمانت رایگان است. در شیوه دوم خدمات پس از فروش، خدمات پولی و تعمیرات غیررایگان به مردم ارائه می‌شود.

هر دو نوع خدمات پس از فروش باید از سمت واردکننده یا تولیدکننده داخلی به‌صورت سیستمی کنترل و نظارت شود.

هر قطعه‌ای و لوازم جانبی که جنس دارای گارانتی نیاز داشته باشد، به حتم باید توسط این دو نهاد مذکور یعنی تولیدکننده یا واردکننده به مردم ارائه شود.

■ شرکت‌ها ضمانت لازم را ارائه دهند

محله‌ای با اشاره به اینکه مشتریان هنگام خرید کالا می‌توانند با ارائه کد ملی خود به فروشنده، کالای گارانتی شده معتبری را دریافت کنند، گفت: این کار سبب آن خواهد شد که وضعیت گارانتی در کشور منسجم‌تر شود؛ ولی حتی اگر کد ملی هم داده نشود هیچ ایرادی به گارانتی معتبر وارد نخواهد شد.

سامانه جامع گارانتی هرگونه مغایرت بابت اصالت کالای خریداری شده را به اطلاع مصرف‌کننده می‌رساند، و از خریداران تقاضا می‌شود اگر نتیجه استعلام انجام شده از سامانه، منفی بود و با پیام‌هایی نظیر «گارانتی این محصول معتبر نیست یا منقضی شده است» مواجه شدند، از خرید کالاهای مدنظر پرهیز کنند.

وی با بیان اینکه عمده کالاهای بدون گارانتی، تقلبی یا قاچاق هستند، عنوان کرد: مردم آگاه باشند که گارانتی کالا، روی نرخ بسیار مؤثر است و هنگام مراجعه برای خرید به این موضوع دقت کنند.

شرکت‌هایی که ضمانت یک کالا را برعهده گرفته‌اند، باید در هر زمانی به ارائه خدمات به مشتریان بپردازند و هیچ دلیلی مبنی بر کمبود قطعه و یا نبود تعمیرات از آنان پذیرفته نیست.

> بروزرسانی آیین‌نامه و قوانین، افزایش مدت گارانتی، مستندسازی خدمات ثبت شده و به بیانی شناسنامه گارانتی از برنامه‌هایی است که در ۶ ماه آینده نهایی و اجرا می‌شود

کالای تقلبی، ارزان‌تر است

مشاهدات میدانی نشان می‌دهد برخی برندهای آلمانی و کره‌ای به صورت تقلبی و قاچاق وارد کشور شده و با قیمت‌های پایینی به خریدار پیشنهاد می‌شود. همین امر باعث می‌شود خریدار گمراه شده و نسبت به خرید این کالاها اقدام کند.

به گزارش تسنیم، اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی در ارتباط با گارانتی لوازم خانگی خارجی در بازار گفت: کالاهای تقلبی و قاچاق در بازار وجود دارد که فروشندگان با شگردهای متعدد نسبت به فروش آنها اقدام می‌کنند. مصرف‌کننده نیز با مقایسه نرخ کالای خارجی با ایرانی و ارزان‌تر بودن آن، تمایل به خرید جنس خارجی پیدا می‌کند.

درحالی که این جنس‌ها تقلبی بوده و گارانتی ندارند. وی با اشاره به اینکه خریداران می‌توانند با به کارگیری ۲ ابزار، اصالت لوازم خانگی موجود در بازار را شناسایی کنند، افزود: افراد می‌توانند نخست از طریق سامانه جامع گارانتی، اسم و مدل کالا را درج و نوع گارانتی را متوجه شوند.

علاوه براین خریدار می‌تواند اسامی گارانتی‌های تقلبی را نیز از این سامانه مشاهده کند. همچنین می‌توان از طریق کد شناسه و کد رهگیری کالا نسبت به تقلبی بودن آنها اطلاع کسب کرد.

■ مردم دربرابر تخلفات هوشیار باشند

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی در ادامه تاکید کرد: درحال‌حاضر برندهای کره‌ای و آلمانی موجود در بازار تقلبی و قاچاق هستند و مصرف‌کننده باید نسبت به این موضوع هوشیار باشد. در چند سال اخیر واردات لوازم خانگی ممنوع بوده و بدیهی است که این کالاها، به شیوه قاچاق وارد شده و یا در ایران به طور تقلبی تولید شده‌اند.

به عنوان مثال یک یخچال ساید کره‌ای ۱۲۶ میلیون تومان است، اما یخچال تقلبی را با همان مشخصات به خریدار با نرخ ۵۶ میلیون تومان می‌فروشند. در این شرایط خریدار ترغیب به خرید شده و ممکن است کالای تقلبی ارزان‌تر را خریداری کند.

پازوکی همچنین گفت: ۱۵ خرداد امسال شرکت سام سرویس و گلدایران اعلام کرد که ۵ سال گارانتی محصولات به پایان رسیده و دیگر گارانتی آنها را قبول نمی‌کند. پس چطور فروشنده کالا می‌تواند کالایی را با گارانتی سام سرویس و گلدیران به مردم بفروشد؟ این کار به طور حتم غیرقانونی است و برخورد لازم با متخلفان صورت خواهد گرفت. اما مردم نیز نسبت به این مسائل هوشیار باشند تا دچار مشکلات خرید کالای تقلبی و قاچاق نشوند.

سخن پایانی

بنا بر نظر کارشناسان و فعالان اقتصادی، وظیفه وزارت صنعت، معدن و تجارت کمک به تفکیک کالای با اصالت از کالای قاچاق و تقلبی است و بحث شناسه کالا، کد رهگیری و سامانه‌ای که برای گارانتی و ضمانت آماده شده، در راستای انجام وظیفه سامان‌دهی به بازار لوازم خانگی بوده‌است.

آن طور که به نظر می‌رسد زیرساخت‌های حقوقی و فنی برای شروع طرح مبارزه با قاچاق کالای لوازم خانگی در کشور آماده است. اما بدون ورود جدی نهادهای نظارتی و همگرایی که لازمه این کار است، اجرای دقیق این طرح محقق نخواهد شد.

مناسبت

معبد خورشید و انقلاب زمستانی

سنت‌ها ریشه در تاریخ تمدن‌ها دارند و داستان هر کشور، متعلق به مردمان هر اقلیم و منحصر به فرد است. اگر با نگاهی کلی و بی‌قضاوت، تاریخ مردمان ادوار گذشته را ورق بزنیم، می‌بینیم بسیاری از آیین‌ها و مراسم‌هایی که امروزه به‌عنوان مهم‌ترین وقایع تقویمی محسوب می‌شوند، از دل یک داستان یا عقیده قدیمی سرچشمه می‌گیرند. بناهای بازمانده از این سنت‌ها نیز، گواهی فیزیکی بر این مسئله است. یکی از مهم‌ترین و معروف‌ترین بناهای به‌جا مانده از تاریخ هزاره دور تا به امروز، معبد خورشید در ماچو پیچو در پرو به‌شمار می‌رود. این بنا برای استفاده حداکثری از نور خورشید در ماه دسامبر و زمان انقلاب زمستانی در هزاران سال پیش ساخته شده است.

خورشید در تمدن‌های مختلف، با نام‌های گوناگون موردتوجه اقوام بوده و نماد تولد، مهر، روشنی، امید و برکت را یادآور می‌شد. به‌دلیل اهمیت این ستاره، در بسیاری از تمدن‌ها در تاریخ، خورشید به‌عنوان یک الهه یا پروردگار پرستیده شده و بناهای مهم تاریخی از آن دوران در نقاط مختلف جهان دیده می‌شود، حتی در امریکای‌جنوبی که تاریخ مکتوبی به‌مراتب کوتاه‌تر از آسیا و اروپا دارد، این عقاید دیده می‌شود. معبد خورشید در کشور پرو واقع در امریکای‌جنوبی، نمونه بارز وجود نگاهی اساطیری و توجه به انقلاب زمستانی در عصر اینکاها است. به‌گزارش گاردین، معبد خورشید یک محوطه مقدس بود که توسط اینکاها برای ادای خراج و هدیه دادن به خورشید در داخل ماچوپیچو ساخته شد. باستان‌شناسان معتقدند این بنا می‌تواند ۱۲۰۰ سال پس از میلاد مسیح توسط معماری بسیار پیچیده تمدن اینکاها ساخته شده باشد. خورشید یکی از مهم‌ترین خدایان برای تمدن اینکاها بود. در آن زمان، تنها کشیش و نخبگان امپراتوری می‌توانستند وارد این معبد شوند. امروزه این بنای مقدس یکی از محبوب‌ترین جاذبه‌های گردشگری ماچوپیچو و از تمدن اینکاها برای مردم جهان به یادگار مانده است.

همان‌طور که از نام آن پیدا است، معبد خورشید وظیفه ادای احترام و هدایایی به خورشید را داشت. علاوه بر این، در پایین، غاری وجود داشت که نقش قبر یا مقبره را برای این قوم ایفا می‌کرد. از سویی دیگر، این معبد به‌عنوان یک رصدخانه نجومی بود که در آن امکان تعیین دقیق رسیدن انقلاب و تغییرات فصلی وجود داشت. در این رصدخانه، زمان وقوع دقیق انقلاب تابستانی و زمستانی دیده می‌شد و مردم این منطقه، آیین و رسوم ویژه‌ای را برای تغییرات فصلی اجرا می‌کردند. در مرکز معبد، یک محراب حکاکی‌شده در صخره وجود دارد که در آن مراسم مذهبی به احترام خورشید انجام می‌شده است. انقلاب زمستانی در کشورهای مختلف با نام‌های متفاوتی جشن گرفته شده و تمدن اینکاها نیز از این مسئله مستثنا نبودند. تمدنی که رصدخانه‌ای جدی برای شناسایی وضعیت تغییرات فصلی ساخت و از پیشرفته‌ترین علوم نجومی در ساخت ادوات خود برخوردار بود، زمان انقلاب زمستانی و تابستانی را به جشن و پایکوبی می‌پرداخت. این جشن در زمان انقلاب زمستانی یا همان تاریخ حدود ۲۱ دسامبر، به‌طورجدی‌تری بود. در کتاب تاریخ تمدن اینکاها آمده که باید طنابی به دور خورشید انداخته شده و در بلندترین شب سال، آن را به زمین برگردانیم.

در متون تاریخی درباره اهمیت خورشید در عقاید اینکاها آمده: اینتی که در دین اینکاها به نام Apu-punchau نیز نامیده می‌شود، خدای خورشید است. اعتقاد بر این بود که او جد اینکاها است. اینتی در رأس فرقه دولتی قرار داشت و پرستش او در سراسر امپراتوری اینکاها تحمیل شد. او به‌طورمعمول به‌شکل انسان نشان داده می‌شد، چهره‌اش به‌صورت قرصی طلایی به‌تصویر کشیده می‌شد که پرتوها و شعله‌های آتش از آن بیرون می‌آمدند. خانواده سلطنتی اینکاها بر این باور بودند که آنها از نوادگان مستقیم آپو اینتی از طریق نخستین فرمانروای بزرگ اینکاها هستند. بنابراین، حاکمان اینکاها نه‌تنها سلطنتی بودند، بلکه الهی بودند. انقلاب زمستانی و طولانی شدن شب‌ها، فرصتی بود تا نوادگان سلطنتی اینکاها، نزدیکی خود به خورشید و تاثیرگذاری بر عوام را تجدید کنند. هر چند هزاران سال از حضور این تمدن گذشته، اما همچنان عقاید آن در فرهنگ، آداب و رسوم این کشور دیده می‌شود. جشن‌هایی که مصادف با انقلاب تابستانی و زمستانی هستند، نشان‌دهنده وجود اهمیت و ارزش خورشید در بین اذهان مردم این کشور است.

ملاک بررسی تخلفات در بازار یلدا فاکتور است

محمدعلی اسفنانی، سخنگوی سازمان تعزیرات حکومتی درباره ملاک گرانفروشی در بازار شب یلدا گفت: غیر از محصولاتی که نرخ مصوب ستاد تنظیم بازار دارند، در سایر محصولات ملاک بازرسی‌ها براساس نرخ فاکتور خرید است. به‌گزارش تسنیم، اسفنانی اظهار کرد: طرح ویژه شب یلدا هر ساله ۷ تا ۱۰ روز قبل از این مراسم اجرا و بازار به‌همراه سایر دستگاه‌ها رصد می‌شود، اما باتوجه به اجرای قانون انتزاع و اینکه بخشی از اختیارات وزارت صمت به وزارت جهاد کشاورزی رفت، وزارت جهاد کشاورزی خود تعداد زیادی بازرس به‌عنوان کاشف تخلفات در اختیار گرفت و به تعداد بازرسان خود افزود. بر این اساس، آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی نیز در هیات دولت اصلاح شده است و بازرسان وزارت جهاد کشاورزی به‌عنوان ضابط قضایی تلقی شدند، به‌همین دلیل، حجم بازرسی‌ها به‌مراتب نسبت به سال‌های گذشته بیشتر و مقرر شد، به‌جای اینکه ما امسال بازرسی شب یلدا را انجام دهیم؛ وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف، خود اقدام کنند. سرپرست معاونت اجتماعی و پیشگیری از تخلف سازمان تعزیرات حکومتی ادامه داد: این دستگاه‌ها تمام تخلفات کشف شده را با تشکیل پرونده به سازمان تعزیرات برای رسیدگی ارسال می‌کنند تا حکم آن صادر شود. در موارد ضروری نیز، گشت‌های ما در صحنه حضور خواهند داشت و براساس نیاز، آمادگی حضور واحدهای شعب گشت سیار در محل وجود دارد تا حکم همان‌جا صادر شود و تاخیری در رسیدگی به تخلفات وجود نداشته باشد. وی افزود: ملاک برای تشخیص گرانفروشی، فاکتور خرید است، به‌طورمثال خرده‌فروش میوه و تره‌بار می‌تواند حداکثر ۳۰ درصد به نرخ فاکتور خرید اضافه کند و در بقیه موارد حداکثر ۱۲ درصد به نرخ فاکتور اضافه می‌شود.

صمت آیین‌های جوامع به‌مناسبت «بلندترین شب سال» را بررسی کرد

رسوم جهان در انقلاب زمستانی

ترجمه و تدوین ـ ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

ایران باستان رسوم و جشن‌های آیینی مختلفی را از هزاره‌های گذشته برای دنیای امروز به یادگار گذاشته است. تغییر هر فصل و گردش زمین، برای مردمان دوران دور، اهمیت زیادی داشته و به این دلیل شب یلدا قرن‌ها است، تبدیل به مهم‌ترین و تاریخی‌ترین جشن‌های ایران شده. شب یلدا یا چله یک جشن ایرانی است که مقارن با انقلاب زمستانی زمین برگزار می‌شود. این واقعه مطابق با شب ۲۰ یا ۲۱ دسامبر در تقویم میلادی و آخرین شب آخرین ماه پاییز از تقویم خورشیدی رخ می‌دهد. شب یلدا از زمان هخامنشیان و پادشاهی داریوش اول به تاریخ ایران اضافه شد، اما قدمت شکل‌گیری آن به قرن‌ها پیش بازمی‌گردد. جالب اینجا است که تنها در تمدن ایران، تغییرات فصلی و انقلاب زمستانی به‌عنوان یک جشن آیینی شناخته نشده و سایر کشورها نیز به فراخور تاریخ، عقاید و رسوم خود این موقع از سال را جشن گرفته و به آن نگاهی ویژه دارند. به‌بیانی دیگر، انقلاب زمستانی، از ابتدای تاریخ بشری تا به امروز، جزو مهم‌ترین اتفاقات دوران برای مردم به‌شمار می‌رود. صمت در این گزارش، نگاهی به گوشه و کنار جهان انداخته و آیین‌های مربوط به انقلاب زمستانی را موردتوجه خود قرار داده که در ادامه می‌خوانید.

انقلاب زمستانی چیست؟

انقلاب زمستانی از نظر علمی زمانی رخ می‌دهد که هریک از قطب‌های زمین به حداکثر شیب خود از خورشید می‌رسند. به‌گزارش ناسا، این اتفاق ۲ بار در سال رخ می‌دهد؛ یک‌بار در نیمکره شمالی و بار دیگر در نیمکره جنوبی زمین. انقلاب زمستانی روزی است که کوتاه‌ترین مدت نور روز و طولانی‌ترین شب سال را داشته و خورشید در کمترین ارتفاع روزانه در آسمان قرار دارد. هریک از قطب‌های شمالی ـ جنوبی، تاریکی مداوم یا گرگ و میش را در اطراف انقلاب زمستانی خود تجربه می‌کنند. انقلاب ژوئن که به نام انقلاب تابستانی نیز معروف است، لحظه‌ای را نشان می‌دهد که خورشید در شمالی‌ترین موقعیت خود نسبت به استوای زمین قرار دارد و انقلاب دسامبر یا همان انقلاب زمستانی جنوبی‌ترین موقعیت آن را نشان می‌دهد.

از دوران ماقبل تاریخ، انقلاب زمستانی زمان مهمی از سال در بسیاری از فرهنگ‌ها بوده و با جشن‌ها و آیین‌ها مشخص شده است. این روز، مرگ نمادین و تولد دوباره خورشید است. کاهش تدریجی ساعات نور روز معکوس می‌شود و دوباره شروع به رشد می‌کند. برخی بناهای باستانی مانند نیوگرانج، استون هنج و کاهوکیا وودهنج با طلوع یا غروب خورشید در انقلاب زمستانی همسو هستند که نشان می‌دهند، مردم در تاریخ‌های دور، آگاهی زیادی نسبت به این واقعه و به‌طورکلی رویدادهای نجومی داشتند. انقلاب ممکن است لحظه خاصی از چرخه سالانه برای برخی فرهنگ‌ها حتی در دوران نوسنگی بوده باشد. رویدادهای نجومی بیشتر برای هدایت فعالیت‌هایی مانند جفت‌گیری حیوانات، کاشت محصولات و نظارت بر ذخایر زمستانی غذا استفاده می‌شد. بسیاری از افسانه‌ها و سنت‌های فرهنگی از این موضوع نشات می‌گیرند. گرسنگی در ماه‌های اول زمستان، ژانویه تا آوریل برای نیمکره شمالی زمین (دی تا اردیبهشت در تاریخ خورشیدی) یا جولای تا اکتبر برای نیمکره جنوبی زمین (تیر تا مهر تقویم خورشیدی) رایج بود که به‌عنوان «ماه‌های قحطی» نیز شناخته می‌شود، چرا که در ماه‌های معتدل و قبل از شروع زمستان عمیق، بیشتر گاوها در برخی تمدن‌ها ذبح می‌شدند تا مجبور نباشند در زمستان تغذیه شوند، بنابراین مدت چندماهه فصول معتدل، تنها زمانی از سال بود که مقدار زیادی گوشت تازه در دسترس بود. رهایی از این شرایط یا آماده کردن ملت‌ها برای مقابله با گرسنگی زمستان، مهم‌ترین اقدام تاریخی جهان در هزاران سال گذشته بوده است. بسیاری از آیین‌های به‌جامانده از گذشتگان برای طولانی‌ترین شب سال نیز مسیر امید و تولدی تازه را دنبال می‌کند.

اروپا و تاریخ پرداستان

توجه اروپای نوسنگی به انقلاب زمستانی

برخی مکان‌های مهم باستان‌شناسی نوسنگی و اوایل عصر برنز در اروپا با انقلاب زمستانی مرتبط هستند؛ مانند استون هنج در انگلستان و نیوگرانج در ایرلند. وجود این ساختارها و بناهای مهم تاریخی که رویکرد جدی نسبت به اتفاقات نجومی زمین دارند، نشان می‌دهد در منطقه انگلستان نیز انقلاب زمستانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نخستین بنای تاریخی یک بنای تاریخی هنگ اولیه بود که حدود ۵۰۰۰ سال پیش ساخته شد، اما ساخت دایره سنگی منحصر به فرد به اواخر دوره نوسنگی در حدود ۲۵۰۰ سال قبل از میلاد باز می‌گردد.

همچنین بنای نیوگرانج در ایرلند، در ۳۲۰۰ سال پیش از میلاد مسیح ساخته شد. به‌نظر می‌رسد محورهای اولیه هردو این بناها به‌دقت روی یک خط که به طلوع خورشید انقلاب زمستانی (نیوگرانج) و غروب خورشید انقلاب زمستانی (استون هنج) اشاره دارد، همسو شده است. قابل‌توجه است که در استون هنج، سنگ تریلیتون بزرگ از وسط به‌سمت بیرون جهت‌گیری شده است، یعنی صورت صاف و به‌سمت خورشید نیمه زمستان چرخیده بود.

آلمان و جشن Yule

مردم اسکاندیناوی و ژرمن در شمال اروپا همزمان با انقلاب زمستانی، تعطیلات زمستانی خود را به نام Yule جشن می‌گیرند. ریشه این جشن به قرن‌ها پیش از میلاد مسیح باز می‌گردد، اما نخستین گواه نوشته‌شده تاریخی مربوط به اجرای این جشن، پس از میلاد مسیح است. به‌گزارش jolablot.com، در کتاب Heimskringla، که در قرن سیزدهم توسط اسنوری استورلوسون ایسلندی نوشته شده، یک جشن عید را توصیف می‌کند که توسط پادشاه نروژ، هاکون نیک در سال‌هایی حدود ۹۲۰– ۹۶۱ میلادی میزبانی شده است. به‌گفته اسنوری، هاکون مسیحی، یول را از «میانه زمستان» منتقل و آن را با جشن کریسمس مسیحی هماهنگ کرده بود. از نظر تاریخی، این امر باعث شد که برخی پژوهشگران تصور کنند Yule در اصل جشن خورشید در انقلاب زمستانی بوده است، اما پژوهشگران مدرن این را باور ندارند، زیرا نیمه زمستان در ایسلند قرون وسطی، تاریخی حدود ۴ هفته پس از انقلاب زمستانی بود.

ریشه تاریخی جشن Yule هرچه باشد، امروزه با آغاز انقلاب زمستانی و نزدیک به تولد عیسی مسیح جشن گرفته می‌شود. این جشن همچنان به‌طورگسترده در میان آلمان‌ها و کشورهای اسکاندیناوی دیده می‌شود.

ردپای نجوم در داستان‌های اساطیری

یکی از ریشه‌های شکل‌گیری آیین‌ها، داستان‌ها، روایت‌ها و گاه عبارت‌هایی است که دنیای امروز از آن به‌عنوان خرافات یاد می‌کند. داستان‌های اساطیری، بخش مهمی از ادبیات جهان را به خود اختصاص داده و سردمدار این ژانر از ادبیات را می‌توان آیین‌ها و اعتقادات رومی دانست. در سنت‌های بت‌پرستی و آیین‌هایی در جهان که به وجود خدایان متعدد ایمان داشتند، پیدایش و فلسفه وجودی بسیاری از خدایان با انقلاب زمستانی گره خورده است، به‌عنوان مثال در داستان‌های اساطیری روم باستان، «سول اینویکتوس به‌معنای خورشید تسخیرنشده یا خورشید شکست‌ناپذیر» در اصل یک خدای سوری بود که بعدها به‌عنوان خدای اصلی امپراتوری روم در زمان امپراتور اورلیان پذیرفته شد. به‌گزارش jmbc.com، تعطیلات این خدا به‌طورسنتی در ادوار گذشته از ۲۵ دسامبر آغاز می‌شد که نزدیکی زیادی با زمان انقلاب زمستانی دارد، حتی برخی مورخان تاریخ نیز معتقدند، نزدیکی کریسمس به انقلاب زمستانی در تاریخ، بی‌دلیل نیست.

ضیافت به‌شیوه یهودی

پیش‌تر نیز گفته شد، همان اندازه که انسان هزاره‌های گذشته، در برخی علوم و فنون پیشرفته و توسعه بود، همچنان داستان‌های خرافی و ماوراءالطبیعه بر روند زندگی آنها تاثیرگذار بوده و باعث شکل‌گیری سنت‌هایی گاه مذهبی شده است. به‌گزارش .sefaria org، یک افسانه آگادی که در رساله‌ای معتبر منتشر شده، مطرح کرده که سنت روزه گرفتن جامعه یهودیت، بی‌ارتباط با انقلاب زمستانی نیست. براساس داستان موجود، انسان فرهیخته و باایمانی که دید روزها در سال مدام در حال کوتاه شدن است، با خود گفت: چون گناه کردم، جهان اطرافم تاریک می‌شود و بی‌شکل و پوچ برمی‌گردد. این همان مرگی است که بهشت مرا به آن محکوم کرده است. این مرد تصمیم گرفت ۸ روز را به روزه و دعا بگذراند. پس از وقوع انقلاب زمستانی و طولانی‌تر شدن روزها، گفت: این دستور و پاداش دنیا است، بنابراین رفت و ۸ روز را به ضیافت گذراند. از سال‌های بعد، این مرد برای هر دو ۸ روز جشن گرفت و آنها را جشن بهشت نامید. این داستان، پایه جشن‌های ۸ روزه‌ای است که همچنان در برخی جوامع یهودیت، در بازه زمانی انقلاب زمستانی برگزار می‌شود.

> بر اساس مدارک موجود در تاریخ، بابلیان نخستین اقشاری بودند که در ایران آخرین شب پاییز را به‌عنوان طولانی‌ترین شب سال جشن گرفتند. با این حال، بعدها با گسترش فرمانروایی هخامنشی در جهان، پاسداری از این شب به نام این حکومت و جزو آیین‌های زرتشتی ثبت شد

پیدایش یلدا در آسیا

جشن‌های رنگی هندوها

آسیا نگاهی متفاوت‌تر و رنگی‌تر نسبت به جشن انقلاب زمستانی داشته و فرهنگ‌های مختلفی از داستان «صبح شدن طولانی‌ترین شب سال» طی قرن‌ها شکل گرفت. به‌عنوان مثال، اقوام مختلف در هند، جشن‌های متفاوتی را در انقلاب زمستانی برگزار می‌کنند. یکی از آیین‌های این کشور ۷۲ ملت، «ماکارا سانکرانتی یا ماگی» است؛ این روز به‌عنوان یک جشن در تقویم رسمی هندوها است و اشاره به خدای سوریا (خورشید) دارد. این جشن هر سال در ماه ژانویه میلادی برگزار شده و هندوها آن را به‌عنوان نخستین روز عبور خورشید به ماکارا (برج جدی) می‌شناسند. به‌استناد کتاب Hindu Prayers, Gods and Festivals نوشته Kamal Kumar Tumuluru، در میان اقشار مذهبی هند این مناسبت، به‌عنوان «آیان پریوارتان» نیز شناخته شده و در جایگاه یک روز مقدس آن را جشن می‌گیرند.

برخی از اقشار هندو، ۵ روزی را که روز میانه آن مصادف با انقلاب زمستانی است، جشن گرفته و حضور خورشید و رد شدن تاریکی را پاس می‌دارند. آنها به مادر (زمین) احترام گذاشته و به فلسفه‌های وجودی عمیقی برای زمان انقلاب زمستانی معتقدند.

جشن تولد خورشید در ایران

ایران به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین تمدن‌های تاریخی جهان بشری که برای مدت صدها سال، فرمانروایی بر بخش زیادی از زمین را برعهده داشته، بدیهی است که فرهنگ‌ها و آیین‌های تاریخی مشترکی را با تعدادی از کشورها در حال حاضر جهان داشته باشد. براساس مدارک موجود در تاریخ، بابلیان نخستین اقشاری بودند که در ایران آخرین شب پاییز را به‌عنوان طولانی‌ترین شب سال جشن گرفتند. با این حال، بعدها با گسترش فرمانروایی هخامنشی در جهان، پاسداری از این شب به نام این حکومت و جزو آیین‌های زرتشتی زده شد. امروز یلدا در ایران، افغانستان، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان و آذربایجان با رسوماتی مشابه ایران جشن گرفته می‌شود.

در فلسفه جشن یلدا در ایران آمده: تاریکی نماینده اهریمن بود و چون در طولانی‌ترین شب سال، تاریکی اهریمنی بیشتر می‌شد، این شب برای ایرانیان نحس بود و چون فرا می‌رسید، آتش می‌افروختند تا تاریکی و عاملان اهریمنی و شیطانی نابود شوند و بگریزند. مردم گرد هم جمع می‌شدند و شب را با خوردن، نوشیدن، شادی، پایکوبی و گفت‌وگو به‌سر می‌آوردند. این جشن به افتخار مهر یا همان خورشید برگزار می‌شد. شب یلدا را شب میلاد خدای خورشید، عدالت، پیمان و جنگ هم می‌دانند. درباره آن، ۲ روایت عمده رایج است؛ اول آنکه در این شب مهر، میترا یا آنچنان‌که در اوستا و نوشته‌های پادشاهان هخامنشی آمده، میثرَه (Mithra) به جهان بازمی‌گردد. او که از ایزدان باستانی هند و ایرانی است، ساعات روز را طولانی کرده و در نتیجه برتری خورشید پدیدار می‌شود.

سخن پایانی

بناهای شاهکارهای تاریخی در گوشه و کنار جهان، نه‌تنها راوی سرگذشت انسان در ادوار گذشته است، بلکه علم و بینش این افراد را نسبت به جهان پیرامون خود نشان می‌دهد. در عصری که هنوز فناوری اطلاعات در دایره لغات مردم جایی نداشت، وجود آگاهی از مسئله انقلاب زمستانی و توجه به گردش زمین، برخلاف انتظار به‌اندازه کافی پیشرفته بودن جوامع بشری در این دوران را نشان می‌دهد. باستان‌شناسی نشان می‌دهد بسیاری از سیستم‌هایی که جهان امروز از آن به‌عنوان توسعه یاد می‌کنند، نمونه مشابهی در تمدن‌های مختلف داشتند و حتی کارآمدتر از جهان فعلی بودند. نخستین سیستم‌های گردش مالی و خزانه‌داری، نخستین نمونه‌های لوله‌کشی آب شهری، دامداری، کشاورزی و هر آنچه با روزگار انسان گره محکمی خورده، در تمدن‌های مختلف دیده شده است. جالب آن است که تمدن پارسی و مردم آریایی، سردمدار تمام تحولات تاریخی چه از نظر علمی و چه فرهنگی بودند. آیین‌ها و رسومات محدود و دست‌وپاشکسته به‌جامانده از این مردم، گواهی می‌دهد که این مردم شاید قرن‌ها پیش از نیوتن، به گرد بودن زمین پی برده بودند. به‌هر حال، وظیفه ما در برابر آنچه از پیشینیان به ارث رسیده، حفاظت و قدرشناسی است. با زنده نگه داشتن آیین‌های سنتی و تاریخی، بخش مهمی از فرهنگ ملل حفظ شده و نمی‌توان نسبت به آن، نگاهی سطحی و گذرا داشت.

فروش فوق‌العاده صنوف ویژه شب یلدا

رئیس اتاق اصناف ایران در نشست تامین کالای شب یلدا با بیان اینکه فروش فوق‌العاده صنوف ویژه ایام شب یلدا از ۲۶ آذر تا ۵ دی برگزار می‌شود، گفت: این فروش فوق‌العاده با محوریت اتحادیه‌های صنفی آجیل و خشکبار، قنادان، میوه و تره‌بار، گل برگزار می‌شود.

به گزارش اتاق اصناف ایران، قاسم نوده فراهانی افزود: در سال‌های پیش از مواجهه و مبارزه با شیوع کرونا، برنامه‌ریزی‌هایی برای عرضه مستقیم کالاهای مربوط به بازار شب یلدا در سطح بازار انجام می‌شد. امسال نیز با پشت سر گذاشتن همه‌گیری بیماری کرونا و با همکاری اتحادیه‌ها و اتاق‌های اصناف سراسر کشور، فروش فوق‌العاده به‌صورت گسترده‌تری برگزار خواهد شد. نوده فراهانی با تاکید بر تکریم ارباب‌رجوع بیان کرد: از واحدهای صنفی و اتحادیه‌ها می‌خواهیم در صورت مراجعه مصرف‌کنندگان، کمال حسن برخورد و رسیدگی را داشته باشند تا الگویی برای سایر سازمان‌ها در ارتباط با مردم باشیم. رئیس اتاق اصناف ایران همچنین گفت: گزارش‌های رسیده از اتحادیه‌ها و اتاق‌های اصناف مراکز استان نشان می‌دهد کمبودی در کالاهای پرمصرف شب یلدا نداریم. آنچه مهم است، برنامه‌ریزی برای استقبال واحدهای صنفی از شرکت در این طرح و نیز آگاهی مصرف‌کنندگان از اجرای آن است. این طرح باید به‌نحوی اجرا شود که رضایت مردمی را جلب کند.

وی بیان کرد: در صورت موفقیت در اجرای طرح فروش فوق‌العاده، در مناسبات مختلف می‌توانیم از این قالب استفاده کرده و دیگر شاهد برگزاری نمایشگاه‌های مناسبتی نباشیم.

صمت هزینه برگزاری طولانی‌ترین شب سال را بررسی کرد

یلدا، گران‌ترین شب سال

روزهای پایانی پاییز به‌سادگی فصل‌های دیگر تمام نمی‌شود و آخرین روز و شب آن برای ما متفاوت است؛ طولانی‌ترین شب سال؛ شبی که میان دغدغه‌های روزمره کمی حال‌وهوای شهروندان را تغییر می‌دهد. ایرانی‌ها سال‌هاست که آغاز زمستان برابر با شامگاه آخرین روز پاییز تحت عنوان شب یلدا، بلندترین شب سال را با دورهمی فامیلی و چیدن سفره‌های رنگین و حافظ‌خوانی جشن می‌گیرند. در حقیقت یلدا بهانه‌ای است برای دورهمی در شبی پاییزی که یک دقیقه از شب‌های دیگر طولانی‌تر است. هزینه سفره شب یلدا در سال ۱۴۰۰ برای یک خانواده ۵ نفره حداقل ۶۰۰ هزار تومان بوده است. البته این عدد را فقط برای خرید انار، هندوانه، آجیل و کیک در ذهن‌تان داشته باشید، وگرنه با رنگین‌تر کردن سفره، خرج طولانی‌ترین شب سال بیشتر هم می‌شود. همچنین با حسابی سرانگشتی از هزینه‌های شب یلدا در سال ۹۹ رقمی حدود ۴۰۰ هزار تومان برای یک خانواده پنج‌نفره به‌دست آمد. یلدانشینی اعضای خانواده و اقوام در سال جاری باتوجه به قیمت‌های سر به فلک کشیده بازار، قطعا هزینه بیشتری برمی‌دارد. صمت در این گزارش به بررسی هزینه‌های برگزاری یک شب یلدای ساده در سال ۱۴۰۱ پرداخته است.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

شبی طولانی اما گران

شب یلدا یا همان شب چله یکی از جشن‌های کهن ایرانی است. البته فلسفه اصلی آن می‌تواند دورهمی خانوادگی در شب‌های سرد سال باشد. در سال‌های گذشته هزینه لازم برای برگزاری یک شب یلدای به‌یادماندنی آنقدری گران تمام نمی‌شد که به خانواده‌ها فشار بیاید، اما در ۲ سال اخیر با افزایش نرخ کالاها در بازار اوضاع فرق کرده و این سوال در ذهن شکل گرفته که آیا شب یلدا برای همه به‌ویژه قشر کارگر شیرین است یا تلخ؟ کارگری با حقوقی حدود ۵ میلیون و ۵۰۰ تومان در ماه که بخش اعظم آن برای اجاره خانه یا تامین کالای اساسی خرج می‌شود، دیگر رمقی برای جشن گرفتن طولانی‌ترین شب سال دارد؟ با نگاهی کوتاه به نرخ محصولات در مغازه‌های سطح شهر مشخص است برگزاری آیین این شب با حداقل تشریفات برای کارگران و حقوق‌بگیران بخش زیادی از حقوق آنها را می‌بلعد.

یلدایی برای یک خانواده پنج‌نفره

اسم مهمانی شب یلدا که می‌آید نخستین خوراکی که در ذهن می‌آید، انار است. نرخ یک کیلو انار در سال جاری ۱۵ تا ۳۵ هزار تومان است. همچنین نرخ یک کیلو آجیل معروف به آجیل شب یلدا از ۲۵۰ تا ۵۹۰ هزار تومان بسته به کیفیت مغزهای آن متفاوت است.

یکی دیگر از اجزای سفره یلدا هندوانه است که در بازار در محدوده قیمتی کیلویی ۸ تا ۱۵ هزار تومان خریدوفروش می‌شود؛ در نتیجه خرید یک هندوانه ۳ کیلویی برای شب یلدا حدود ۲۴ هزار تومان هزینه دارد. از سوی دیگر نرخ یک کیلو پرتقال در محدوده ۱۲ تا ۲۸ هزار تومان، نارنگی ۱۸ تا ۳۵ هزار تومان و خرمالو ۲۰ تا ۵۰ هزار تومان است.

شیرینی نیز در سفره شب یلدا جایگاه ویژه‌ای دارد، این در حالی است که قیمت یک کیلوگرم شیرینی خشک در محدوده ۱۰۰ تا ۱۳۰ هزار تومان و شیرینی تر از ۱۲۰ تا ۱۶۰ هزار تومان است. با موارد یادشده یک حساب سرانگشتی هزینه شب یلدا برای یک خانواده ۵ نفره البته با در نظر گرفتن کف قیمت‌ها و کیفیت متوسط شامل آجیل یلدا، هندوانه، انار، پرتقال و خرمالو را حدود ۵۳۰ هزار تومان به‌دست می‌دهد. البته هزینه خرید برای شب یلدا با محصولات باکیفیت حدود ۹۵۰ هزار تومان تمام می‌شود، زیرا نرخ هر کیلوگرم پسته بین ۳۵۰ تا ۶۰۰ هزار تومان، فندق بین ۳۷۰ تا ۴۰۰ هزار تومان، مغز گردو بین ۳۰۰ تا ۴۵۰ هزار تومان، توت خشک بین ۳۵۰ تا ۵۰۰ هزار تومان، انجیر خشک بین ۲۲۸ تا ۴۱۶ هزار تومان و کشمش سبز بین ۱۴۰ تا ۱۹۰ هزار تومان است.

از سوی دیگر اگر اهل خرید کیک شب یلدا باشید از ۱۷۰ تا ۶۰۰ هزار تومان باید هزینه کنید. در حقیقت برگزاری آیین یلدا برای یک خانواده پنج‌نفره بدون شام حدود یک میلیون تومان هزینه برمی‌دارد.

گذری به یلدای سال ۹۹

نرخ آجیل مخلوط شب یلدا در سال ۹۹ حدود ۱۰۰ هزار تومان بود، اما انار، یکی دیگر از خوراکی‌هایی که در سفره شب یلدا خودنمایی می‌کند در این سال با نرخی حدود کیلویی ۱۳ هزار تومان به فروش می‌رسید. همچنین نرخ هندوانه ۴ کیلویی در محدوده ۸ تا ۱۲ هزار تومان قرار داشت. برآورد قیمت‌ها در سال ۹۹ نشان می‌دهد برای اینکه یک خانواده ۳ یا ۴ نفره، بدون حضور مهمان بتواند یک یلدای کم‌هزینه اما کامل را برگزار کند باید حداقل نیم‌کیلو آجیل، نیم‌کیلو شیرینی و یک کیلو میوه تدارک ببیند. این خانواده با احتساب میانگین ۱۳۰ هزار تومان هزینه آجیل و حدود ۲۲ هزار تومان شیرینی و با فرض اینکه فقط یک هندوانه کوچک ۲.۵ کیلویی یا فقط ۴ عدد انار به‌عنوان میوه خریداری کند باید ۴۰ هزار تومان فقط برای میوه بپردازد؛ در نتیجه هزینه یک شب یلدا در سال ۹۹ نزدیک ۲۰۰ هزار تومان تمام می‌شد. نکته جالب توجه این است که با یک حساب سرانگشتی از قیمت‌های سال ۹۸ مشاهده می‌کنید این میانگین برای هر نفر در سال ۹۸ تنها ۱۵ هزار تومان بود.

> کارگری با حقوق حدود ۵ میلیون و ۵۰۰ تومان در ماه که بخش اعظم آن برای اجاره خانه یا تامین کالای اساسی خرج می‌شود، دیگر رمقی برای جشن گرفتن طولانی‌ترین شب سال دارد؟

شیرینی شب یلدا چقدر خرج دارد؟

علی بهره‌مند، رئیس اتحادیه دارندگان قنادی، شیرینی‌فروشی و کافه قنادی تهران درباره میزان تقاضای شیرینی و کیک برای شب یلدای ۱۴۰۱ به صمت گفت: در مناسبت‌هایی شبیه شب یلدا میزان تقاضا مربوط به آن روز تا پایان ساعت کار است، به همین دلیل در حال حاضر نمی‌توان آمار درستی از آن اعلام کرد، این در حالی است که در سال جاری باتوجه به کاهش قدرت خرید مردم و افزایش قیمت‌ها میزان تقاضا کاهش می‌یابد.

وی با اشاره به حذف قیمت‌های دستوری اظهار کرد: از سال ۱۴۰۰ که اتحادیه قیمت‌های دستوری نمی‌دهد، عرضه و تقاضا تعیین‌کننده قیمت هستند. حذف نرخ دستوری به نفع مصرف‌کننده است و در بازار رقابت ایجاد می‌کند. از سوی دیگر قیمت‌ها براساس کیفیت و میزان عرضه تعیین می‌شود.

▣ هزینه سرسام‌آور تولید

رئیس اتحادیه دارندگان قنادی، شیرینی‌فروشی و کافه قنادی تهران با اشاره به افزایش هزینه تولید و دستمزد کارگران گفت: باتوجه به تغییر روزانه هزینه تولید نمی‌توان نرخ مصوبی برای شیرینی اعلام کرد؛ هرچند در حال حاضر هیچ تغییر قیمتی در بازار رخ نداده است. از ۱۸۰ قلم مواد اولیه که در تولید انواع شیرینی‌ها دخیل است اکثرا وارداتی است و با ارز آزاد خریداری و وارد می‌شود و به مصرف می‌رسد که باتوجه به نوسانات نرخ ارز افزایش سرسام‌آور هزینه‌ها را شاهد هستیم، این در حالی است که اتحادیه دارندگان قنادی، شیرینی‌فروش و کافه قنادی با توجه به قدرت خرید مردم و شرایط اقتصادی سعی دارد با اجرای سیاست‌های صحیح نرخ شیرینی را متعادل نگه دارد.

▣ قیمت شیرینی در یلدا ۱۴۰۱

بهره‌مند در ادامه نرخ انواع شیرینی را اعلام کرد و افزود: نرخ یک کیلوگرم شیرینی خشک در محدوده ۱۰۰ تا ۱۳۰ هزار تومان و شیرینی تر هم از کیلویی ۱۲۰ تا ۱۶۰ هزار تومان است که این قیمت‌ها در شب یلدا بیشتر نخواهد شد.

▣ کاهش سفارش کیک

رئیس اتحادیه دارندگان قنادی، شیرینی‌فروشی و کافه قنادی تهران درباره وضعیت سفارش کیک در واحدهای صنفی بیان کرد: در ماه‌های اخیر شاهد کاهش سفارش تهیه کیک از سوی شهروندان بوده‌ایم. البته در برخی از مناسبت‌ها مانند شب یلدا شاهد خرید کیک هستیم؛ این در حالی است که در گذشته روزانه سفارشات فراوانی برای تهیه کیک تولد، نامزدی، عروسی و دورهمی‌ها دریافت می‌کردیم اما درحال‌حاضر میزان سفارش کیک کاهش بسیار چشمگیری یافته است. اکنون شهروندان کیک‌های در وزن‌های یک، ۲ و حداکثر ۵ کیلو به همکاران ما سفارش می‌دهند.

▣ قیمت شیرینی در یلدای ۱۴۰۰

رئیس اتحادیه دارندگان قنادی، شیرینی‌فروشی و کافه قنادی تهران در سال گذشته در همین روزها نرخ عرضه هر کیلوگرم شیرینی تر برای واحدهای درجه یک را ۷۸ هزار تومان و واحدهای درجه دو را ۶۰ هزار تومان اعلام کرد. همچنین نرخ شیرینی زبان و پاپیونی برای واحدهای درجه یک ۶۵ هزار تومان و برای واحدهای درجه دو ۵۰ هزار تومان اعلام شد.

آجیل را گران نخرید

غلامرضا خدامی، رئیس اتحادیه فروشندگان آجیل و خشکبار درباره میزان تقاضا برای شب یلدای ۱۴۰۱ به صمت گفت: عرضه و تقاضا در بازار، نرخ اصلی اجناس را مشخص می‌کند. خوشبختانه در زمینه خشکبار کمبودی نداریم. البته باتوجه به وضعیت اقتصادی و کاهش قدرت خرید مردم ممکن است بازار امسال با کاهش تقاضا همراه باشد.

وی در اعلام نرخ آجیل شب یلدا اعلام کرد: آجیل شب یلدا شامل پسته، بادام درختی، بادام هندی، فندق، گردو، باسلوق، انجیر، توت، برگه، کشمش و نخود می‌شود که براساس آنالیز قیمتی هر یک از محصولات، نرخ آجیل ممتاز شب یلدا حداکثر کیلویی ۳۵۰ هزار تومان تعیین شد. البته برخی کسبه برای صرفه‌جویی و کاهش نرخ از مغزهایی با نرخ مناسب‌تر استفاده می‌کنند.

رئیس اتحادیه فروشندگان آجیل و خشکبار با اشاره به مشتری‌مداری آجیل‌فروشان گفت: آجیل‌فروشان با توجه به درصد مخلوط کردن آجیل نهایت همراهی و مشتری‌مداری را همچون سال‌های کرونا با مردم کشورمان دارند تا انشاالله همه خانواده‌ها در کنار هم طولانی‌ترین شب سال را به خوشی سپری کنند.

کمبودی در میوه نیست

مصطفی دارایی‌نژاد، رئیس اتحادیه بارفروشان تهران ضمن تاکید بر فراوانی انار و هندوانه در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: پرمصرف‌ترین اقلام در بخش میوه برای شب یلدا، انار و هندوانه است. البته میوه‌های دیگر از جمله پرتقال، سیب، نارنگی و کیوی نیز فروش خوبی دارند.

این اقلام به‌وفور در بازار تزریق شده تا در عرضه به مشکلی برخورد نکنیم؛ بنابراین فراوانی وجود دارد.

به‌عنوان نمونه شب گذشته حدود ۳ هزار تن ورودی هندوانه داشتیم که به فروش رفتند. در روزهای آتی نیز هندوانه به‌وفور عرضه می‌شود.

در زمینه انار نیز تولید انار یزد، شیراز، ساوه، دماوند، کاشمر و... بسیار خوب بوده و جز شهرهایی که کمبود آب داشته‌اند، سایر شهرها افزایش تولید را تجربه کردند.

رئیس اتحادیه بارفروشان تهران همچنین تاکید کرد: تولید سیب و پرتقال برای سال نو نیز کافی است و ذخیره‌سازی شده است؛ بنابراین از دولت می‌خواهیم به‌هیچ‌عنوان به عرضه ذخیره‌سازی سیب و پرتقال سال نو ورود پیدا نکند و به اصناف اعتماد کند.

سخن پایانی

قرن‌هاست که مردم ایران طولانی‌ترین شب سال را جشن می‌گیرند. اکنون باوجود اوضاع بد اقتصادی و تورم، هزینه یک مهمانی یلدا برای خانواده‌ای پنج‌نفره به بالای ۷۰۰ هزار تومان می‌رسد، این در حالی است که در سال ۹۹ این هزینه به حدود ۲۰۰ هزار تومان می‌رسید. باتوجه به شواهد به‌نظر می‌رسد این شب طولانی در آینده‌ای نه‌چندان دور به گران‌ترین شب سال هم تبدیل شود. حتی همین سال‌ها هم بسیاری از خانواده‌ها هر سال یکی از اقلام این سفره را حذف می‌کنند تا بتوانند آن را برگزار کنند. ظاهرا صرفه‌جویی اجباری هدیه‌ای است از دولت و دولت‌های جدید.

آیین‌ها

طعم گس یلدا برای دامادها

نعیمه صفری‌تبار: طبق رسم و رسوم ایرانیان خانواده داماد در شب چله به منزل نوعروس خود می‌روند و برای عروس خانم هدیه و تنقلات یلدایی با تزئیناتی درخور می‌برند و در مقابل خانواده عروس برای پذیرایی از خانواده داماد ترتیباتی فراهم می‌کنند. در این گزارش به بررسی هزینه‌های سرسام‌آور شب یلدا برای نوعروسان و دامادها پرداخته شده است.

به گزارش گسترش‌نیوز سایت خبری موسسه فرهنگی-مطبوعاتی صمت، یلدا و مراسمات اینچنینی برای شادی و ایجاد خاطره شیرین برای عروس و دامادها است اما در چند سال گذشته با هزینه‌های عجیب‌وغریب دیگر نه‌تنها خاطره‌ای شیرین ثبت نمی‌شود، بلکه در برخی از موارد کام نوعروسان و دامادها تلخ شده است.

در قدیم با یک طبق معمولی برای عروس هدایای یلدایی می‌بردند و آن روز را خاطره‌انگیز می‌کردند اما امروزه این آیین با خریدها و تزئینات بسیار همراه است که باتوجه به وضعیت نابسامان اقتصادی، دامادها از روزها قبل به فکر این روز هستند تا شرمنده نوعروس خود نشوند.

البته هزینه شب یلدا تنها برای دامادها سنگین نیست، بلکه خانواده عروس نیز هزینه زیادی برای برگزاری زیباتر این آیین متحمل می‌شوند.

تزئینات جایگاه عروس، گل‌آرایی و خریدهای دیگر از هزینه‌های نامتعارف این شب برای نوعروسان است که باتوجه به تورم و افزایش نجومی نرخ اقلام خوراکی و پوشاک حسابی جیب دامادان را خالی می‌کند.

با فرا رسیدن شب یلدا هنگام رد شدن از جلوی مغازه فروش خشکبار با صف‌های طولانی از کسانی مواجه می‌شوید که برای خریدن آجیل شب چله صف کشیده‌اند، این در حالی است که نرخ آجیل سرسام‌آور شده، اما نمی‌شود که این شب را بدون آجیل برگزار کرد! عده‌ای نه برای مصرف خانوادگی و مهمانی که تنها برای پیشکش‌هایی که قرار است برای عروس برده شود در صف خرید آجیل ایستاده‌اند.

در کنار آجیل و خشکبار که خانواده داماد خریداری می‌کنند، انواع میوه هم باید در لیست خرید آنها قرار گیرد که هندوانه، انار و آناناس جزو اصلی‌ترین آنها است.

این روزها در بازار شاهد ارائه انواع خدمات تهیه خوراکی‌های شب یلدا همچون حکاکی هندوانه، کدو حلوایی و تزئینات میوه و آجیل هستیم که بسته به انصاف فروشندگان و میزان تجملات به کار رفته، نرخ‌های متفاوتی دارد.

در یکی از تبلیغات مربوط به این خدمات آمده است، برای تزئین هندوانه از ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان بسته به طرح انتخابی، تزئین کدو ۱۰۰ تا ۱۳۰ هزار تومان و سبد میوه حدود ۲۵۰ هزار تومان اخذ می‌شود.

در تبلیغی دیگر هزینه حکاکی هندوانه، کدو و تزئین آجیل شب یلدا بسته به تعداد گل به کار رفته در آن متفاوت و در محدوده ۱۳۰ تا ۵۰۰ هزار تومان است. باکس‌های یلدایی آماده که در گل‌فروشی‌ها وجود دارد نیز قیمت‌های مختلفی دارد که در عجیب‌ترین آنها سبد بزرگ یلدایی شامل (میوه و آجیل) حدود ۷ میلیون تومان قیمت‌گذاری شده است.

در کنار تنقلات این شب، خرید لباس‌های زمستانه چون پالتو، چکمه و بوت هم مرسوم است که پیشکش آنها هم باید با تزئینات باشد که جدیدا گل‌فروشی‌ها و مغازه‌های تزئینات، لوازم آن را اجاره می‌دهند.

در مجموع با احتساب هزینه خرید لباس‌های زمستانی شامل پالتو و چکمه، کیف، شال و طلا، یک تازه‌داماد برای تهیه هدایای شب چله با تزئینات که گاهی گران‌تر از لوازم اصلی درمی‌آید باید حداقل ۱۵ میلیون تومان هزینه کند که در شرایط اقتصادی فعلی سخت است.

البته این رسم دیرینه اخیرا با چشم و هم‌چشمی و تجملات بیش از اندازه همراه شده که همین مسئله کار را سخت کرده و هزینه‌های هنگفتی را روی دست آقا داماد می‌گذارد.

یادداشت

گره کور بازار مسکن

سعید ظریف
کارشناس بازار مسکن

شاید بد نباشد از منظری که سال‌ها است، در آن فعالیت داریم، نگاهی به گذشته بیندازیم تا ببینیم طی دست‌کم یک دهه اخیر، چه بر صنعت ساختمان و بازار مسکن گذشته است.

در ابتدای دهه ۹۰ و در سال‌های پایانی دولت دهم، مهم‌ترین میراثی که از ۲ دوره استقرار آن دولت به‌جامانده بود، پروژه مسکن مهر بود که اگرچه عده‌ای از مردم را خانه‌دار کرد،اما مردم بهای آن را با جهش چشمگیر نقدینگی پرداختند که باعث شکل‌گیری دور دیگری از سقوط آزاد پول ملی و بروز تورمی افسارگسیخته در زمان خود شد.

علاوه بر این، حجم بزرگی از واحدهای تحویلی مسکن مهر بسیار بی‌کیفیت و ناایمن بوده که بعدها در چند مورد منجر به بروز فاجعه انسانی شده و بیم آن می‌رود که در آینده نیز با بروز هرگونه بلایای طبیعی فجایع گسترده‌تری رقم بخورد. این موضوع البته جدا از مکان‌یابی غلط بسیاری از پروژه‌ها و بحران‌های زیرساختی شهری و اجتماعی است که کماکان گریبانگیر آن بوده و هست.

و اما پس از آن، دولت یازدهم روی کار آمد که در ابتدا عمده توان و تمرکز خود را خرج توافق برجام کرد،اما دیدیم که پس از دستیابی به آن، در حوزه مسکن تنها شعار داد و شعار داد و دیگر هیچ.

و نه‌تنها حتی یک واحد از آن پروژه مسکن اجتماعی موعود وزیر ساخته نشد، بلکه آن بخش باقیمانده از پروژه‌های مسکن مهر نیز،باوجود تعهد دولت به مردمی که پول آن را پیش از این پرداخت کرده بودند، همان‌طور نیمه‌کاره رها شد و به‌رغم انتقادات تندشان به دولت قبلی مبنی بر رشد نقدینگی ناشی از پروژه‌های مسکن مهر، دیدیم که آن دولت نیز طی دوره دوم تصدی خود، چه انفجار عظیمی از نقدینگی به‌بار آورد و چگونه شد که علاوه بر حوزه‌های دیگر اقتصاد، شاهد رشد ۶۷۰ درصدی ملک بودیم و آرزوی صاحب‌خانه شدن مردم و جوانان از مرز ۱۰۰ سال عبور کرد.

در مجموع، در این دولت هیچ برنامه و ابتکار جدیدی برای تولید، کنترل نرخ و رونق بازار مسکن ارائه نشد و آنچه مطرح شد نیز، یا مانند مسکن اجتماعی در حد حرف باقی ماند یا مانند طرح اقدام ملی مسکن، چنان دیرهنگام آغاز شد که در عمل به‌عنوان میراث ناتمامی برای دولت سیزدهم به‌جای ماند.

و پس از آن بود که دولت سیزدهم با وعده ساخت یک‌میلیون مسکن به مصدر خود در پاستور تکیه زد و با ادعایی که از همان اول پیدا بود، جنبه‌ای شعاری داشته و به‌هیچ‌وجه کارشناسی نشده، رویای خانه‌دار شدن مردم خسته، ناامید و بی‌اعتماد را به پروژه نهضت ملی مسکن گره زد.

و حالا می‌بینیم که پس از گذشت ۲ سال از استقرار دولت جدید، نه‌تنها گوشه‌ای از این وعده محقق نشده، بلکه همان پروژه‌های نیمه‌کاره مسکن مهر نیز پس از ۱۲ سال همان‌طور به حال خود رها شده‌اند.

از طرفی، هر روز تحلیل تازه‌ای مبنی بر وضع مالیات‌های جدید بر خانه‌های خالی و رصد صاحبان املاک لوکس و تشکیل سامانه ملی املاک و اسکان و ... منتشر می‌شود، غافل از اینکه یک اقتصاد سرتاپا بیمار را نمی‌توان به‌طور موضعی، در حوزه مسکن درمان کرد و آنچه بر سر بازار ملک آمده، تنها پیامد راهبردهای شکست‌خورده‌ای است که بر تمام اقتصاد بیمار ما حکمفرما و به‌اصطلاح این خانه از پای‌بست ویران است و با تغییر اسامی از مسکن مهر به مسکن اجتماعی، نهضت ملی و ... نمی‌توان امیدی به گشایش این گره داشت.

و اما در پایان، اگرچه طبق عادت که همواره به تلاش و امید دارم، باید با جمله‌ای دلگرم‌کننده این متن را به پایان برسانم، اما از آنجا که راه‌های آزموده را دوباره و چندباره آزمودن خطا است، حس می‌کنم تنها راه امیدواری، دل بستن به آینده‌ای است که با عبور از مکررات بی‌حاصل و شکوفایی اندیشه‌های جدید همراه باشد.

پیشرفت ۸۰ درصدی پروژه‌های آزادراهی

مدیرعامل شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور توسعه با بیان اینکه پروژه‌های آزادراهی کشور به طول ۲۹۱ کیلومتر بیش از ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند، گفت: آزادراه شیراز ـ اصفهان ۲۲۵ کیلومتر آسفالت و در ماه‌های آینده بهره‌برداری می‌شود.

به گزارش ایسنا، خیرالله خادمی امروز در ششمین نمایشگاه حمل‌ونقل لجستیک و صنایع وابسته، اظهار کرد: در بخش کلان برنامه‌ریزی کردیم تا بتوانیم پروژه‌هایی را که پیشرفت فیزیکی بالایی دارند، اولویت‌بندی کنیم و طی یک سال آینده تحویل دهیم. معاون وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: در بخش ریلی، ۵ پروژه به طول ۵۶۱ کیلومتر داریم که نخستین پروژه آن راه‌آهن زاهدان ـ خاش بود که به‌تازگی بهره‌برداری شد و حدود ۴۰۰ کیلومتر باقیمانده نیز در قالب ۴ پروژه دیگر بهره‌برداری می‌شود که در آن صورت، ۳ مرکز استان به شبکه ریلی متصل می‌شود و یک پروژه ریلی جدید هم به‌اتمام می‌رسد. مدیرعامل شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور اظهار کرد: متوسط ساخت ریل کشور در ۱۵ سال گذشته، حدود ۲۰۰ کیلومتر در سال بوده، بعد از انقلاب هم سالانه ۱۵۶ کیلومتر ریل ساخته شده، بنابراین اگر بتوانیم در یک سال، ۵۶۱ کیلومتر ریل تحویل دهیم، عدد قابل توجهی است که می‌تواند اتفاق خوبی برای شروع باشد. خادمی با بیان اینکه در بخش آزادراهی هم ۵ پروژه در اولویت قرار دادیم، گفت: پیشرفت این پروژه‌ها بالاتر از ۸۰ درصد است و ۲۹۱ کیلومتر طول دارند. این ۵ پروژه شامل فاز دوم آزادراه تهران ـ شمال، آزادراه شیراز ـ اصفهان، گلوگاه باقیمانده منجیل ـ رودبار، تبریز ـ مرند و آزادراه مراغه ـ هشترود است.

بررسی صمت از طرح تشویقی جدید دولت در قالب طرح نهضت ملی مسکن

توپ ساخت‌وساز در زمین مردم افتاد

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

خانه‌دار کردن مردم یکی از برنامه‌های اصلی دولت بوده که در قالب طرح نهضت ملی مسکن با چشم‌انداز خانه‌دار شدن بیش از ۴ میلیون ایرانی هدف‌گذاری شد، اما چالش‌هایی نیز پیش‌روی این طرح وجود دارد. باتوجه به نبود تعادل در بازار مسکن و افزایش نرخ خرید و اجاره، ضرورت داشت تا دولت برای تامین سرپناه مردم به ساخت واحدهای مسکونی با زیرساخت‌های رفاهی در چارچوب قوانین و مقررات اقدام کند.

ازاین‌رو به‌موازات برنامه انبوه‌سازی مسکن در دولت‌های پیشین، طرح نهضت ملی مسکن در دولت سیزدهم کلید خورد تا دولت بتواند علاوه بر تحقق جهش تولید مسکن و قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن، با ارائه انواع امکانات و مشوق‌ها از جمله ارائه زمین ارزان‌قیمت و تخفیف پروانه ساخت این واحدها، شرایط خانه‌دار شدن عده کثیری از مردم را تسهیل کند.

در چشم‌انداز طرح ملی مسکن قرار است تا سال ۱۴۰۴، بالغ بر ۴ میلیون مسکن در کشور ساخته و تحویل متقاضیان شود، اما در خلال اجرای این طرح عظیم، مشکلاتی مطرح است. صمت در این گزارش طرح‌های تشویقی دولت را برای پیشبرد طرح نهضت ملی مسکن بررسی کرده است.

عکس: آیدا فریدی

ظرفیت ساخت یک‌میلیون مسکن در کشور وجود دارد، اما در حال حاضر بسترهای اصلی ساخت این تعداد مسکن از جمله نقدینگی و تامین منابع مالی فراهم نیست

طرح تشویقی دولت برای ساخت‌وساز

در روزهای اخیر، بنا بر ارائه انواع امکانات و مشوق‌ها برای سرعت بخشیدن به پروژه نهضت ملی مسکن، رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی بااشاره به تخفیف ۳۰ درصدی پروانه ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن اظهار کرد که این تخفیف، امتیاز ویژه‌ای برای پیشبرد طرح مذکور است، در این طرح دولت زمین را رایگان در اختیار مردم قرار می‌دهد و درباره پروانه ساخت نیز تنها عوارض دریافت می‌شود.

براساس قانون عوارض ساخت در طرح نهضت ملی با ۳۰ درصد تخفیف دریافت می‌شود که در برخی شهرها نیز، شورای شهر تخفیف‌های بیشتری برای خانه‌دار شدن مردم در این زمینه در نظر گرفته است. از طرفی، در بخش تعرفه نظام‌مهندسی، نیز قانون‌گذار اعلام کرده تخفیف لازم برای این واحدها در نظر گرفته شود، اجرای بخش زیرسازی واحدها برعهده دولت است که شبکه آب، گاز و فاضلاب را دولت انجام می‌دهد، دریافت کنتور و انشعاب هم برعهده متقاضی است.

اکنون که بیش از یک سال از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد، به‌نظر می‌رسد که چالش اصلی در پیشرفت پروژه‌های نهضت ملی مسکن، بحث تامین مالی ساخت این واحدها است؛ موضوعی که بخش زیادی از آن بر دوش بانک‌ها گذاشته شده و متاسفانه همکاری‌ها آن‌طور که باید انجام نگرفته است، همچنین با اذعان به اینکه هزینه ساخت هر متر خانه، روز به روز در حال افزایش است، با لحاظ تورم و گرانی مصالح ساختمانی و همچنین طی فرآیند ساخت و بهره‌برداری از طرح نهضت ملی در کل کشور، باید هرچه زودتر این طرح به‌سرانجام برسد.

تامین مالی، بزرگ‌ترین چالش ساخت مسکن

حمیدرضا سهرابی، معاون مسکن شهری بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در رابطه با ارجحیت موضوع تامین مالی نسبت به ارائه طرح‌های تشویقی برای پیشبرد پروژه نهضت ملی مسکن به صمت گفت: این موضوع کاملا درست است که بزرگ‌ترین چالشی که در بحث نهضت ملی مسکن وجود دارد، موضوع تامین مالی است. در حال حاضر آورده متقاضیان و تسهیلات بانکی؛ ۲ منبع اصلی برای تامین مالی این طرح هستند، در نتیجه با خلل در هر یک از این منابع، کل پروژه با اشکال روبه‌رو می‌شود.

وی افزود: در حال حاضر بانک مسکن همکاری مستمری برای تامین مالی این پروژه انجام داده است، اما متاسفانه سایر بانک‌ها و موسسات مالی تا این لحظه به این موضوع ورود نکرده‌اند. به‌تازگی با پیگیری‌های وزارت راه و شهرسازی و ابلاغیه‌های رسمی دولت، امید است سایر بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات همکاری بیشتری انجام دهند. سهرابی خاطرنشان کرد: در تفاهمنامه امضاشده مقرر شده است که ۴۰۰ هزار واحد توسط بنیاد مسکن ساخته شود که از این تعداد، قرار است ۲۰۰ هزار واحد در روستاها و ۲۰۰ هزار واحد در شهرها ساخته شود. اکنون از این تعداد، ۳۲۰ هزار واحد مسکونی تعریف پروژه شده است که با همکاری‌های سایر بخش‌های ذی‌ربط، امید است در مسیر اجرایی قرار گیرد.

نحوه همکاری‌ها برای پیشبرد اهداف

معاون بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به صمت گفت: همکاری‌ها برای اجرای پروژه‌های مسکنی تا حد زیادی قابل‌قبول است و مشکلی از این بابت وجود ندارد و فقط نحوه همکاری‌ها با شهرداری و وزارت راه و شهرسازی متفاوت است، به‌نحوی که شهرداری، پروانه و مجوزهای لازم را برای ساخت‌وساز صادر می‌کند و وزارت راه و شهرسازی با اعطای زمین، متقاضیان را برای واگذاری واحدهای مربوطه معرفی می‌کند. بخش عمده‌ای از برنامه‌های بنیاد مسکن انقلاب اسلامی معطوف به همکاری با افراد و گروهای ساخت است. البته این موضوع بستگی به این دارد که زمین مناسب برای ساخت‌وساز وجود داشته باشد، بدین معنا که ما تمامی شرایط ساخت از قبیل تامین زیرساخت‌ها، تسهیلات، نظارت، مجوزهای مربوطه و زمین مناسب را باتوجه به فرهنگ منطقه‌ای در اختیار متقاضیان قرار می‌دهیم تا مردم خودشان بدون دخالت اجرایی شروع به ساخت‌وساز کنند و تنها زمانی که به کمکی نیاز بود، مشاوره و خدمات به متقاضیان ارائه شود.

کشور به ۴ میلیون واحد نیاز دارد

معاون بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در پاسخ به این سوال که آیا در واقع کشور به ساخت سالی یک میلیون واحد مسکونی نیاز دارد یا خیر، به صمت گفت: بنیاد مسکن، سیاست‌گذار نیست، بلکه مجری طرح‌های وزارت راه و شهرسازی است و اجرایی شدن این وعده که در دولت سیزدهم مطرح شد، از اختیارات این نهاد خارج است.

اما اگر بخواهیم در رابطه با این موضوع واقع‌بینانه و از نظر کارشناسی نگاه کنیم، لازم است،بگوییم که کشور به چنین طرحی نیاز دارد و کمبود سالی یک‌میلیون واحد مسکونی در کشور به‌طور محسوسی احساس می‌شود. در حال حاضر رسالت مهمی که بر دوش بنیاد مسکن قرار دارد، تکمیل ۴۰۰ هزار واحد مسکونی در کشور است که روند مثبتی را در پیش گرفته و امید است به لطف خدا هرچه سریع‌تر اجرایی شود.

در حال حاضر آورده متقاضیان و تسهیلات بانکی، ۲ منبع اصلی تامین مالی این طرح هستند، در نتیجه با خلل در هر یک از این منابع، کل پروژه با اشکال روبه‌رو می‌شود

نهضت ملی مسکن دردی را دوا نمی‌کند

بهلول حسینی، کارشناس بازار مسکن در رابطه با این موضوع به صمت گفت: ساخت سالی یک‌میلیون واحد مسکونی در کشور، وعده‌ای بود که دولت سیزدهم در ابتدای کار وعده آن را داد و این امید را در دل مردم زنده کرد تا به‌زودی خانه‌دار می‌شوند. اکنون‌که بیش از یک سال از عمر دولت می‌گذرد، هنوز بازار مسکن به‌تعادل نرسیده و تولید مسکن با چالش‌های مختلفی دست‌وپنجه نرم می‌کند.

ساخت مسکن در کشور موضوعی است که با چالش‌های مختلفی روبه‌رو است. از هر جهت که نگاه کنیم، ضرورت دارد که دولت به‌جای واگذاری ساخت‌وساز به متقاضیان، بیشتر با بخش خصوصی و انبوه‌سازان تعامل داشته باشد، در صورتی که همکاری‌ها برای تولید مسکن تقویت نشود، تحقق وعده‌های مسکنی دولت با اماواگرهای زیادی روبه‌رو می‌شود.

وی افزود: اگرچه عزم دولت در اجرای وعده ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی جزم بوده و دولت با طرح‌های تشویقی و تخفیف پروانه ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن سعی در تسریع این وعده مهم دارد، اما در اجرای آن برخی چالش‌ها و موانع پیش‌روی وزارت راه و شهرسازی قرار دارد. ظرفیت ساخت یک‌میلیون مسکن در کشور وجود دارد، اما در حال حاضر بسترهای اصلی ساخت این تعداد مسکن از جمله نقدینگی و تامین منابع مالی در کشور فراهم نیست.

برای ساخت مسکن مکان‌یابی شود

حسینی در رابطه با ضرورت مکان‌یابی صحیح برای ساخت واحدهای نهضت ملی بیان کرد: دولت سیاست‌های مختلفی برای تعادل در عرضه و تقاضای بازار مسکن در پیش‌گرفته است،اما به‌نظر می‌رسد نهضت ملی مسکن، حتی در صورت اجرایی شدن هم نمی‌تواند کمکی به التهاب بازار مسکن کند و گرهی از مشکلات بردارد. مسکن باید برپایه رضایت مشتری و استانداردهای روز ساخته و باید مشخص شود که دولت به‌طوردقیق این واحدها را در کدام زمین‌ها می‌سازد. واحدهایی که خارج از شهر باشد و از امکانات رفاهی برخوردار نباشد، حتی اگر به‌دست خود مردم هم ساخته شود، باز نمی‌تواند این اشتیاق را در متقاضیان ایجاد کند تا در این خانه‌ها سکونت کنند؛ اتفاقی که سال‌های گذشته در پروژه مسکن مهر شاهد آن بوده‌ایم و بعد از گذشت بیش از ۱۵سال، هنوز برای شهروندان مشکل‌ساز است.

تامین بودجه پروژه‌های مسکن

حسینی خاطرنشان کرد: دولت بانک‌ها را موظف به تامین بخشی از منابع مالی ساخت مسکن کرده و مقرر شده است که تسهیلاتی را برای این بخش به افراد واجد شرایط پرداخت کنند. اینکه بگوییم بانک‌ها توان پرداخت تسهیلات بخش مسکن را ندارند، منطقی نیست. بانک‌ها طبق قانون موظف هستند، ۲۰ درصد از منابع خود را به بخش مسکن اختصاص دهند. اگر تمامی بانک‌ها به این قانون پایبند باشند، می‌توانند بخش بزرگی از منابع موردنیاز برای ساخت پروژه نهضت ملی مسکن را چه توسط خود دولت و چه به‌دست متقاضیان، تامین کنند. در حال حاضر باتوجه به بخشنامه رسمی بانک مرکزی برای پرداخت این تسهیلات، بیشتر بانک‌ها و موسسات مالی به این بخشنامه بی‌اعتنا هستند و همکاری‌های لازم را به‌عمل نمی‌آورند.

حسینی در پایان گفت: مشکلات بازار مسکن باید با همکاری تمام نهادهای ذی‌ربط پیگیری شود تا با سرعت بیشتری در مسیر توسعه قرار بگیرد و عرضه و تقاضا در این بازار پرطرفدار به‌تعادل برسد و تنها طرح‌های تشویقی در صورتی می‌توانند به اجرایی شدن این پروژه کمک کند که از تمام ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های کشور باتوجه به برنامه‌ریزی دقیق استفاده شود.

سخن پایانی

افزایش سرسام‌آور قیمت‌ها در مقابل کاهش قدرت خرید و همچنین کمبود واحد مسکونی از جمله چالش‌هایی است که در حوزه مسکن وجود دارد. کارشناسان و فعالان این حوزه معتقدند با افزایش عرضه مسکن امید می‌رود که بازار در سمت‌وسوی مناسبی قرار بگیرد.

اهمیت تامین مسکن بر کسی پوشیده نیست و شاید به‌دلیل همین اهمیت است که بحث وعده ساخت مسکن همیشه از سوی دولت‌ها داغ بوده و حل مشکل حوزه مسکن به یکی از مهم‌ترین ابزارها برای شعارهای انتخاباتی تبدیل شده است.

اگر یک بررسی کلی از وضعیت بازار در دوره‌های مختلف داشته باشیم، می‌بینیم که از گذشته تاکنون دولت‌ها تلاش کردند، سالانه تعداد قابل‌توجهی واحد مسکونی بسازند، اما مشکلات و نبود زیرساخت‌های لازم، هیچ‌وقت اهداف دولت‌ها به‌طورکامل محقق نشد.

ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی در طرح نهضت ملی از آن دست وعده‌هایی است که به‌گفته برخی کارشناسان اگر محقق شود، می‌تواند بازار مسکن را تا حدودی از شر چالش‌ها خلاص کند، اما باتوجه به مشکلات اقتصاد کشور، چالش‌ها و نبود زیرساخت‌ها و بسترهای لازم، آیا امید می‌رود که طرح نهضت ملی به نتیجه و هدف اصلی خود برسد؟

اگر شرایط بد اقتصادی فعلی ادامه پیدا کند یا وضعیت بدتر از زمان حاضر شود، به‌طورقطع تاثیرش را بر پروژه‌های عمرانی نیز خواهیم دید.

امیدواریم دولت بتواند این طرح را به‌نتیجه برساند!اگر موانعی که بر سر راه اقتصاد کشور وجود دارد، برداشته شود، اقتصاد کشور در سمت‌وسوی بهتری قرار خواهد گرفت و به‌دنبال آن، مشکلات معیشتی و چالش بازارهای اقتصادی نیز کاهش پیدا خواهد کرد.

انتظار رشد صادرات فولاد تا پایان سال

مطابق آمارهای رسمی منتشرشده، از ابتدای امسال تا پایان آبان، ۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار فولاد و محصولات پایین‌دستی از کشورمان به مقاصد مختلف صادر شده است.

از آمارهای منتشرشده گمرک، روند رشد صادرات فولاد ایران در آبان نیز ادامه داشته و برای دومین ماه متوالی، شاهد صادرات بالای یک میلیون تن فولاد در ماه هستیم. عملکرد آبان ۱۴۰۱، حاکی از صادرات یک میلیون و ۱۴۴ میلیون تنی انواع محصولات فولادی به ارزش ۵۶۸ میلیون دلار دارد که بالاترین سطح تاریخ ماه آبان است.

در مجموع، ۸ ماه امسال، ایران ۶ میلیون و ۷۴۰ هزار تن فولاد و محصولات پایین‌دستی به ارزش ۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار صادر کرده که از نظر وزنی حدود ۸ درصد کمتر از سال قبل بوده است.

امیر صباغ، مدیر اقتصادی و سرمایه‌گذاری ایمیدرو در این زمینه معتقد است: باتوجه به شتاب رشد صادرات و فروش‌های فولادسازان بزرگ در ماه جاری، انتظار رشد صادرات در مجموع امسال محتمل است.

به گزارش ایرنا، پیش‌تر مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت از رشد ۱۸ درصدی تولید فولاد خام در نیمه نخست سال خبر داد و گفت: در ۷ ماهه ابتدایی سال در مجموع ۳میلیون و ۶۸۲هزار تن فولاد خام از کشور به‌سمت کشورهای هدف صادر شد.

سیف‌الله امیری خاطرنشان کرد: محصولات فولادی نیز در این مدت با رشد ۱۱ درصدی تولید به ۱۰ میلیون و ۳۱۷ هزار تن و صادرات این محصول نیز به مانند مدت مشابه سال قبل در ۷ ماهه ابتدای سال به یک میلیون و ۸۲۶هزار تن رسید.

در گزارش صمت از شرایط زغال‌سنگ ایران نمایان شد

ضرورت تدوین استراتژی رفع موانع تولید

چند سالی است که زغال‌سنگ به یکی از مهم‌ترین حامل‌های انرژی صنایع مختلف تبدیل شده و پس از جنگ اوکراین و روسیه؛ این جایگاه تقویت شده است. از زغال‌سنگ به‌عنوان سوخت در صنایع مختلف مانند فولادسازی استفاده می‌شود. به‌همین دلیل، اتخاذ یک استراتژی مناسب برای تولید، مصرف و تجارت این محصول الزامی است. به‌گزارش صمت، حوزه زغال‌سنگ در ایران با در اختیار داشتن یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تن ذخیره قطعی می‌تواند علاوه بر تامین نیاز داخلی، در بخش صادرات نیز حضور پررنگی داشته باشد و سهم خود در ارزآوری غیر نفتی را افزایش دهد. این در حالی است که امروز مصرف‌کنندگان اصلی این ماده بخشی از نیاز خود را از طریق واردات تامین می‌کنند که منجر به ارزبری آن هم در شرایط فعلی بازار ارز و نوسانات قیمتی می‌شود.

صمت در این گزارش به بررسی جایگاه این حامل انرژی در اقتصاد پرداخته است.

کتایون ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

از زمان شروع جنگ میان این ۲کشور، بازار صادراتی روسیه و اوکراین تضعیف شده است. این موضوع بدان معنی است که کشورهای دیگر تولیدکننده زغال می‌توانند از فرصت طلایی موجود در بازار جهانی بهره ببرند

تهدید جنگ را به فرصت تبدیل کنیم

روسیه و اوکراین از تولیدکنندگان و صادرکنندگان بزرگ زغال‌سنگ در جهان هستند. از زمان شروع جنگ میان این ۲کشور، بازار صادراتی روسیه و اوکراین تضعیف شده است. این موضوع بدان معنی است که کشورهای دیگر تولیدکننده زغال می‌توانند از فرصت طلایی موجود در بازار جهانی بهره ببرند.

ایران نیز یکی از این کشورها است که با توسعه معادن زغال‌سنگ می‌تواند در بازار جهانی قد علم کند، همچنین با وقوع این جنگ و کاهش عرضه جهانی، نرخ زغال‌سنگ افزایش یافته است.

با این همه، ایران یکی از این کشورها است که با توسعه معادن زغال‌سنگ می‌تواند در بازار جهانی قد علم کند و این فرصت در حالی ایجاد شده که با وقوع جنگ روسیه و اوکراین و کاهش عرضه جهانی، نرخ زغال‌سنگ افزایش یافته است. اگر با حمایت‌های دولت، برنامه‌های صادراتی در دستور کار تولیدکنندگان قرار گیرد، سود تولیدکنندگان افزایش خواهد یافت و در نهایت ارزآوری و توسعه روزافزون صنعت زغال‌سنگ به‌دنبال آن خواهد آمد.

بسیاری از کارشناسان معتقدند ورود جریان نقدینگی و سرمایه‌گذاری همه‌جانبه می‌تواند توسعه را در حوزه‌های مختلف مربوط به معادن زغال‌سنگ کشور محقق کند. در این صورت، افزایش سرمایه‌گذاری در این حوزه علاوه بر افزایش تولید، منجر به کاهش حوادث و به‌دنبال آن، افزایش اشتغال در این حوزه خواهد شد.

همچنین اگر با حمایت‌های دولت، برنامه‌های صادراتی در دستور کار تولیدکنندگان قرار گیرد، سود تولیدکنندگان افزایش خواهد یافت و در نهایت ارزآوری و توسعه روزافزون صنعت زغال‌سنگ در پی آن خواهد آمد.

علاوه بر این، باتوجه به راهبردی بودن صنعت فولاد در ایران و و جایگاه زغال‌سنگ به‌عنوان یکی از ارکان مهم این صنعت، اهمیت این موضوع دوچندان می‌شود. این در حالی است که اکنون ایران کشور واردکننده زغال‌سنگ است و تقاضا و مصرف موجود بیشتر از تولید داخلی است.

حوزه زغال‌سنگ در ایران دارای ذخایر بسیاری است که می‌تواند علاوه بر تامین نیاز داخل، در بحث صادرات غیرنفتی نیز نقش‌آفرین باشد.

این در حالی است که اصلی‌ترین مصرف‌کننده زغال‌سنگ ایران، ذوب‌آهن اصفهان و پس از آن فولاد زرند ایرانیان است که با تکنولوژی کوره بلند به تولید فولاد پرداخته و زغال‌سنگ جز مواد اولیه آنها محسوب می‌شود.

▣ توسعه برای زغال‌سنگ ضروری است

آن‌طور که آمارها نشان می‌دهد، ذخیره قطعی زغال‌سنگ کشور یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تن است، در واقع مشکلی از نظر ذخیره وجود ندارد و اگر استخراج با شیوه فعلی انجام شود، تا هزار سال ذخیره در اختیار است.

با این حال، بارها مصرف‌کنندگانی همچون ذوب‌آهن اصفهان اعلام کرده‌اند که بخشی از نیاز خود را از طریق واردات تامین کرده و این موضوع در گزارش‌های کدال این مجموعه نیز قابل‌رویت است.

اما فعالان حوزه زغال‌سنگ نیز معتقد هستند، عدم‌سرمایه‌گذاری کافی که بخشی به قیمت‌گذاری دستور در این حوزه باز می‌گردد، از دلایل مهمی است که عدم‌توسعه در حوزه زغال‌سنگ را به‌همراه داشته است، در حالی که قیمت‌های جهانی نیز با اقبال مواجه شده و می‌توان از فرصت موجود بهره‌برداری خوبی داشت.

▣ واردات زغال‌سنگ

آمارها نشان می‌دهد در سال گذشته ۵۸۳ میلیون دلار هزینه صرف واردات زغال‌سنگ شده است. در حال حاضر میزان تولید زغال‌سنگ در کشور یک میلیون و ۷۰۰ هزار تن است، در حالی که نیاز داخلی ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار تن است. از سویی دیگر، در ۷ ماه نخست امسال نیز، ۵۰۴ میلیون دلار از این ماده معدنی وارد کشور شده است.

این میزان واردات باتوجه به نوسانات نرخ ارز می‌تواند علاوه بر افزایش هزینه مصرف‌کنندگان، منجر به خروج ارز از کشور شود، در حالی که با تعامل بر سر نرخ و همچنین سرمایه‌گذاری برخی مصرف‌کنندگان بزرگ در این زمینه می‌توان شاهد بهبود شرایط و کاهش وابستگی به واردات بود، البته ذوب‌آهن اصفهان نیز بارها نسبت به ورود به حوزه معدن و سرمایه‌گذاری در این بخش اعلام آمادگی کرده است.

▣ افزایش تولید در زیرمجموعه‌های ایمیدرو

اما در آن سوی ماجرا، برخی شرکت‌ها به‌ویژه در حوزه بخش خصوصی با رصد بازارهای جهانی، سرمایه‌گذاری در حوزه زغال‌سنگ را در دستور کار خود قرار دادند که ورود شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) یکی از این موارد است. در واقع این مجموعه با ورود به زغال‌سنگ گلندرود، به‌دنبال توسعه معدن و افزایش برداشت آن است تا بتواند علاوه بر تامین نیاز داخل، در بحث صادرات نیز نقش‌آفرینی کند.

در کنار موارد یادشده، زیرمجموعه‌های زغال‌سنگی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) نیز با افزایش تولیدات خود رشد ۷۲ درصدی تولید کنسانتره زغال‌سنگ را ثبت کردند. آمارها در این بخش نشان می‌دهد، ۲ شرکت زیرمجموعه ایمیدرو از ابتدای فروردین تا پایان آبان، ۵۲۶ هزار و ۲۲۱ تن کنسانتره زغال‌سنگ تولید کردند، اما این آمار در مدت مشابه سال گذشته، ۳۰۵ هزار و ۲۷۴ تن بود.

از این میزان، شرکت‌های «زغال‌سنگ طبس» ۴۵۵ هزار و ۵۴۰ تن و «زغال‌سنگ البرز مرکزی» ۷۰ هزار و ۶۸۱ تن تولید کردند.

همچنین، شرکت‌های زیرمجموعه ایمیدرو طی ۸ ماه نخست ۱۴۰۱، حدود یک میلیون و ۴۹۶ هزار و ۹۳۳ تن کانسنگ زغال‌سنگ استخراج کردند که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته (۸۲۳ هزار و ۳۶۶ تن)، حاکی از افزایش ۸۲ درصدی استخراج است.

از این میزان، «شرکت زغال‌سنگ طبس» یک میلیون و ۲۷۷ هزار و ۴۲۳ تن، «مجتمع زغال‌سنگ طبس» ۱۲۲ هزار و ۸۶۱ تن و «شرکت زغال‌سنگ البرز مرکزی» ۹۶ هزار و ۶۴۹ تن استخراج کردند.

میزان ارسال کنسانتره به شرکت‌های داخلی طی ۸ ماه نخست امسال نیز ۵۱۱ هزار و ۲۰۵ تن بود که نسبت به آمار ارسال مدت مشابه سال گذشته (۳۱۹ هزار و ۳۹۹ تن)، ۶۰ درصد افزایش یافت.

▣ کیفیت قابل‌قبول زغال‌سنگ ایرانی

در دنیا ۲ نوع زغال‌سنگ داریم، زغال‌سنگ حرارتی و کک شو. در ایران، صنایع به‌طورمعمول انرژی خود را از گاز و مشتقات نفتی تامین می‌کنند. از اساس زغال‌سنگ حرارتی در ایران مصرف بالایی ندارد. به‌همین دلیل هرگاه از زغال‌سنگ مصرفی در ایران سخن به‌میان می‌آید، منظورمان همان زغال‌سنگ کک شو است که در تولید فولاد از آن استفاده می‌شود. ذوب‌آهن و میدکو بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان زغال‌سنگ ایران هستند. زغال‌سنگ را نمی‌توان به ۲ دسته خوب و بد تقسیم کرد، اما می‌توان کلاس‌های جهانی مختلف را برای زغال‌سنگ تعریف کرد. پریمیوم، هارد و...از انواع مارک‌های جهانی هستند. زغال‌سنگ ایرانی کمابیش از نوع هارد است که معادل متوسط جهانی است. بعضی از معادن، کلاسی بالاتر و بعضی از معادن نیز کلاسی پایین‌تر از هارد دارند. پس نمی‌توان گفت زغال‌سنگ ایران کیفیت مناسبی ندارد.

▣ توسعه همه‌جانبه با رشد تولید

بدون‌شک رشد تولید در حوزه زغال‌سنگ، رشد فروش و درآمد را به‌همراه دارد. این موضوع می‌تواند توسعه همه‌جانبه در این حوزه را محقق کند. متاسفانه معادن زغال‌سنگ به‌علت زیرزمینی بودن، از معادن پرخطر در بخش معدن محسوب می‌شوند و بارها اخباری از حوادث رخداده در این حوزه منتشر شده است.

شاید یکی از تلخ‌ترین حوادث رخداده در این حوزه، مربوط به حادثه معدن «زمستان یورت» باشد که منجر به فوت ۴۳ نفر در این معدن شد. حادثه‌ای که به‌علت جرقه‌ای رخ داد و نشان‌دهنده اهمیت بسیار ایمنی در این حوزه بود. متاسفانه موارد دیگری وجود دارند که منجر به فوت یا آسیب به کارگران معادن زغال‌سنگ می‌شوند و نشان می‌دهند که کارگران این معادن با خطرات جدی مواجهند که بخشی از آنها را می‌توان با نوسازی تجهیزات و استفاده از تکنولوژی‌های جدید کاهش داد.

در واقع معادن زغال‌سنگ، علاوه بر آنکه به سرمایه‌گذاری در بخش اکتشافات و استخراج نیاز دارند، نیازمند سرمایه‌گذاری در بخش تجهیزات نیز هستند تا بتوان میزان خطرات در این بخش را کاهش داد.

اما نکته مهم دیگر، بحث آموزش و سرمایه‌گذاری در این حوزه است که علاوه بر کاهش حوادث می‌تواند بر افزایش بهره‌وری نیز موثر باشد.

ذخیره قطعی زغال‌سنگ کشور یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تن است، در واقع مشکلی از نظر ذخیره وجود ندارد و اگر استخراج با شیوه فعلی انجام شود تا هزار سال ذخیره در اختیار است

سخن پایانی

موارد یادشده نشان می‌دهد، حوزه زغال‌سنگ باوجود در اختیار داشتن ذخایر بسیار، نیازمند سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف است و باید توسعه همه‌جانبه در این بخش انجام بگیرد.

بخشی از این موضوع، نیازمند حمایت‌های جدی دولت و بخشی دیگر نیازمند حضور فعال بخش خصوصی است. امروز بخش خصوصی با ورود به این حوزه توانمندی خود را برای بهره‌برداری از ذخایر زغالی کشور و تامین نیاز داخلی نشان داده، پس لازم است که دولت نیز تمهیداتی را در بخش رفع موانع تولید از جمله موضوع قیمت‌گذاری در دستور کار قرار دهد تا این بخش شاهد جذب سرمایه بیشتری باشد.

گزارش خبری

خطر زمینگیر شدن معادن منگنز ایران

با کاهش درآمدهای نفتی، شاید بهترین راه برای نجات اقتصاد کشور رونق صادرات از طریق دیگر بخش‌ها به‌ویژه فروش مواد معدنی باشد، البته این مواد اگر فرآوری شوند، ارزش‌افزوده چندبرابری خواهند داشت.

فرآوری، در زنجیره ارزش صنایع معدنی زمینه‌ساز ارزش‌افزوده بالایی است که می‌تواند در بحران بد اقتصادی برای کشور مفید باشد. سنگ‌های معدنی پس از فرآوری از ارزش بالایی برخوردار می‌شوند و این امری است که سال‌ها موردتوجه ویژه مسئولان قرار نگرفته؛ موضوعی که با انتقادات بسیاری از سوی کارشناسان و فعالان اقتصادی همراه است.

فلز منگنز جزو آن دسته از فلزات کاربردی است که در صنایع مختلف استفاده می‌شود. ویژگی خاص فیزیکی و شیمیایی این فلز باعث شده است که به‌عنوان فلزی راهبردی و استراتژیک شناخته شود. حدود ۸۰ درصد از مصرف منگنز در جهان در صنایع فولاد به‌کار می‌رود که خاصیت اکسیژن‌زدایی دارد و موجب خلوص و برخی پارامترهای کیفی در آهن می‌شود. یکی از علت‌های مهم کیفیت و مرغوبیت تیرآهن و میلگرد تولیدی در واحدی همچون ذوب‌آهن اصفهان در راستای برخورداری از منگنزی است که این مجموعه استفاده می‌کند.

▣ معادن منگنز از خام‌فروشی پرهیز کنند

علی جمادی در ادامه نشست‌های تخصصی معاونت قضایی دادستان کل کشور در رابطه با پیگیری و رفع مشکلات صاحبان صنایع و بنگاه‌های تولیدی با نمایندگان شرکت‌های معادن منگنز ایران (استان‌های تهران، کرمان، کرمانشاه، سمنان، قم، خراسان‌جنوبی و نماینده قرارگاه خاتم) دیدار و گفت‌وگو کرد. به‌گزارش ایرنا از دادستانی کل کشور، معاون دادستان کل و رئیس دبیرخانه ستاد اقتصاد مقاومتی قوه قضاییه گفت: معادن منگنز باید از خام‌فروشی پرهیز و به استخراج، کیفی‌سازی مواد و انتقال به بخش سنگ‌شکن و مصارف کارخانه‌های داخلی اقدام کنند.

جمادی گفت: حمایت از تولید، اشتغال‌آفرینی و رونق صنایع و تحقق اقتصاد مقاومتی یکی از وظایفی است که با جدیت در دستگاه قضایی و دادستانی کل دنبال می‌شود و اعتقاد داریم کمک به حوزه اقتصاد موجب جلب اعتماد عمومی و افزایش رضایتمندی مردم خواهد شد. وی درباره نقش و جایگاه معادن در اقتصاد کشور اظهار کرد: ایران یکی از کشورهای سرشار از معادن است و این ظرفیت باید به‌خوبی به‌کار گرفته شود تا بتوانیم در زمینه صادرات عملکرد خوبی داشته باشیم.

▣ خلأهای نهادهای تصمیم‌ساز

جمادی به برخی خلأهای نهادهای تصمیم‌ساز مرکزی در رابطه با بعضی از تشکل‌های تولیدی اشاره کرد و افزود: معادن منگنز باید با پرهیز از خام‌فروشی و تمرکز بر استخراج و کیفی‌سازی مواد و انتقال به بخش سنگ‌شکن و مصارف کارخانه‌های داخلی، با بالا بردن عیار منگنز و تعرفه مناسب برای رقابت با محصولات خارجی، ضمن بی‌نیاز کردن کارخانجات داخلی به صادرات محصولات باکیفیت و ارزآوری به داخل کشور اقدام کنند.

▣ واردات منگنز مشکل‌ساز است

در ادامه این نشست، محمدرضا راغبیان، مدیرعامل شرکت معادن منگنز ایران و دیگر شرکت‌کنندگان، مطالبی درباره مشکلات معادن منگنز ایران مطرح کرد و افزود: معادن داخلی باوجود اینکه قادر به تامین بیش از ۵۰ درصد از نیازهای کشور در این بخش هستند، اما ۷۵ درصد منگنز مصارف کارخانه‌های داخلی کشور از طریق واردات تامین می‌شود و در درازمدت این امر سبب زمینگیر شدن معادن منگنز ایران خواهد شد. این محصول حدود ۸۰ درصد در صنایع فولاد کاربرد دارد و نزدیک به ۱۰۰ تن منگنز در سال با عیار متوسط ۲۳ در کشور تولید می‌شود که این معادن را در زمره یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان کشور قرار داده است.

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی:

گازرسانی به شهرک پردیس به‌زودی انجام می‌شود

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی از گازرسانی به شهرک پردیس بافق در آینده‌ای نزدیک خبر داد.

به‌گزارش مرکز اطلاع‌رسانی شرکت سنگ‌آهن مرکزی، مجتبی حمیدیان با اعلام این خبر گفت: اگرچه زیرساخت‌های آب و برق شهرک پردیس فراهم شده، اما اهالی این شهرک درباره گاز با مشکلات زیادی مواجهند، بنابراین برای حل این مشکلات، جلساتی با مدیرعامل شرکت گاز استان یزد برگزار و مشکلات مطرح شد.

وی افزود: با رایزنی‌های انجام‌شده، هم‌اکنون در حال انجام تفاهمنامه‌ای با شرکت گاز هستیم تا در آینده‌ای نزدیک، گازرسانی شهرک پردیس وارد مرحله انتخاب پیمانکار شود.

حمیدیان اضافه کرد: به گفته مدیرعامل شرکت گاز استان، گازرسانی به شهرک پردیس از طریق بودجه میسر نیست و تمام هزینه‌ها باید در قالب نهضت ملی مسکن انجام شود، با این حال در این جلسه که فرماندار بافق نیز حضور داشت، تصمیم بر آن شد که تفاهمنامه‌ای بین شرکت سنگ‌آهن مرکزی و شرکت گاز انجام شود تا گازرسانی شهرک در دستور کار قرار گیرد.

وی همچنین درباره برخی مشکلات گازرسانی در بخش‌هایی از شرکت سنگ‌آهن گفت: شرکت گاز استان یزد، قول همکاری صدرصد برای تامین خوراک پروژه‌ها و به‌ویژه پروژه آهن‌اسفنجی داد و قرار بر این شد که پروژه آهن‌اسفنجی در لیست پروژه‌های در اولویت استانی قرار گیرد و رایزنی آن با وزارت صمت انجام شود.

حمیدیان افزود: همچنین در این جلسه، ۳ پست امدادی برآورد نرخ شد تا برای شهرستان ساخته شود و شرکت گاز استان متقبل شد تا ۵۰ درصد هزینه گازرسانی را به شهرک پردیس انجام دهد.

وی خاطرنشان کرد: همچنین، مدیرعامل شرکت گاز استان برای ۲نیروگاه ۲۵ مگاوات، کارخانه تولید ورق و درخواست افزایش ظرفیت برای گازرسانی و طرح‌های آینده قول مساعد داد تا شرکت سنگ‌آهن با هیچ مشکلی مواجه نشود و همکاری کامل انجام گیرد.

یادداشت

بخشی‌نگری مانع توسعه همگون صنایع

آنوش رحام
فعال صنعت فولاد

بخشی‌نگری سیاست‌گذاران یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هایی است که در طول دهه‌های اخیر، عملکرد صنعت فولاد کشور را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. این بخشی‌نگری از قیمت‌گذاری آغاز می‌شود و تا تخصیص یارانه، اعطای حمایت‌های دولتی و همچنین در سایر حوزه‌های تصمیم‌گیری ادامه می‌یابد.

در طول سال‌های گذشته، راهکارهای ناکارآمد متفاوتی برای قیمت‌گذاری در زنجیره فولاد اتخاذ شده، اما در عمل هیچ‌کدام از این سیاست‌ها، آن‌قدرها هم نتیجه‌بخش نبوده‌اند، در واقع همچنان شاهد گرانفروشی فولاد میانی در بازار داخلی هستیم. این در حالی است که صنایع یادشده عموما مواد اولیه خود را با بهای ارزانی خریداری می‌کنند. سرمایه‌گذاری قابل‌توجه دولت در حلقه‌های میانی زنجیره فولاد یکی از مهم‌ترین دلایلی است که شاهد بروز چنین بی‌نظمی‌هایی در زنجیره فولاد کشور هستیم، در حقیقت سیاست‌گذاری دولت به حمایت از برخی تولیدکنندگان معطوف است.

یکجانبه‌نگری دولت در برخورد با زنجیره آهن و فولاد از آنجا نشات می‌گیرد که به صنعت فولاد به دید منافع ملی نگاه نمی‌شود. این در حالی است که توسعه و تکمیل زنجیره فولاد کشور می‌تواند سهمی بسزا در ارزش‌آفرینی، توسعه روزافزون اقتصاد و همچنین اشتغالزایی ایفا کند، بنابراین توسعه صنعت فولاد به توسعه زیرساخت‌های اقتصادی کشور منتهی می‌شود. سیاست‌های دخالت‌گرایانه دولت در فرآیند عرضه و تقاضای محصولات نیز جریان دارد. با این وجود، تنظیم بازار دستوری نه‌تنها مشکلی را مرتفع نمی‌کند، بلکه بر بار مشکلات این صنعت می‌افزاید؛ در نهایت نیز محصولات نهایی با بهای منطقی در اختیار مصرف‌کنندگان قرار نمی‌گیرد.

در ادامه لازم است،تاکید کنیم که صنایع تکمیلی این زنجیره با چالش‌های مضاعفی روبه‌رو هستند، از جمله آنکه تامین مواد اولیه این صنایع نیز با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو است. این چالش‌ها خود از نبود توازن در زنجیره فولاد و همچنین سیاست‌گذاری غلط در این زنجیره نشات می‌گیرد، در چنین شرایطی لطمات غیرقابل‌جبرانی به این صنعتگران تحمیل می‌شود، این در حالی است که در حلقه‌های انتهایی این زنجیره بخش خصوصی فعالیت می‌کند، البته این آسیب در نهایت به اقتصاد کشور نیز تحمیل خواهد شد، چرا که بسیاری از این صنایع، توان تولید و ادامه فعالیت خود را از دست خواهند داد. تعطیلی هر واحد تولیدی به‌منزله از میان رفتن فرصت‌های شغلی مستقیم و غیرمستقیم در کشور است. علاوه بر این، با کاهش تولید و صادرات، اقتصاد در سطح کلان نیز آسیب می‌بیند. بی‌توجهی دولت به توسعه همگون و پایدار زنجیره فولاد تنها به حلقه‌های انتهایی این زنجیره اختصاص ندارد، بلکه شاهد مشکلات جدی در حلقه‌های ابتدایی این زنجیره نیز هستیم. همان‌طور که در سال‌های گذشته، سرمایه محدودی جذب حلقه‌های ابتدایی این زنجیره یعنی بخش اکتشاف و استخراج شده است. همین بی‌توجهی نیز در عمل، روند توسعه این صنعت را در آینده با دورنمای تاریکی روبه‌رو کرده است یا به‌بیانی دیگر، تامین مواد اولیه در سال‌های آتی به مشکلی جدی برای این صنعت بدل خواهد شد.

از مجموع موارد یادشده، می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که موضوعاتی همچون ارزش‌افزایی و اشتغالزایی تنها در حد شعار و حرف اهمیت دارند و در سیاست‌گذاری تولید موردتوجه قرار نمی‌گیرند.

ایران در سال‌های گذشته توانسته در رتبه دهم فولادسازی دنیا قرار گیرد، با این وجود در حوزه رقابت‌پذیری و تولید محصولات نهایی و پیشرفته بسیار عقب مانده‌ایم. یکی از دلایل توسعه فولاد میانی، بهره‌مندی تولیدکنندگان از امتیازات داخلی است. بخش میانی زنجیره فولاد یعنی تولید شمش و حتی برخی مقاطع فولادی، با تکیه بر تخصیص یارانه شکل گرفته و توسعه یافته‌اند. به بیان دیگر، اصل بنای صنعت فولاد کشور ما برپایه همین منابع انرژی و معدنی بنا شده و همین موضوع چالش‌ساز است. علاوه بر این، صنعت فولاد با تکیه بر سرمایه ملی، توان حضور در بازار جهانی را دارد، چنانچه نرخ نهاده‌های تولید و انرژی و نیروی انسانی این صنایع، واقعی شود، مزیت‌های تولید در این بخش از میان می‌رود.

حذف قیمت‌های ساختگی خودرو با عرضه در بورس

افزایش عرضه خودرو در بورس کالا، باعث حذف قیمت‌گذاری تصنعی و ساختگی دلال‌ها می‌شود. به گزارش ایرنا، غلامرضا مصباحی‌مقدم، عضو شورای‌عالی بورس اعلام کرد: تجربه عرضه‌های اخیر خودرو در بورس کالا نشان داد که این عرضه به سود تولیدکننده و مصرف‌کننده است و با حذف رانت، دلالان به حاشیه رفته‌اند.

وی افزود: عرضه خودرو در بورس کالا موجب شده نرخ به‌صورت رقابتی کشف شده و عادلانه و شفاف باشد، در واقع با استمرار و افزایش عرضه، دیگر نرخ بازار تصنعی خودرو کنار می‌رود و تابلوی شفاف بورس کالا بیانگر نرخ بازار خودرو خواهد بود.

مصباحی‌مقدم افزود: بهترین راه برای کشف نرخ عادلانه خودرو، ساز کار بازار سرمایه و بورس کالا است و این رویه نه به زیان تولیدکننده است و نه مصرف‌کننده، ضمن اینکه دست دلالان و واسطه‌ها نیز قطع می‌شود، بنابراین استمرار و رشد عرضه خودرو در بورس کالا به‌طورقطع برای جلوگیری از رانت در بازار خودرو موثر خواهد بود.

عضو شورای‌عالی بورس افزود: در گذشته نرخ خودرو براساس نرخ کارخانه تعیین شده و هزینه تمام‌شده مبنا قرار داده می‌شد؛ بنابراین فاصله و شکاف بین نرخ کارخانه و بازار آزاد و توزیع رانت موجب شد تا خودرو در بورس عرضه‌شده و نقطه بینابینی برای نرخ خودرو در بورس کالا ایجاد شود. این اقدام به‌نفع تولیدکننده و سهامداران شرکت‌های خودرویی است، در این میان مصرف‌کنندگان نیز نسبت به قیمت‌های کاذب قبلی موفق به خرید ارزان‌تر می‌شوند.

وی در پایان به عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا اشاره کرد و گفت: ورود خودروهای وارداتی به بورس کالا همزمان با عرضه‌های داخلی نیز کمک می‌کند تا نرخ این محصولات نیز در بازار سرمایه کشف شود. به‌طورقطع در بستر رقابتی بورس، نرخ شفاف خواهد بود و به‌نفع واردکننده و مصرف‌کننده است.

صعود شاخص بورس به کانال ۱.۵ میلیون واحدی پایدار نماند

سیاست‌های پولی، مانع صعود ادامه‌دار

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

پس از ۱۶۵ روز، بورس وارد کانال ۱.۵ میلیونی شد. شاخص کل بورس در پایان معاملات روز یکشنبه ۲۷ آذر با رشد بیش از ۳۰ هزار واحدی به یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار واحد رسید. بازیابی دوباره شاخص در کانال ۱.۵ میلیونی تحت‌تاثیر روند رو به رشد انتظارات تورمی، نااطمینانی در اقتصاد به سبب مذاکرات بی‌سرانجام برجامی و همچنین نرخ دلار حاصل شده است، البته صعود نماگر بازار در کانال ۱.۵ میلیون واحدی، آنقدرها هم به‌طول نینجامید. شاخص کل بازار بورس تهران در معاملات سه‌شنبه ۲۹ آذر، افت بیش از ۸۰۰۰ واحدی را تجربه کرد و در ارتفاع یک میلیون و ۴۹۲ هزار واحدی ایستاد. باوجودی که در روزهای گذشته، شاهد حرکت مثبت نماگر بازار بوده‌ایم، اما رشد شاخص بورس همچنان در قیاس با سایر بازارهای موازی از جمله دلار، سکه، طلا، مسکن، خودرو و... محدود برآورد می‌شود. در این میان، صحبت‌های رئیس‌کل بانک‌مرکزی درباره تورم و تاثیر احتمالی آن بر عملکرد بازار سرمایه، می‌تواند ریسک جدیدی برای بورس تهران شناخته شود. علی صالح‌آبادی بااشاره به اصلاح نرخ سود بانکی در ۹۰ کشور دنیا از جمله روسیه و امریکا با هدف کنترل نرخ تورم تاکید کرد: «در صورت اعطای مجوز شورای پول و اعتبار، ما نیز از این ابزار بهره می‌بریم». تغییر سیاست‌های پولی و مالی دولت مبنی بر افزایش نرخ بهره بانکی، می‌تواند تاثیر منفی بر عملکرد بازار سرمایه داشته باشد.

عکس: آیدا فریدی

امید کمرنگ به صعود ادامه‌دار

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی بازیابی مجدد کانال ۱.۵ میلیون واحدی در بورس و احتمال ماندگاری صعود بازار سرمایه اظهار کرد: باوجود افزایش قابل‌توجه نماگر کل بورس در ۲ هفته اخیر و بازگشت دوباره شاخص به کانال ۱.۵ میلیون واحدی، بازدهی بازار سرمایه از ابتدای سال تاکنون، حدود ۱۰ درصد برآورد می‌شود، بنابراین بازدهی سرمایه‌گذاری در این بازار حتی از سود سپرده بانکی نیز به‌مراتب پایین‌تر است.

علاوه بر این، بازدهی شاخص کل بورس از ابتدای امسال تا ۲۸ اردیبهشت برابر ۱۶ درصد و میزان بازدهی شاخص هم‌وزن برابر ۳۱ درصد برآورد شده است.

وی افزود: با این وجود، عرضه پیاپی اوراق قرضه از سوی دولت با هدف تامین درآمد، حذف فروش عرضه اولیه به سهامداران حقیقی و کاهش جذابیت بازار سرمایه برای سهامداران خرد، افزایش مداوم و مستمر نرخ بهره موثر اوراق قرضه و همچنین نرخ بهره بین‌بانکی، مانع رشد و سودآوری بورس تهران در طول ماه‌های گذشته بودند.

آقابزرگی گفت: در طول روزهای گذشته، مسیر صعودی بهای دلار در بازار آزاد که به‌اعتقاد مسئولان، قابل‌قبول و واقعی نیست، محرک رشد بازار سرمایه بوده، اما نباید از ذکر این نکته غافل بود که بازدهی ۱۰ درصدی بورس تهران در شرایطی حاصل شده که سرمایه‌گذاری در سایر بازارهای موازی از جمله خودرو، مسکن، دلار، سکه و... به‌مراتب بیشتر و اثرگذارتر است.

این کارشناس بازار سرمایه بااشاره به صحبت‌های علی صالح‌آبادی در نشست مطبوعاتی درباره ضرورت افزایش نرخ بهره بانکی برای مقابله با تورم و اینکه پیشنهاد افزایش نرخ سود بانکی روی میز شورای پول و اعتبار است، گفت: رئیس‌کل بانک مرکزی از احتمال افزایش نرخ بهره بانکی و همچنین افزایش سرمایه ۳۵ هزار میلیارد تومانی بانک‌های دولتی خبر داد. حال این سوال مطرح است که این ۳۵ میلیارد تومان از کجا تامین می‌شود؟

براساس شنیده‌ها، قرار است دولت به بانک‌های دولتی تعدادی سهم بدهد تا در بورس عرضه و از این طریق، نقدینگی لازم برای افزایش سرمایه خود را تامین کنند، اما نحوه تامین این سهام، خریداران آن و همچنین اثرگذاری اجرای این طرح بر عملکرد بانک‌ها جای ابهام و سوال دارد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: در حدود ۳ سال پیش، بانک‌های زیانده از محل تجدید ارزیابی برای اصلاح ساختار مالی افزایش سرمایه دادند، بااین‌وجود، تحت‌تاثیر سیاست‌های اشتباه اقتصادی، همین بانک‌ها در حال حاضر دوباره زیانده هستند.

علاوه بر این، رکود جدی بر عملکرد بازار سهام ما سایه انداخته است، بنابراین اماواگرهای متعددی درباره موضوعات مطرح‌شده از سوی رئیس‌کل بانک مرکزی وجود دارد. بااین‌وجود، انتظار می‌رود دوباره ضربه دیگری به این بازار تحمیل نشود. آقابزرگی گفت: در شرایطی که دلار در بازار آزاد در کانال ۳۹ هزار تومانی معامله می‌شود، دلار نیمایی با قیمت به‌مراتب کمتری، قیمت‌گذاری می‌شود. این موضوع حکایت از آن دارد که سیاست‌گذاران بر سرکوب نرخ ارز تاکید دارند؛ در چنین شرایطی نباید به تداوم روند صعودی بورس تهران امید داشت.

وی افزود: شاخص کل بورس تهران در روز دوشنبه ۲۸آبان نیز در کانال ۱.۵ میلیون واحدی باقی ماند.

روند رو به رشد شاخص کل در شرایطی ثبت شد که کلیت بازار، قرمزپوش بود، در واقع نمادهای فارس، فولاد، فملی، کچاد، وغدیر و نوری بیشترین تاثیر مثبت را روی شاخص کل بورس داشتند.

بپذیریم که روند رو به رشد ارزش سهام صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس، بیشترین تاثیر را بر رشد شاخص کل داشته است، اما بیشتر نمادهای بازار سرمایه منفی بودند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: بورس ما همان‌طور که بارها تاکید شده، ارزنده است. علاوه بر این، انتظار می‌رود اثرات روند رو به رشد تورم حاکم بر اقتصاد در این بازار نیز منعکس شود و شاهد صعود ارزندگی سهم‌های مختلف باشیم، همان‌طور که در ماه‌های نخست امسال نیز، پیش‌بینی می‌شد که رکورد تاریخی شاخص بورس شکسته شود. وی افزود: بااین‌وجود، سیاست‌های ناهماهنگ پولی و اقتصادی مانع تداوم روند صعودی بازار سرمایه طبق انتظارات است.

آینده در گرو روند اقتصاد

یاسر فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: شاخص بورس از عوامل و متغیرهای مختلف اقتصادی و سیاسی تاثیر می‌پذیرد.

روند تولید، میزان فروش و سودآوری شرکت‌های بورسی، نرخ دلار و... از مهم‌ترین شاخصه‌های اثرگذار بر عملکرد بازار سرمایه محسوب می‌شوند.

وی افزود: علاوه بر موارد یادشده، تعیین نرخ انرژی، گاز، خوراک صنایع و.... نیز که عموما در فرآیند تصویب بودجه سالانه موردتوجه قرار می‌گیرند نیز، سمت‌وسوی عملکرد شرکت‌های بورسی و بازدهی بازار سرمایه را تعیین می‌کنند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: شاخص‌های کلان اقتصادی حاکم بر بازار سرمایه اعم از نرخ نفت در بازارهای جهانی یا بهای کامودیتی‌ها در بازار بین‌المللی از دیگر فاکتورهای موثر بر سودآوری صنایع بورسی هستند.

شاخص‌های یادشده تحت‌تاثیر شرایط اقتصادی و سیاسی کلان هستند و نمی‌توان از قبل نسبت به آنها پیش‌بینی دقیق و مطمئنی داشت.

فلاح گفت: در هفته‌های اخیر، شاهد روند رو به رشد نرخ دلار در بازار بوده‌ایم، تا جایی که بهای آن در بازار آزاد در کانال ۳۹ هزار تومانی نوسان دارد. البته بهای دلار مورداستفاده برای صنایع بورسی کشور دلار نیمایی است.

دولت در هفته‌های گذشته برای تثبیت نرخ دلار نیمایی تلاش گسترده‌ای کرده است. صنایع بورسی کشور نیز عموما موظف به بازگشت ارز خود با بهای دلار نیمایی هستند.

بااین‌وجود، روند رو به رشد نرخ دلار در بازار آزاد موید انتظارات تورمی و شتاب آن در آینده است. همین موضوع نیز صعود بورس را در آینده تضمین می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: نگاه کلی به عملکرد بورس تهران حکایت از آن دارد که بیشتر سهم‌هایی که در این بازار دادوستد می‌شوند، ارزنده هستند، بنابراین امکان رشد ارزش این سهم‌ها وجود دارد. بااین‌وجود، ورود به این بازار نیازمند کسب سود منطقی و هدف‌گذاری میان‌مدت و حتی بلندمدت است.

فلاح گفت: چنانچه صاحب سرمایه‌ای قصد کسب سود در کوتاه‌مدت را از بازار سهام دارد، باید نسبت به سرمایه‌گذاری در این بازار، شناخت کافی داشته باشد.

حد معینی از ضرر برای خود تعیین کند و برمبنای نگرش تحلیلی و دقیق علمی، اقدام به خریدوفروش سهام کند، در غیر این صورت متضرر خواهد شد.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر احتمال افزایش سود نرخ بهره بانکی و تاثیر آن بر عملکرد بازار سرمایه گفت: در حال حاضر نرخ سود بانکی به‌طورمصوب ۱۸ درصد برآورد می‌شود.

نرخ بهره واقعی برای سرمایه‌های متوسط حدود ۲۰ تا ۲۱ درصد گزارش می‌شود. بانک‌ها به سرمایه‌های قابل‌توجه نیز سود بانکی ۲۳ تا ۲۴ درصدی می‌پردازند.

فلاح گفت: بانک مرکزی از چندی پیش اقدام به انتشار اوراق گام با هدف تامین مالی صنایع کرد. نرخ بهره اوراق گام در حال حاضر حدود ۳۰ درصد برآورد می‌شود. همین بهره قابل‌توجه نیز خود برهم‌زننده فضای بهره بانکی است.

وی افزود: علاوه بر این، صندوق‌های درآمد ثابت نیز به سرمایه‌های مردم، بهره ۲۲ و ۲۳ درصد می‌پردازند، بنابراین می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که نرخ بهره ۱۸ درصد تنها یک قرارداد است که اجرایی نمی‌شود.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: باوجود تمام موارد یادشده، تاثیر روند رو به رشد نرخ بهره بانکی بر بازار سرمایه، تنها روانی است، همان‌طور که پس از صحبت‌های مطرح‌شده از سوی رئیس‌کل بانک مرکزی باید منتظر واکنش بازار باشیم، اما از منظر تکنیکالی و علمی، نباید منتظر اثرگذاری جدی و افت قابل‌توجه ارزش سهام تحت‌تاثیر این سیاست بود.

> عرضه پیاپی اوراق قرضه از سوی دولت با هدف تامین درآمد، حذف فروش عرضه اولیه به سهامداران حقیقی و کاهش جذابیت بازار سرمایه برای سهامداران خرد، افزایش مداوم و مستمر نرخ بهره موثر اوراق قرضه و همچنین نرخ بهره بین‌بانکی، مانع رشد و سودآوری بورس تهران در طول ماه‌های گذشته بودند

سخن پایانی

نماگر کل بورس تهران پس از یک دوره زمانی حدود ۵ ماه، دوباره وارد کانال ۱.۵ میلیون واحدی شد. شاخص کل هم‌وزن نیز همگام با شاخص کل مسیر رو به رشدی را تجربه کرد. همزمان شاهد ورود سرمایه از سوی صاحبان حقیقی پول به بازار سرمایه بودیم.

شاخص کل بورس در روز دوشنبه نیز در کانال ۱.۵ میلیون واحدی تثبیت شد. نماگر بازار سرمایه در این روز رشد ۶۷۷ واحدی داشت و روی عدد ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار و ۹۱۹ واحد ایستاد، اما شاخص هم‌وزن منفی شد. روند صعودی بازار در روز سه‌شنبه متوقف شد و شاهد از دست رفتن ارتفاع ۱.۵ میلیون واحدی بودیم.

به‌اعتقاد فعالان بازار سرمایه، باوجود صعود شاخص بورس ظرف روزهای گذشته، بازدهی این بازار در مقایسه با سایر بازارهای موازی به‌شدت محدود است.

علاوه بر این، همچنان تنش‌های سیاسی، اقتصادی و ریسک‌های ناشی از سیاست‌های پولی و مالی دولت، عملکرد این بازار را تهدید می‌کند.

نوبت دوم
م الف ۵۳۲

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۱۱۳۲ مورخه ۱۴۰۱/۰۸/۰۷ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی برازجان صرفات مالکانه و بلامعارض متعلق به آقای محمدعلی عمادی‌منفرد فرزند قلی به شماره شناسنامه ۳۹۶ و شماره ملی ۳۵۰۰۶۴۸۵۰۹ صادره بوشهر در شهرک یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۰۶۹۴/۱۰ متر مربع قسمتی از پلاک ۷۰۸۳ واقع در بخش سه حوزه ثبت ملک برازجان اراضی روستای هفت‌جوش خریداری شده از آقای محمد عمادی‌منفرد به ایشان واگذار گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ اولین انتشار آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یکماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذیصلاح قانونی (دادگاه) نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۱۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

حمیدرضا باقربور، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان دشتستان

تزریق ۱۴ میلیارد دلار ارز پتروشیمی‌ها به «نیما»

دبیرکل انجمن صنعت پتروشیمی در نامه‌ای به رئیس جمهور از همراهی و پرداخت تسهیلات ارزی بانک مرکزی دولت سیزدهم تقدیر کرد. به گزارش ایبنا، احمد مهدوی دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی در نامه‌ای به ابراهیم رئیسی از تزریق ۱۴ میلیارد دلار ارز پتروشیمی‌ها به سامانه «نیما» خبر داد و گفت که اقدامات دولت و به ویژه بانک مرکزی باعث سرعت بخشی به این امر شده است.

در بخشی از این نامه آمده است: شرکت‌های پتروشیمی به دنبال اجرای سیاست‌های جدید ارزی از سال ۹۷ تا ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۱ موفق به کسب بیش از ۵۴ میلیارد دلار درآمد صادراتی و تامین بیش از ۲۲ میلیارد دلار نیاز صنایع تکمیلی و بیش از ۳ میلیارد دلار کود اوره بخش کشاورزی شوند. همچنین در این مدت بیش از ۴۲ میلیارد دلار ارز مورد نیاز کشور در سامانه نیما از طریق شرکت‌های پتروشیمی تامین شد. این روند در دولت سیزدهم و باحمایت‌های جنابعالی و تسهیلاتی که در یک سال و نیم گذشته از سوی بانک مرکزی صورت پذیرفت، شتاب بیشتری به خود گرفت به گونه‌ای که میزان عرضه تزریق شده توسط شرکت‌های پتروشیمی به سامانه نیما از مهر ۱۴۰۰ تا پایان شهریور ۱۴۰۱ به بیش از ۱۴ میلیارد دلار رسید.

در بخش دیگری از این نامه به تشکیل میز خدمت پتروشیمی و فعال‌تر شدن ارکان آن در بانک مرکزی اشاره شده که نقش قابل توجهی در توفیقات شرکت‌های پتروشیمی در ارزآوری هرچه بیشتر و انتقال سریع آن به اقتصاد کشور ایفا کرده است.

در نخستین همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد مطرح شد

تامین انرژی، ریسک جدی صنایع فولادی

گروه انرژی
editor@smtnews.ir

گاز طبیعی، منبع اصلی تامین انرژی در کشور است و همزمان بار اصلی تامین سوخت زمستانی کشور را بر عهده دارد. از سال گذشته محدودیت‌هایی در روند تامین گاز موردنیاز کشور در ماه‌های سرد سال ایجاد شد. این محدودیت در سایه توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی، همزمان با رشد قابل‌توجه ظرفیت‌های صنعتی و رشد جمعیت حاصل‌شده و رفع آن نیز زمان‌بر است. در چنین موقعیتی، تامین گاز موردنیاز صنایع، به چالشی برای تداوم تولید آنها بدل شده است. اولین همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد با موضوع چالش برق و گاز در زنجیره فولاد با حمایت انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران برگزار شد. در این همایش که با حضور مدیران صنایع فولادی کشور برگزار شد، چالش‌های صنعت فولاد کشور در تامین انرژی و همچنین راهکارهای پیشنهادی برای تامین انرژی موردنیاز این زنجیره اعم از گاز، برق و آب موردتوجه قرار گرفتند. با گزارش صمت از نخستین همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد همراه شوید.

محدودیت در تامین گاز صنایع به افت تولید و به دنبال آن کاهش فروش، صادرات و همچنین سودآوری مجموعه‌های تولید فولاد منتهی خواهد شد

رشد ۴۱ درصدی تولید برق در کشور

محسن بختیار معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو اظهار کرد: ظرفیت نیروگاهی کشور ۹۰ هزار مگاوات برآورد می‌شود که نیروگاه‌های حرارتی، سیکل ترکیبی، بخاری و تجدیدپذیر آن را تامین می‌کنند. در سال‌های گذشته تلاش بر این بوده که با توجه به بالا بودن راندمان در نیروگاه‌های سیکل ترکیبی، تعداد این نیروگاه‌ها افزایش یابد و ۴۰ درصد ظرفیت کشور را از آن خود کند.

به گزارش چیلان، وی گفت: ۳۶ درصد برق کشور در بخش صنعت، ۳۲ درصد در بخش خانگی و ۱۵ درصد در حوزه کشاورزی مصرف می‌شود. مشکل اصلی صنعت برق ما ناترازی تولید و مصرف است. بر همین اساس نیز تلاش شده تا این ناترازی با رشد ۳۵ هزار مگاواتی تولید، مرتفع شود. ۱۵ هزار مگاوات از این افزایش تولید برق را شرکت تولید برق حرارتی، ۱۰ هزار مگاوات آن توسط صنایع و ۱۰ هزار مگاوات نیز توسط صنایع و بخش خصوصی تامین‌شده است.معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو افزود: تا پایان دولت سیزدهم رشد ۴۱ درصدی تولید برق کشور را شاهد خواهیم بود، بدین ترتیب هدفی ۱۳ ساله را تنها در حدود ۳ سال محقق کرده‌ایم.

وی خاطرنشان کرد: در موضوع مدیریت مصرف نیز ۵ اقدام اساسی انجام‌شده است. با تغییر ساعت اداری زمینه صرفه‌جویی ۹۰۰ مگاواتی فراهم شد. انتقال بار مشترکین کشاورزی به ۹۰۰ مگاوات انجام شد. باصرفه‌جویی در مشترکین خانگی با ایجاد مشوق‌های مختلف زمینه صرفه‌جویی ۱۱۹۰ مگاوات انجام شد. در صنایع کوچک نیز ۲۳۵۰ مگاوات صرفه‌جویی شد. مجموع صرفه‌جویی‌های انجام‌گرفته در این بخش برابر ۱۰ هزار مگاوات برآورد می‌شود. وی تأکید کرد: وزارت نیرو در تفاهم‌نامه‌ای موظف شد تسهیلاتی را برای توسعه ظرفیت‌های صنعتی به اجرا درآورد. مجلس باهدف در توسعه ظرفیت‌های نیروگاهی قوانینی را ابلاغ کرده که هدف از انها مانع‌زدایی از صنعت برق است. ماده ۴ این قانون به توسعه ظرفیت نیروگاهی با استفاده از صنایع بزرگ اختصاص دارد و بر اساس آن ۹۰۰۰ نیروگاه حرارتی و ۱۰۰۰ مگاوات برق از منابع تجدیدپذیر با استفاده از منابع داخلی صنایع قابل‌اجرا خواهد بود. معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو عنوان کرد: سوخت نیروگاه توسط وزارت نفت تامین خواهد شد و صنایع می‌توانند از طریق شبکه، برق موردنیاز خود را انتقال دهند. این موارد باهدف تسهیل در امر تولید برق توسط صنایع انجام‌شده است.

معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو در پایان اظهار کرد: قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق، برای رفع تنگناهای وزارت نیرو در تامین برق پایدار با رویکرد جبران نا ترازی‌های درآمد و هزینه صنعت برق و ناترازی تولید و مصرف برق ابلاغ شد. امید می‌رود در آینده نزدیک بخش بزرگی از چالش‌های این حوزه مرتفع شود.

گاز طبیعی، منبع اصلی تأمین انرژی در کشور است و هم‌زمان بار اصلی تأمین سوخت زمستانی کشور را بر عهده دارد، این در حالی است که از سال گذشته محدودیت‌هایی در روند تأمین گاز موردنیاز کشور در ماه‌های سرد سال ایجاد شد

اهتمام برای بهینه‌سازی مصارف انرژی

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اظهار کرد: صنعت فولاد کشور بر پایه مزیت‌های نسبی نظیر برق و گاز توسعه‌یافته، این در حالی است که امروز این صنعت در همین زمینه با چالش‌هایی روبه‌رو است. طیب‌نیا افزود: رقابت در عرصه بین‌المللی جدی است بنابراین باید در خصوص توسعه صنایع فولادی برنامه‌ریزی داشته باشیم. امروز علاوه بر چالش‌های بین‌المللی، تعارضاتی نیز در داخل کشور وجود دارد؛ رفع این مشکلات لازمه حفظ جایگاه صنعت فولاد ایران در بازار جهانی است. مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه بیان کرد: امروزه مشکلات بسیاری برای صنایع فولادی در روند تامین انرژی وجود دارد. در حال حاضر تامین ۷۵ درصد نیاز صنایع فولادی به گاز با محدودیت روبرو شده است. در چنین شرایطی تداوم تولید کارخانه‌های فولادی با چالش مواجه شده و این موضوع می‌تواند تبعات بدی را برای اقتصاد کشور به دنبال داشته باشد. این در حالی است که از سال گذشته تاکنون تنها فولادی‌ها اقداماتی را برای رفع محدودیت‌های انرژی انجام داده‌اند. وی ادامه داد: روند استفاده از گاز به‌طورکلی در حال افزایش است. با توجه به برنامه‌ریزی برای تولید ۵۵ میلیون تن در سال ۱۴۰۴ و مجوزهایی که در این بخش بالغبر ۱۰۰ میلیون تن صادرشده، آینده تامین انرژی صنایع فولادی کشور با چالش‌های جدی روبرو خواهد شد. البته ۵۰ درصد مصارف گاز کشور به بخش خانگی و نیروگاهی تعلق دارد. صنعت فولاد حدود ۳ درصد گاز کشور را به‌عنوان واحد صنعتی گازمحور مصرف می‌کند. طیب‌نیا اظهار کرد: سرمایه‌گذاری در میادین گازی سرمایه‌بر و زمان‌بر است، بر همین اساس نیز پیشنهادهایی را برای صرفه‌جویی در مصارف خانگی مطرح کرده‌ایم. علاوه بر این پیشنهادهایی عملیاتی برای طرح جایگزینی بخاری و اهدای پاداش به مشترکین کم‌مصرف مطرح شد. مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه گفت: راندمان تولید برق نیروگاهی حدود ۳۸ درصد است، بااین‌وجود راندمان تولید برق در برخی نیروگاه‌ها ۲۰ درصد است. با افزایش راندمان تولید می‌توان از میزان مصارف گاز نیروگاه‌های کشور کاست. این هدف با سرمایه‌گذاری محدود و در کوتاه‌مدت قابل انجام است و می‌تواند تا حدودی از مشکلات صنایع بکاهد. بر همین اساس نیز فولاد مبارکه در این حوزه ورود کرده و نیروگاهی باراندمان ۶۰ درصدی در دست اجرا دارد که تاکنون ۶۵ درصد پیشرفت کرده است. طیب‌نیا اظهار کرد: مصرف برق در صنعت فولاد نیز حدود ۷ درصد کل مصارف کشور برآورد می‌شود. بیش‌ترین مصرف برق کشور به بخش خانگی اختصاص دارد. وی با اشاره به آلایندگی تولید فولاد گفت: تولید دی‌اکسید کربن به‌ازای هر تن فولاد برابر ۱.۹ تن است، اما فولاد مبارکه توانسته این شاخص را به ۱.۶ تن کاهش دهد. این شرکت حتی در مصرف آب نیز از بنچ مارک‌ها پیشی گرفته و مصرف خود را به ۲.۲ مترمکعب برای هر تولید هر تن محصول افزایش داده است. طیب‌نیا در ادامه گفت: فولاد مبارکه برای تولید برق، نیروگاه ۹۱۴ مگاواتی سیکل ترکیبی و همچنین ۲۰۰ مگاواتی بادی را در دست احداث دارد. بدون تردید با شروع به کار پروژه‌های یادشده، میزان تولید دی‌اکسید کربن توسط این شرکت، سالانه ۲.۵ میلیون تن کاهش خواهد یافت. مدیرعامل فولاد مبارکه افزود: به دلیل کمبود انرژی در بخش گندله‌سازی ۶۹۱ هزار تن، احیا مستقیم ۱۲۰۷ هزار تن، ریخته‌گری مداوم ۸۰۰ هزار تن، احیا مستقیم سبا ۴۱۸ هزار تن افت تولید را شاهد بوده‌ایم. ۳۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری برای صرفه‌جویی در مصرف انرژی انجام‌شده و پروژه‌هایی با ارزش ۹۸۴ میلیون یورو در دست اجرا است. بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که تمام تلاش خود را به بهینه‌سازی مصارف انرژی اختصاص داده‌ایم. طیب‌نیا بیان کرد: فعال‌سازی میادین گازی کشور توسط فولاد مبارکه پیشنهادشده و در دست مطالعه است. اجرای این طرح به حدود یک میلیارد یورو سرمایه نیاز دارد و لازمه اجرای آن اعطای مجوز و همکاری از سوی وزارت نفت است. صدور مجوز درزمینه تولید برق نیز در حال پیگیری است و انتظار می‌رود روند آن تسریع شود. طیب‌نیا افزود: در کوتاه‌مدت سرمایه‌گذاری‌های متعددی برای کاهش و بهینه‌سازی مصرف انرژی انجام داده‌ایم. چنانچه این اقدامات در سایر صنایع نیز اجرایی شود، برخی از مشکلات مرتفع خواهند شد.

مزیت رقابتی دیروز، تهدید امروز فولادسازان

مدیرعامل فولاد خوزستان گاز را یکی از مزیت‌های رقابتی صنعت فولاد دانست که امروزه به تهدیدی جدی برای این صنعت تبدیل‌شده است. امین ابراهیمی در همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد گفت: امسال تامین برق صنایع یکی از چالش‌هایی بود که گریبان گیر صنعت فولاد شد. توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، ایجاد بازار برق و تامین برق از سوی تامین‌کنندگان، اصلاح الگوی مصرف و... ازجمله مهم‌ترین راه‌کارهای مواجهه با چالش تامین برق در کشور است.

مدیرعامل فولاد خوزستان اظهار کرد: محدودیت‌های موجود در روند تامین برق صنایع فولادی به افت تولید در این صنعت منتهی شد. این محدودیت در شرایطی اعمال شد که قیمت گاز حدود ۴ برابر و بسیار گران شد تاجاییکه سهم انرژی در هزینه تمام‌شده تولید فولاد به حدود ۱۸ درصد رسید. به همین خاطر اصلاح الگوی مصرف انرژی باید در دستور کار همه سطوح قرار گیرد. علاوه براین مدیریت بار در کشور نیز باید انجام پذیرد و برنامه‌های دقیقی در این زمینه اجرایی شود. البته در کنار آن نیروگاه‌های فرسوده نیز باید اصلاح شوند.

مدیرعامل فولاد خوزستان افزود: مصرف آب در صنعت فولاد کمتر از ۰.۲ درصد برآورد می‌شود. البته با توجه به کاهش آب‌های زیرزمینی همین مصرف نیز باید موردتوجه قرار گیرد و در فرآیند توسعه صنعت فولاد، آمایش‌های سرزمینی در اولویت باشد.

وی خاطرنشان کرد: کاهش مصرف آب در سیستم‌های خنک‌کننده، نوسازی خطوط تولید، بازچرخانی آب در خطوط تولید و احداث آب‌شیرین‌کن از اقداماتی است که برای حل مشکل آب در صنعت فولاد بسیار مؤثر است.

ابراهیمی تصریح کرد: گاز یکی از مزیت‌های رقابتی صنعت فولاد بوده ولی امروزه به یک تهدید برای این صنعت تبدیل‌شده است. اصلاح الگوی مصرف گاز بسیار مهم است. اصلاح سیستم‌های گرماساز در کشور برای کاهش مصرف بسیار مؤثر خواهد بود. در بسیاری از کشورهای دنیا این موضوعات پیگیری شده و نتایج خوبی را داشته است.

وی تاکید کرد: استفاده از بریکت‌های bsc و ذخیره‌سازی آن نیز بسیار مهم است و برخی از مشکلات موجود در حوزه انرژی را مرتفع می‌کند. به‌ویژه آنکه با توجه به طرح‌های توسعه متعددی که در این صنعت در دست اجرا هستند، آینده این زنجیره و تامین انرژی بحرانی پیش‌بینی می‌شود.

مدیرعامل فولاد خوزستان عنوان کرد: شرکت فولاد خوزستان بیش از ۱۳ پروژه با سرمایه‌گذاری ۱۵ هزارمیلیاردی در دست اجرا دارد. همچنین نیروگاه ۵۱۴ مگاواتی نیز یکی از اقدامات دیگری است که برای حل مشکل انرژی انجام‌شده است.

صنعت فولاد آماده اصلاح الگوی مصرف گاز در کشور

مدیرعامل شرکت فولاد خراسان در همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد عنوان کرد: محدودیت‌های تولید ناشی از کمبود برق، در سال جاری محدودتر بوده اما شرکت فولاد خراسان از حدود ۱۵ روز پیش با محدودیت جدی در تامین گاز روبرو بوده است. کسری غفوری افزود: فشار قطعی گاز فولاد نسبت به سایر صنایع ازجمله سیمان و پتروشیمی قابل‌توجه است. انحصار در هر حوزه‌ای فساد ایجاد می‌کند، بنابراین صنعت فولاد آماده اصلاح الگوی مصرف گاز در کشور است. غفوری گفت: تا به امروز مجوز تولید ۱۰۵ میلیون تن فولاد صادرشده، اما امکان تامین گاز، برق و آب برای این صنایع وجود ندارد.وی ادامه داد: صنعت فولاد آماده اصلاح الگوی مصرف گاز در کشور است همان‌طور که سال گذشته هم اعلام آمادگی کردیم. متاسفانه فشار قطعی گاز بر صنعت فولاد از سایر صنایع همچون سیمان و پتروشیمی بیشتر است. بنابراین باید راهکاری اساسی برای رفع معضلات جدی حاکم بر این بخش اندیشیده شود.

سخن پایانی

محدودیت در روند گاز صنایع به افت تولید به کاهش فروش، صادرات و همچنین سودآوری این مجموعه‌ها منتهی خواهد شد. با توجه به ادامه‌دار بودن شرایط یادشده و همچنین کمبود برق در ماه‌های گرم سال، این توقفات تولید را می‌توان به‌عنوان ریسکی در مسیر تولید صنایع شناسایی کرد که اثرات آن بر کل اقتصاد کشور نمایان خواهد شد.

چهره

حمایت وزارت نیرو از دانش‌بنیان‌ها

معاون تحقیقات و منابع انسانی وزیر نیرو با تاکید بر حمایت وزارت نیرو از جوانان، نخبگان و شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان، از رونمایی «شبکه متخصصان صنعت آب و برق» خبر داد و گفت: این شبکه بستر تبادل تجربیات مهم متخصصان در حوزه آب و برق است.

به گزارش ایرنا، مریم کارگر نجفی با تاکید بر اینکه تجربیات درست مبتنی بر علم و دانش و پژوهش محقق می‌شوند، اضافه کرد: با در نظر گرفتن تاکیدات مقام معظم رهبری و نام‌گذاری امسال به نام سال «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین»، هم‌اکنون با حمایت دولت و مجلس شورای اسلامی، قوانین، ضوابط و مقرراتی تدوین و عملیاتی می‌شود.

معاون تحقیقات و منابع انسانی وزیر نیرو با تاکید بر حمایت وزارت نیرو از جوانان، نخبگان و شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان، ایجاد زیرساخت در حوزه پژوهش را مهم برشمرد و افزود: بسیاری از این زیرساخت‌ها ایجاد شده و البته اقدامات لازم در این زمینه ادامه دارد. در این باره می‌توان به راه‌اندازی پارک علم و فناوری و کارخانه نوآوری آب و آبفا اشاره کرد.

وی با تاکید بر ضرورت تقویت زیرساخت‌های لازم در صنعت آب و برق اضافه کرد: لازم است صندوق پژوهش نیرو تقویت و پردیس‌های علم و فناوری در استان‌ها فعال شوند، در همین راستا راه‌اندازی بازارهای محلی آب و برق از اهمیت ویژه برخوردار است.

معاون تحقیقات و منابع انسانی وزیر نیرو با اشاره به پیش‌بینی اجرای طرح‌های پیشران در صنعت آب و برق افزود: وزارت نیرو تنها دستگاهی است که وزیر آن برای تحقق شعار امسال همت ویژه‌ای داشته و در ۱۴ جلسه ستاد هماهنگی دانش‌بنیان شخصا حضور داشته است.

کارگر نجفی تسریع در انعکاس و رفع چالش‌ها و نیازهای صنعت آب و برق را به عنوان یکی از درخواست‌های مهم فعالان این عرصه عنوان کرد و گفت: فعالیت‌های عرصه پژوهش کمی نشده و این امر ارزیابی‌ها را دشوار کرده است، همچنین لازم است در حوزه تجاری‌سازی برنامه‌ریزی هدفمند و منسجمی صورت گیرد.

معاون تحقیقات و منابع انسانی وزیر نیرو بر ضرورت ایجاد بانک‌های اطلاعاتی دقیق از پژوهش‌های صورت گرفته در صنعت آب و برق تاکید کرد و افزود: دسترس‌پذیری به این منابع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، در این راستا باید مبنای دقیق برای پروژه‌ها تدوین و از پژوهش‌های تکراری جلوگیری شود.

کارگر نجفی با تاکید بر اهمیت ترسیم مسیر حمایتی مناسب از شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان، اظهارکرد: برای رفع چالش‌های پیش‌رو در این عرصه باید نگرش مدیران تغییر یابد، روابط پژوهش در اسناد بالادستی تدوین شود و در ارزیابی‌های عملکرد، وزن پژوهش افزایش یابد.

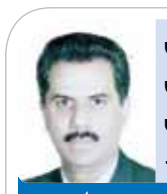
وی با تاکید بر ضرورت بازنگری بر بودجه حوزه پژوهش ادامه داد: در کنار این مهم لازم است شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان برنامه‌ریزی سالانه داشته و شرکت‌های مادرتخصصی نظارت کافی بر این مهم صورت دهند.

معاون تحقیقات و منابع انسانی وزیر نیرو به‌روزرسانی آمارها را از ضروریات تحقیق و پژوهش عنوان کرد و بیان کرد: با مشارکت می‌توان برخی از تحقیقات و پژوهش‌ها را به سرانجام رساند، در بحث بهره‌وری تکالیف قانونی بر عهده وزارت نیرو قرار داده شده است و حوزه پژوهش و فناوری در ارتقای بهره‌وری جایگاه ویژه‌ای دارد.

معاون تحقیقات و منابع انسانی وزیر نیرو در پایان خاطرنشان کرد: حمایت و شفافیت برای ما و دولت در همه حوزه‌ها به ویژه حوزه تحقیق و پژوهش از اهمیت قابل توجهی برخوردار بوده، در این زمینه باید فرصت عادلانه برای همه فعالان این عرصه از جمله جوانان و نخبگان و شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان فراهم شود تا از این محل هزینه‌ها کاهش و در نهایت بهره‌وری پروژه‌ها افزایش یابد.

یادداشت

کاهش ناآرامی بازارهای مالی با افزایش نرخ سود

علی رحیمی
کارشناس اقتصاد

هر سال بسته نظارتی ازسوی شورای پول و اعتبار به بانک مرکزی ابلاغ می‌شود که در آن بازه نوسان نرخ سود بانکی برای ابلاغ به بانک‌ها پیش‌بینی‌شده است. تصمیم شورای پول و اعتبار هر سال براساس شرایط نقدینگی و شرایط کلان اقتصادی گرفته می‌شود. در شورای پول و اعتبار سیاست‌گذار پولی با بررسی تمام جوانب موجود اقتصاد ایران، از جمله روند صعودی حجم نقدینگی در سال‌های اخیر تا جولان نوسان‌گیری و دلالی در بازارهای موازی برای تغییر نرخ سود اقدام می‌کند.

در اقتصاد ایران که از یک سو با روند صعودی حجم نقدینگی و رشد تورم مواجه است و از سوی دیگر رونق و جذابیت بازارهای موازی مالی همچون مسکن، ارز و خودرو و بورس زیاد است، هرگونه تصمیم برای کاهش یک‌باره یا افزایش معنادار نرخ سود بانکی، آثار و تبعات خود را خواهد داشت.

در ۶ سال گذشته نرخ سود بانکی در بازه تقریبا ثابت بین ۱۰ تا ۱۸ درصد تعیین شده و از سوی بانک مرکزی نظارت بیشتری بر اجرای آن توسط بانک‌ها صورت گرفته است.

براساس نظریه‌های اقتصادی ضروری است شورای پول و اعتبار در نرخ سود سپرده بانکی بازنگری کند. شورای پول و اعتبار با هدف پیشگیری از ایجاد رکود تورمی در تولید از افزایش نرخ سود بانکی جلوگیری کرده است. این امر موجب شده بانک‌ها نیز برای جذب منابع مالی و تامین کفایت سرمایه به تخلف از بسته شورای پول و اعتبار روی بیاورند؛ این در حالی است که بنا به آنچه در ادامه ذکر می‌شود شرایط اقتصادی فعلی کشور به افزایش نرخ سود بانکی نیازمند است.

حال که حجم زیادی از نقدینگی در بازارهای مالی سرگردان است این انتظار از شورای پول و اعتبار می‌رود که با افزایش نرخ سود بانکی به نابسامانی‌های موجود در بازارهای مالی پایان دهد.

یکی از راهکارهای شناخته‌شده اقتصادی برای کنترل تورم افزایش نرخ سود بانکی است. نرخ سود سپرده‌ها در کشور حدود ۶ سال است که بدون تغییر مانده، اما شرایط فعلی کشور افزایش نرخ سود سپرده و کاهش نرخ بهره تسهیلات بانکی را می‌طلبد، زیرا افزایش نرخ سود سپرده بانکی می‌تواند در کنترل بازارها موثر باشد.

از طرفی هم افزایش نرخ سود بانکی مانعی برای رونق بخش تولید محسوب می‌شود و نباید به میزانی باشد که تولیدکننده را به‌جای سرمایه‌گذاری در تولید به سرمایه‌گذاری در بانک‌ها ترغیب کند.

اگر نرخ سود بیشتر از آنچه در نظام بانکی کشور جاری است، کاهش یابد، جز اثرات تورمی شدید ممکن است موجب کاهش سپرده‌های بانکی هم شود، اما بانک‌ها به‌دلیل قدرت انحصاری خود، نرخ سود تسهیلات را پایین نمی‌آورند، زیرا با بالا بودن نرخ بهره تسهیلات می‌توانند زیان‌های خود را جبران کنند.

چنانچه نرخ سود در بازار بین‌بانکی کاهشی باشد، اتفاق خوبی برای بازار سرمایه به‌شمار می‌رود، اما نمی‌توان انتظار داشت برای حمایت از بخشی از اقتصاد مانند بازار سرمایه نرخ بهره تغییر کند و سایر بخش‌ها بدون تغییر بماند؛ در واقع این کار باعث می‌شود نرخ در سایر بازارها نیز دستخوش تغییر شود.

به‌عبارت‌دیگر با این اقدام قیمت‌ها در بازار سهام، ارز، مسکن و همه بازارهای مصرفی خانوارها تحت تاثیر قرار خواهد گرفت؛ بنابراین کاهش نرخ سود بانکی حتی اگر با هدف حمایت از بازار سرمایه باشد، به‌دلیل جذابیت نوسان‌گیری در بازارهای موازی، با آثار منفی همچون رشد تورم همراه خواهد بود. پس به‌طورقطع در شرایط کنونی نرخ سود بانکی باید اندکی افزایش یابد.

نرخ بهره یکی از شاخص‌های مهم در اقتصاد هر کشوری است. بانک مرکزی براساس شرایط اقتصادی، نرخ بهره را تعیین می‌کند و امور مالی و بانکی در راستای این نرخ صورت می‌پذیرد.

یک کارشناس مسائل بانکی در گفت‌وگو با صمت:

نرخ سود بانکی باید متناسب با تورم شود

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

تغییرات نرخ سود بانکی و همچنین کاهش نرخ رشد نقدینگی مهم‌ترین محرک تغییرات در سپرده‌ها در ماه‌های اخیر است. به‌گفته رئیس‌کل بانک مرکزی بیش از ۹۰ کشور جهان در ماه‌های گذشته اقدام به افزایش نرخ سود بانکی کرده‌اند؛ سیاستی که در ایران با رقم ۵ درصدی در انتظار تصمیم شورای پول و اعتبار است.

این موضوع می‌تواند چند علت داشته باشد؛ نخست اینکه دولت قصد دارد با افزایش نرخ سود بانکی نقدینگی انباشته در اقتصاد را وارد شبکه بانکی کند.

دوم اینکه به‌دلیل حجم کم نقدینگی در شبکه بانکی کشور این بانک‌ها توان تسهیلات‌دهی به تولید را از دست داده‌اند؛ از همین رو دولت سعی دارد با افزایش نرخ سود بانکی سپرده‌گذاران را به بازگرداندن منابع مالی به بانک‌ها تشویق کند تا دست بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات به تولید باز شود.

همچنین عامل پررنگ دیگری که در عدم سودآوری بانک‌ها نقش دارد ناتوانی در جذب سرمایه است. بنا بر اعتقاد کارشناسان بانکی نرخ سود سپرده‌های بانکی کمتر از تورم، سبب کاهش انگیزه سپرده‌گذاری شده است؛ بنابراین دولت تلاش دارد انگیزه سپرده‌گذاران را بالا ببرد تا مشکل عدم سودآوری برخی بانک‌ها، به‌ویژه دولتی‌ها را حل کند. علی اکبری‌زاده، کارشناس امور بانکی در گفت‌وگو با صمت نقش افزایش سود سپرده در جلوگیری از فرار سرمایه‌ها از شبکه بانکی را موردبررسی قرار داده است. مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس را در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

در مجموع رغبت به سپرده‌گذاری کاهش یافته و بی‌ارزش شدن پول باعث شده مردم بخواهند پول نقد را به کالا یا خدمات تبدیل کنند

◉ بسیاری از کارشناسان معتقدند افزایش نرخ سود بانکی عامل جذب نقدینگی به سمت بانک‌ها است. به‌نظر شما آیا کاهش سپرده‌گیری بانک‌ها در افزایش نقدینگی موثر است؟

خیر؛ با بررسی آمارهای سپرده‌گیری سال گذشته می‌توان فهمید کاهش نرخ رشد سپرده‌ها اگر نسبت به نرخ رشد نقدینگی بررسی شود رقم چندان قابل‌توجهی نخواهد شد، زیرا چگونگی کاهش نرخ سود بانکی، بر میزان حجم سپرده‌ها موثر است و عدم‌تغییر در نرخ سود بانکی در حجم سپرده تاثیر چندانی ندارد. امسال بانک مرکزی فرصتی به بانک‌ها داد تا نرخ سود را طبق دستورات شورای پول و اعتبار کاهش دهند و از قوانین این شورا پیروی کنند. همین موضوع موجب شد بسیاری از سپرده‌ها با نرخ‌های قانونی گذشته در بانک ماندگار شوند. اجرای این سیاست بانکی در نیمه نخست سال ۱۴۰۱ باعث جلوگیری از خروج منابع از بانک‌ها شده، اما با نوسانات ارزی نیمه دوم سال و افزایش تورم این گمان می‌رود که بخش زیادی از سپرده‌های بانکی در صورت عدم افزایش نرخ سود از شبکه بانکی خارج شوند.

◉ طبق گفته شما تمایل مردم به سپرده‌گذاری نزد بانک‌ها در نیمه دوم سال کاهش یافته، علت این موضوع را چه چیزی می‌دانید؟

سپرده‌گذاری در بانک‌ها کاهش پیدا کرده، زیرا نرخ تورم در اقتصاد ایران بالای ۴۰ درصد است و حداکثر سود پرداختی توسط بانک‌ها ۱۸ درصد؛ بنابراین طبیعی است مردم با تراز منفی سوددهی شبکه بانکی تمایلی به سپرده‌گذاری نداشته باشند.

تورم، از جمله مشکلات ساختاری اقتصاد ایران است که با نرخ‌های دورقمی بر عملکرد اقتصادی کشور اثر گذاشته است. سیستم بانکی به‌عنوان بخش مهم اثرگذار بر عملکرد اقتصادی نیز به‌شدت متاثر از شرایط تورمی اقتصاد است؛ بنابراین تورم، نرخ بهره واقعی را کاهش و تقاضا برای وام را افزایش می‌دهد. از طرفی بالا رفتن نرخ تورم انگیزه سپرده‌گذاری را کاهش داده و در نتیجه قدرت وام‌دهی بانک‌ها را محدود کرده است.

◉ بانک‌ها برای جبران کاهش قدرت وام‌دهی چه راهکاری در پیش گرفته‌اند؟

از آنجایی که رغبت سپرده‌گذاران برای ماندگاری سپرده‌ها در شبکه بانکی در شرایط تورمی کاهش می‌یابد، برخی از بانک‌ها ناچارند خلاف میل بانک مرکزی نرخ سود سپرده‌گذاری را بالا ببرند و حتی حاضرند تبعات و مجازات آن را بپذیرند؛ چراکه سپرده به اندازه مصرف وجود ندارد و اجبار در پرداخت تسهیلات تکلیفی باعث می‌شود بانک‌ها برای تامین منابع از بانک مرکزی استقراض کنند؛ بنابراین بهترین راهکار این است که تا شبکه بانکی خالی از سرمایه سپرده‌گذاران نشده، شورای پول و اعتبار هر چه سریع‌تر نرخ سود سپرده را با میزان تورم متناسب کند.

◉ آخرین آمارهای بانک مرکزی بیانگر کاهش رشد مانده سپرده‌ها در بانک‌های کشور است. این روند نزولی در آمارهای بانک مرکزی را چگونه تفسیر می‌کنید. آیا این کاهش بیانگر حرکت نقدینگی به سمت سایر بازارهای مالی است؟

بله؛ برای توضیح بیشتر باید بگویم سپرده‌های بانکی انواع مختلفی دارند و طبیعتا تغییرات هر یک از اجزای آن می‌تواند معلول عواملی متعدد باشد و بازخوردهای مخصوص خود را در اقتصاد داشته باشد.

سپرده‌های جاری و قرض‌الحسنه پس‌انداز با اهدافی غیر از اهداف سرمایه‌گذاری و کسب بازده تعریف شده و از متغیرهای متفاوتی نسبت به سپرده‌های مدت‌دار تاثیر می‌پذیرند؛ بنابراین خروج این نوع از سپرده‌ها ملاک سپرده‌گیری در شبکه بانکی کشور محسوب نمی‌شود. اصولا بانک‌ها به‌دلیل نامعلوم بودن سررسید در این گونه سپرده‌ها روی بازدهی آنها در پرداخت تسهیلات حساب چندانی باز نمی‌کنند. اگر در تحلیل آمارها فقط سپرده‌های مدت‌دار که سهم غالبی از سپرده‌های بانکی را در برمی‌گیرد در نظر گرفته شود، می‌توان این‌گونه تحلیل کرد که اصولا سه مولفه وجود دارد که یک سرمایه‌گذار در انتخاب میان فرصت‌های سرمایه‌گذاری به آنها اتکا دارد. این مولفه‌های موثر نرخ بالای بازدهی، سرعت نقدشوندگی و ریسک پایین سرمایه‌گذاری هستند؛ بنابراین بسته به درجه ریسک‌گریزی، اشخاص حقیقی و حقوقی سرمایه‌گذار نسبت به مقصد سرمایه‌گذاری تصمیم‌گیری می‌کنند. با این تفاسیر نه‌تنها تغییر در نرخ سود، ریسک و نقدشوندگی سپرده‌های بانکی بر روند رشد آنها موثر است، بلکه هرگونه تغییر در نرخ بازدهی انتظاری، ریسک و نقدشوندگی بازارهای موازی جذب‌کننده نقدینگی مانند ارز، طلا، بازار سهام، بازار اوراق بدهی و مسکن نیز می‌تواند بر این روند موثر باشد. عامل دیگری که جز این عوامل می‌تواند بر میزان رشد جذب منابع در بانک‌ها و سایر بازارهای مالی موثر باشد، رشد نقدینگی کل کشور است؛ بنابراین اگر نقدینگی کل کشور کاهش یابد روند رشد منابع تمام بازارها تحت تاثیر منفی این موضوع قرار می‌گیرد. بدیهی است هرگونه تغییر در نرخ رشد سپرده‌های بانکی و حتی منابع سایر بازارهای مالی می‌تواند نقدینگی کل را کاهش یا افزایش دهد. در نتیجه برای سال ۱۴۰۱ تغییر نکردن نرخ سود بانکی و همچنین افزایش نرخ رشد نقدینگی و سوددهی بالای بازارهای موازی جزو مهم‌ترین عوامل محرک تغییرات در سپرده‌گیری بانک‌ها هستند که سبب شده‌اند روند جذب سپرده بلندمدت بانک‌ها نزولی شود.

◉ در ماه‌های ابتدایی سال بانک مرکزی در بخشنامه‌ای بانک‌ها را ملزم کرد که به نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار پایبند باشند. آیا این بخشنامه می‌تواند عامل کاهش رغبت مردم به سپرده‌گذاری در شبکه بانکی کشور باشد؟

بله؛ مردم با انتظارات تورمی درگیر هستند و نرخ سود ۱۸ درصد نمی‌تواند جوابگوی این انتظارات باشد؛ از همین رو در شکل کلی هرگونه تغییر در نرخ سود بانکی بر میزان سپرده‌گذاری بلندمدت اشخاص حقیقی و حقوقی اثرگذار است.

تغییر در نرخ سود سپرده به‌طور مستقیم می‌تواند حجم سپرده‌ها را تحت تاثیر قرار دهد، اما باید به نقش بازارهای موازی و سوددهی این بازارها در بازه زمانی تعریف‌شده دقت کرد؛ همان‌طور که در ۹ ماه گذشته جذابیت بازارهای موازی عامل خروج نقدینگی از شبکه بانکی کشور شد.

یعنی در کل نه‌تنها رغبت به سپرده‌گذاری کاهش یافته، بلکه بی‌ارزش شدن پول باعث شده مردم بخواهند پول نقد را به کالا یا خدمات تبدیل کنند.

◉ اگر شورای پول و اعتبار با افزایش ۵ درصدی سود سالانه سپرده‌های شبکه بانکی موافقت کند، بازارهای موازی تحت تاثیر قرار خواهند گرفت؟

بازار سکه، ارز، مسکن و خودرو همیشه پررونق است، اما برای کسانی که ریسک‌پذیری بالایی دارند؛ بنابراین افزایش ۵ درصدی نرخ سود می‌تواند در جذب نقدینگی از این بازارها تا حدی موثر باشد، زیرا باتوجه به مزیت ریسک پایین و نقدشوندگی مناسبی که سپرده‌های بانکی در مقایسه با سایر بازارها دارند، نرخ‌های سود پایین‌تر سپرده‌های بانکی در مقایسه با سایر بازارهای موازی نیز هنوز جذابیت سپرده بانکی را به‌عنوان یک فرصت سرمایه‌گذاری کم‌ریسک و نقدشونده حفظ می‌کند.

همچنین باتوجه به رکود تورمی حاکم بر بازارهای موازی به‌ویژه در نیمه دوم سال بازدهی انتظاری ۲۳درصد سود برای یک سال دور از تصور است، اما اگر نرخ سود فقط ۵ درصد افزایش یابد بازهم نمی‌تواند همه سرمایه‌های سرگردان را از بازارهای موازی جذب و وارد شبکه بانکی کند، زیرا سود ۲۳ درصدی همچنان اختلاف معناداری با نرخ تورم دارد.

از سوی دیگر می‌توان گفت تاثیرگذاری عدم افزایش نرخ سود بانکی در حجم کل سپرده‌ها چندان عمیق نخواهد بود، چراکه بازارهای رقیب هم با به ریسکی که دارند، بازدهی انتظاری مناسبی ندارند و همین امر باعث می‌شود سپرده بانکی هنوز انتخاب اول بسیاری از سرمایه‌گذاران باشد.

◉ بنا بر آمار اعلام‌شده ازسوی بانک مرکزی نرخ رشد نقدینگی در سال جاری روند نزولی را طی کرده است. آیا این روند تاثیری بر رشد سپرده‌ها می‌گذارد یا اینکه در روندی معکوس کاهش رشد سپرده‌ها باعث کند شدن رشد نقدینگی می‌شود؟

رابطه رشد نقدینگی و رشد سپرده‌گذاری کاملا دوطرفه است. کاهش حجم نقدینگی در کل جامعه باعث کاهش منابع و نقدینگی جذب‌شده در تمام بازارهای مالی از جمله بانک‌ها می‌شود؛ بنابراین کاهش حجم نقدینگی اثر مستقیمی بر کاهش سپرده بانکی دارد.

از طرف دیگر کاهش حجم سپرده‌ها یا کاهش ماندگاری سپرده‌ها باعث می‌شود قدرت خلق نقدینگی بانک‌ها تحت تاثیر منفی قرار گیرد و ضریب فزاینده نقدینگی کاهش یابد.

این کاهش در ضریب فزاینده به‌منزله کاهش نقدینگی خواهد بود. با این حال اگر منابع به سمت بازار دیگری که کارآیی تخصیص منابع بالاتری دارد (مانند بازار سرمایه) هدایت شود، این تغییر می‌تواند اثر مثبتی بر اقتصاد داشته باشد. همچنین اگر سپرده‌ها به بازارهایی که ورود نقدینگی به آنها برای اقتصاد مشکل‌ساز است ورود کند مانند بازار ارز، می‌توان آثار منفی برای آن متصور بود.

◉ به‌نظر شما باتوجه به تحولات اخیر مانند افزایش نیافتن نرخ سود و ساماندهی موسسات غیرمجاز و افزایش نرخ دلار، این احتمال وجود دارد که سرمایه‌گذاران خرد سپرده‌های خود را از بانک‌ها خارج و راهی بازار ارز یا سایر بازارهای موازی کنند؟

بانک مرکزی در اوایل سال توانست کنترل بسیار خوبی بر بازار ارز داشته باشد و همین امر باعث شده بازدهی انتظاری سفته‌بازان از بازار ارز کمتر شود. البته اگر شوک‌های سیاسی منطقه‌ای و جهانی خاصی وارد نشود، می‌توان انتظار داشت تغییرات نرخ ارز روندی منطقی داشته باشد.

همچنین رکود نسبی در بخش‌های واقعی اقتصاد جذابیت بازار سهام را کاهش داده و بازدهی آن را پایین و ریسک آن را بالا برده است.

بنابراین این بازارها نمی‌توانند گزینه مناسبی برای ورود نقدینگی باشند. بازار مسکن نیز به‌نظر نمی‌رسد از روند رکودی فعلی خود خارج شود؛ در نتیجه در شرایط فعلی گرچه مستعدترین بازار برای جذب نقدینگی بازار ارز است، اما همین بازار هم خالی از ریسک نیست، زیرا اگر شوک‌های سیاست خارجی قابل‌ملاحظه‌ای در آینده به‌وجود آید شاهد ریزش نرخ ارز خواهیم بود. معتقدم با اینکه نرخ سود بانکی هنوز بالا نرفته، در شرایط کنونی بازهم بخش قابل‌توجهی از سپرده‌ها از بانک‌ها خارج نمی‌شوند.

البته امکان تغییر ترکیب سپرده‌ها بسیار بالا خواهد بود و سپرده‌های مدت‌دار سهم کمتری و سپرده‌های جاری سهم بالاتری را به خود اختصاص خواهند داد.

> اگر نرخ سود فقط ۵ درصد افزایش یابد، باز هم این افزایش نمی‌تواند همه سرمایه‌های سرگردان را از بازارهای موازی جذب و وارد شبکه بانکی کند، زیرا رقم ۲۳ درصدی نرخ سود همچنان اختلاف معناداری با نرخ تورم دارد

باجه خبر

مدیرعامل بانک تجارت در سفر به استان اردبیل تاکید کرد:

تولیدکنندگان را در عرصه کارآفرینی و تولید تنها نمی‌گذاریم

مدیرعامل بانک تجارت به‌همراه مدیران عالی‌رتبه بانک به‌منظور دیدار و گفت‌وگو با مدیران و فعالان مجموعه‌های بزرگ صنعتی و تولیدی و همچنین مشاهده بی‌واسطه وضعیت سرویس‌دهی کارکنان این بانک به مشتریان، طی یک سفر کاری ۲ روزه از استان اردبیل بازدید کرد.

به‌گزارش صمت از روابط عمومی بانک تجارت، هادی اخلاقی، مدیرعامل بانک تجارت در این دیدارها بااشاره به همکاری گسترده و تجربه موفق بانک تجارت در تعامل با مجموعه‌های بزرگ تولیدی و صنعتی در زمینه خدمات متنوع ارزی و ریالی گفت: این همکاری در گذشته، اثرات درخشانی را از خود به‌جای گذاشته و اکنون با بهره‌مندی از تجارب ارزنده گذشته و براساس حسن‌اعتماد ارزشمند شکل‌گرفته میان دوطرف، اسباب توسعه همکاری‌ها بیش‌ازپیش فراهم شده است. هادی اخلاقی با اعلام آمادگی برای ارتقای همکاری‌های دوجانبه اظهار کرد: مجموعه بانک تجارت ایران از هیچ کوششی در راستای حمایت از تولیدکنندگان، صنعتگران و کارآفرینان دریغ نخواهند کرد و از کلیه ابزارهای موجود در این راستا بهره خواهند برد. در این سفر کریم اصغری، مدیر امور استان‌های شمال کشور بانک تجارت هم بااشاره به کمک‌های سال گذشته این بانک به تولید و ایجاد ۱۰هزار نفر فرصت شغلی جدید و لزوم حمایت و کمک به چهره‌های خلاق و کارآفرین بزرگ کشور تصریح کرد: آنچه در توان مجموعه بانک تجارت است برای حمایت از تولید دریغ نخواهد کرد. وی با بیان اینکه تمام آمارهای موجود بیانگر نقش پررنگ بانک تجارت در سازندگی و توسعه میهن اسلامی است، افزود: اولویت دادن به نیازهای مشتریان و جامعه از مهم‌ترین شاخصه‌ها در بانک تجارت به‌شمار می‌رود، چرا که بانک تجارت یکی از خوشنام‌ترین و موفق‌ترین بنگاه‌های اقتصادی کشور است. رضا اسکندری‌زنجانی، مدیر شعب بانک تجارت استان اردبیل هم گفت: تولیدکنندگان را در عرصه کارآفرینی و تولید توانمند تنها نمی‌گذاریم، بلکه حامی و پشتیبان آنها هستیم.

وی اظهار کرد: بانک تجارت براساس سیاست‌های بانک مرکزی بخش عظیمی از منابع خود را در حمایت و پشتیبانی از واحدهای تولیدی، صنعتی و دانش‌بنیان استان اردبیل قرار داده و سعی ما بر این است تا با تقویت سپرده‌ها و نقدینگی بانک بتوانیم بیشتر در خدمت فعالان عرصه اقتصادی باشیم.

شب چله در قاب گـــرانی

آیدا فریدی: گرانی سرفصل این روزهای زندگی خیلی از افراد است هموطن! هر روز به‌نوعی و به‌شـکلی. هر روز شـعر تلخ تازه‌ای درباره گرانی می‌شـود سـرود. بساط سور و سات شـب چله یا شب یلدا هم مثل بسـیاری از جشن‌های باستانی ایرانی در مدار گرانی قرار گرفته است. مشـتاقان دورهمی‌های این روزها کمی جمع خود را کوچک‌تر کرده‌اند و سـر و ته قضیه را به قولی زده‌اند تا از بسـاط سفره یلدای ۱۴۰۱ حداقل به اندازه یک فریم عکس اینسـتاگرامی یادگار داشـته باشند.

گشت وگذاری در بازارچه‌های قدیمی پایتخت مانند تکیه تجریش که هر سـال زودتر از دیگر بازارچه‌هـا مهیای عرضه کالاهای مختص شـب‌های یلدا و نوروز است، نشان می‌دهد چشم و چراغ بازار کم‌سو است. میوه انار که سرفصل و نماد شب چله است، در بازارچه تجریش از ۲۵ تـا ۳۵ هـزار بـه‌ازای هر کیلو فروخته می‌شـود. هـر کیلو انار حـدود ۵ عدد انار اسـت که هر یک عدد ۵ هـزار تومان برای‌تان آب می‌خورد، البته میوه‌فروشـی‌های کنار گذرها و بزرگراه‌ها هم هستند کـه میوه خود را کنـار اتوبان و پشـت وانت ارزان‌تـر از بازارچه‌ها و تره‌بارها می‌فروشـند. می‌شـود انار را کیلویی ۱۵ هـزار تومان از این نوع فروشنده‌های سیار هم خرید. نرخ آجیل شب یلدا هم باتوجه به ترفندهای مختلف آجیل‌فروش متفاوت اسـت. قیسی آجیل‌تان اگر تازه‌تر باشـد و پسته‌ها درشـت‌تر، نرخ هر کیلوی آن‌هم به اصطلاح درشت‌تر است.

انـگار که ورق تـازه‌ای از زندگی و تاریخ اسـت. میوه را می‌توان یا باید دانه‌ای خرید. موازنه کیلو با جیب و دسـتمزد این روزها، موازنه عادلانه‌ای نیست. این را همه ما حقوق‌بگیران عالم می‌دانیم و اگر هم درک آن برای‌مان سخت باشد، می‌توانیم لحظه‌ای خودمان را به‌جای دیگـری فرض کنیم؛ آنهـا که از موازنه کیلو گذشـتند و حالا به دانه اکتفا کرده‌اند. دردسرتان ندهیم و دل‌تان را به حرف‌های ناخوشایند آشـوب نکنیم؛ گزارش تصویـری این شـماره صمت ۲۷ آذر ۱۴۰۱ از بازارچه تجریش عکاسی شده است. سال ۱۴۰۱ را خوب به یاد داشته باشید... .

عکس‌ها: آیدا فریدی

چهارشنبه
۳۰ آذر ۱۴۰۱- ۲۶ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ - ۲۱ دسامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۲۲۷-پیاپی ۳۵۴۵

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

جلسات دستمزد ۱۴۰۲ کارگران آغاز شد

هزینه سبد معاش چقدر است؟

افزایش حقوق کارگران و حداقل بگیران همیشه جزء مباحث پرحاشیه و قابل بحث در قانون هست. امسال نیز همانند سال‌های گذشته کارشناسان بحث‌های مفصلی درباره حداقل حقوق ۱۴۰۲ داشتند و البته این جلسات ادامه دارد. طبق خبرهای شنیده شده، دولت میزان افزایش حقوق ۱۴۰۲ کارگران و حداقل بگیران در سال آینده را مشخص نموده است. مطابق ماده ۳۵ قانون کار، حقوق و مزایای کارگرانی که مشمول قانون کار هستند، توسط شورای‌عالی کار پیشنهاد می‌شود و سپس توسط وزیر کار و امور اجتماعی تصویب خواهد شد.

عکس: آیدا فریدی

مقایسه حقوق کارگران ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

درحال‌حاضر افزایش حقوق ۱۴۰۲ به صورت متوسط ۲۰ درصد نسبت به آخرین حکم کارگران در سال ۱۴۰۱ اعلام شده است. البته رقم قطعی ضریب حقوق فعلا تصویب نشده است و فقط براساس پیش‌بینی‌هایی می‌باشد، که در بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۲ ذکر شده است. برخی از کارشناسان معتقدند باتوجه به نحوه مشخص شدن حداقل حقوق سال‌های گذشته، امکان تغییر حداقل حقوق ۱۴۰۲ و افزایش حقوق کارگران در سال آینده به بیش از ۲۰ درصد دور از انتظار نیست. حتی امکان دارد افزایش حقوق سال ۱۴۰۲ به صورت پلکانی انجام شود. این درحالی است که شورایعالی کار باید حداقل حقوق ۱۴۰۲ کارگران را براساس درصد تورم اعلام شده از سوی بانک مرکزی مشخص کند.

همچنین این شورا باید مبلغ حداقل دستمزد ۱۴۰۲ را بدون درنظر گرفتن شرایط جسمی و روحی کارگران، به اندازه‌ای تعیین نماید، که زندگی یک خانواده را به صورت متوسط تحت پوشش قرار دهد.

در سال ۱۴۰۱ میزان افزایش حقوق کارگران ابتدا ۱۵ درصد اعلام شد، اما پس از بررسی‌های هیات وزیران و میزان تورم در سال ۱۴۰۱، افزایش حقوق کارگران و حداقل بگیران به میزان ۵۷ درصد تصویب شد. البته این مبلغ بازهم پاسخگوی تورم جامعه نبوده و همچنان کارگران برای تامین معیشت خود دچار مشکل هستند.

باتوجه به نحوه تعیین حقوق در سال گذشته، احتمالا امسال نیز حداقل بگیران بیش از ۲۰ درصد افزایش حقوق خواهند داشت.

تعیین دستمزد کارگران در مرحله کارشناسی

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی درباره برگزاری جلسات دستمزد سال آینده کارگران گفت: این موضوع در مرحله کارشناسی قرار دارد و منتظر اعلام نظرهای کارشناسان در این زمینه هستیم.

سیدصولت مرتضوی درباره اینکه جلسات شورای‌عالی کار برای تعیین حداقل دستمزد سال آینده کارگران از چه زمانی آغاز می‌شود، گفت: درباره افزایش دستمزد کارگران باید با نمایندگان کارگران و کارفرمایان جلسه گذاشت؛ در این زمینه سازکار قانونی مشخص است و باید در همان چارچوب به یک نتیجه رسید. به گزارش ایرنا، دستمزد حداقل دستمزد کارگران سال آینده، در ماه‌های پایانی هر سال در شورای‌عالی کار مطرح و با حضور نمایندگان قشر کارگری و کارفرمایی بررسی و تصویب می‌شود.

نخستین جلسه شورای‌عالی کار با حضور مرتضوی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی آبان برگزار شد و دومین جلسه نیز این هفته برگزار می‌شود.

پیش از مطرح شدن بحث تعیین دستمزد کارگران در این شورا، موضوع باید در کارگروه تخصصی مزد مورد بررسی قرار گیرد؛ عواملی همچون تورم در تعیین نرخ دستمزد کارگران موثر هستند. شورای عالی کار ۱۰ عضو دارد که سه نماینده از کارگران، سه نماینده از کارفرمایان و چهار عضو از دولت در آن حضور دارند؛ وزیر کار به عنوان رئیس شورا در جلسات حضور دارد. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی همچنین برنامه دولت برای افزایش سن بازنشستگی گفت: هرچه تبدیل قانون شد، همان ملاک عمل خواهد بود. افزایش سن و سابقه بازنشستگی که زمستان سال قبل با هدف بهبود وضعیت صندوق‌های بازنشستگی در لایحه بودجه ۱۴۰۱ گنجانده شده بود که توسط نمایندگان مجلس حذف شد اما به گفته نعمت الله ترکی سرپرست صندوق بازنشستگی کشوری این صندوق پیشنهاد کرده تا متن برنامه هفتم توسعه گنجانده شود به طوری که میانگین سن بازنشستگی از حدود ۵۰ سال فعلی به ۶۰ سال برسد. تناسب تعداد ماه کارکرد محاسبه شده است.

هزینه ماهانه سبد معیشت کارگران

نماینده کارگران در شورای‌عالی کار از برگزاری نشست شورای‌عالی کار خبر داد و گفت: رقم هزینه سبد معیشت کارگران هنوز به طور دقیق مشخص نیست ولی قطعا از ۹ میلیون تومان در ماه بیشتر شده است.

هادی ابوی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره برگزاری جلسه ماهانه شورای‌عالی کار گفت: با توجه به ارسال دعوتنامه‌ها از سوی وزارت کار، جلسه شورای‌عالی کار با حضور نمایندگان دولت، کارگران و کارفرمایان تشکیل می‌شود.

دبیرکل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران درباره دستور کار جلسه فردا، گفت: محورهای جلسه یکی اصلاح آیین نامه ماده ۱۶۴ قانون کار است که به انتخاب نمایندگان کارگر و کارفرما و دولت در مرجع هیات تشخیص ادارات کار اشاره دارد و قرار است این آیین‌نامه به روز شود و هر یک از گروه‌ها پیشنهادات خود را مطرح خواهند کرد.

ابوی ادامه داد: موضوع بعدی، ارائه گزارشی در خصوص بررسی نرخ دستمزد در امسال و دستمزد آینده است که از سوی مرکز پژوهشهای تامین اجتماعی صورت خواهد گرفت. این مرکز سال گذشته به ما در بحث تعیین هزینه سبد معیشت و رقم دستمزد کمک بسیاری کرد و یکی از مراکزی بود که خواسته بودیم آثار افزایش دستمزد را مورد بررسی قرار دهد و روش‌ها و مدل‌های جدید ارائه کند. این مرکز، نرخ دستمزد و آثار تورمی آن در جامعه را مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌دهد و ما در جلسات سه گانه تصمیم می‌گیریم که کمیته دستمزد شورای‌عالی کار نیز به این بحث ورود کند و فعال شود.

دبیرکل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران با اشاره به تعیین هزینه ماهانه سبد معیشت کارگران در سال گذشته، گفت: سال گذشته هزینه سبد معیشت خانوارهای کارگری در شورای‌عالی کار ۸ میلیون و ۹۷۹ هزار تومان تعیین شد ولی امسال بالاتر رفته است. البته هنوز به طور دقیق نمی‌توان رقم هزینه سبد معیشت را اعلام کرد ولی قطعا از ۹ میلیون تومان در ماه بیشتر شده است.

ابوی گفت: تشکیل کمیته دستمزد، مصوب شورای‌عالی کار است و نیاز مبرمی به وجود این کمیته داریم چرا که تعیین هزینه ماهانه سبد معیشت خانوارهای کارگری توسط کمیته دستمزد مبنایی برای تصمیم‌گیری و محاسبه دستمزد است.

نماینده کارگران در شورای‌عالی کار با اشاره به افزایش هزینه‌های سبد معیشت کارگران درباره آغاز به کار کمیته دستمزد، گفت: در کانون انجمن‌های صنفی کارگران یک کمیته مزد داخلی داریم که همه ساله همزمان با بررسی ابعاد مزد تشکیل می‌شود و وضعیت معیشت خانوارهای کارگری در استان‌ها و نقاط مختلف را مورد بررسی قرار می‌دهد؛ علاوه بر این، وزارت کار هم یک نظرسنجی در خصوص رقم دستمزد و اینکه چه آثاری در جامعه دارد ارائه می‌دهد و بر مبنای گزارش‌ها نسبت به تعیین مزد در کمیته دستمزد شورای‌عالی کار تصمیم‌گیری می‌شود.

کارگران امسال چقدر عیدی می‌گیرند؟

براساس قانون کار، حداقل عیدی پرداختی به کارگران در سال ۱۴۰۱ بین ۸ میلیون و ۳۵۹ هزارتومان تا ۱۲ میلیون و ۵۳۹ هزار و ۲۵۰ تومان است که در پایان سال یا آغاز ۱۴۰۲ پرداخت می‌شود. به گزارش ایمنا، براساس ماده‌واحده قانون کار عیدی کارگران برای یک سال کار حداقل معادل ۶۰ روز و حداکثر ۹۰ روز است. این مبلغ ربطی به حقوق و دستمزد ندارد و به صورت جداگانه باید پرداخت شود.

طبق این قانون، تمام کارگاه‌های مشمول قانون کار مکلف هستند به هر یک از کارگران خود به نسبت یک سال کار، معادل ۶۰ روز آخرین مزد به عنوان عیدی و پاداش بپردازند.

نحوه محاسبه عیدی دستمزد روزانه مصوب امسال ضرب در ۶۰ روز است که دستمزد روزانه ۱۳۹ هزار و ۳۲۵ تومان است از این رو حداقل عیدی که باید پرداخت شود هشت میلیون و ۳۵۹ هزار تومان است.

در ماده واحده قانون کار آمده است که مبلغ پرداخت عیدی کارکنان نباید از ۹۰ روز حداقل مزد روزانه تجاوز کند. بر این اساس حداکثر عیدی که کارگران دریافت می‌کنند هم ۱۲ میلیون و ۵۳۹ هزار و ۲۵۰ تومان است.

برای افرادی که کمتر از یک سال کار کرده باشند هم براساس ۶۰ روز کار و نسبت ایام کارکرد محاسبه می‌شود، به این شکل که حداقل مزد ماهیانه در عدد دو ضرب و بر تعداد روزهای کاری تقسیم می‌شود. یعنی حداقل مزد ضرب در دو تقسیم بر ۱۲ و ضرب در تعداد ماه کارکرد فرمول این محاسبه است.

بر این اساس حداقل عیدی کارگری با هفت ماه کار برابر است با ۴ میلیون و ۸۷۶ هزار و ۳۷۵ تومان و حداکثر عیدی کارگری با همین مدت زمان شش میلیون و ۲۵۷ هزار و ۳۱۴ هزار تومان است.

در قانون، زمان قطعی برای پرداخت عیدی مشخص نشده؛ براساس عرف کارگاه‌ها، کارفرمایان در دو ماه پایانی سال عیدی کارگران خود را پرداخت می‌کنند و معمولاً سقف پرداخت عیدی کارکنان پایان اسفندماه است.

دولت سیزدهم دستمزد کارگران را در سال ۱۴۰۱، ۵۷.۴ درصد افزایش داد، بر این اساس حداقل دستمزد ماهانه چهار میلیون و ۱۷۹ هزار و ۷۵۰ تومان و حداقل دستمزد روزانه ۱۳۹ هزار و ۳۲۵ تومان اعلام شد. طبق تصمیم شورای‌عالی کار حداقل دستمزد کارگران ۶ میلیون و ۴۳۳ هزار تومان برای خانواده ۳.۳ نفری مطرح شد.

سخن پایانی

بهمن سال گذشته کمیته دستمزد شورای‌عالی کار هزینه ماهانه سبد معیشت کارگران را ۸ میلیون و ۹۷۹ هزار تومان تعیین کرد و معاون روابط کار وزیر کار اعلام کرد که این رقم، با محاسبه اقلام خوراکی و غیر خوراکی و برگزاری جلسات مستمر کمیته مزد و حاصل همراهی و تلاش شرکای اجتماعی در شورای‌عالی کار رقم خورد.

گشتی در بازار

بازار طلا یلدا را چگونه می‌گذراند

سارا سمیع شمس – تورم حاکم بر اقتصاد ایران، ارزش پول ملی را روز به روز نزولی‌تر کرده است. در وضعیت کنونی مردم ترجیح می‌دهند سرمایه موجودشان را تبدیل به هر چیزی کنند تا از معرض تورم و کاهش ارزش پول ملی دور بماند. خرید طلا همیشه انتخاب امنی بوده است و جدای از این مبحث، خرید طلا در مناسبت‌های رایج در ایران نیز مرسوم است. در چند هفته اخیر با افزایش قیمتی چشمگیر در حوزه طلا و انواع سکه روبه‌رو بودیم. گسترش نیوز پایگاه خبری موسسه فرهنگی- مطبوعاتی صمت در گفت‌وگو با آیت محمدولی؛ کارشناس بازار طلا و سکه و رئیس سابق اتحادیه طلا و جواهر به بررسی عوامل موثر بر نرخ طلا و سکه و همچنین پیش‌بینی درباره روند آتی بازار طلا پرداخته است که در ادامه می‌خوانیم.

نقش نوسانات ارز بر بازار سکه و طلا

آیت محمدولی؛ کارشناس بازار طلا و سکه گفت: روند حاکم بر بازار طلا و سکه، طبیعتا از نظر داد و ستد و کسب‌وکاری تاثیرگذار بوده است و گاها تاثیرات منفی داشته است. اما از نظر قیمتی اگر بازار قیاس شود، قیمت‌ها در بازار طلا و سکه به نرخ انس جهانی طلا و بازار ارز مرتبط است. ممکن است میزان تقاضا در بحث سکه، بر نرخ آن تاثیرگذار باشد اما بیشتر در مبحث قیمت، تاثیر از داد و ستدی ارزی در داخل کشور است. وی افزود: درخصوص برگشت آرامش به بازار خیلی موفقیت‌آمیز عمل نشده است و همه این موارد وضعیت بازار و طلا و سکه را به التهاب کشانده است. مدیریت بازار ارز برای بازگشت وضعیت تعادل به بازار طلا و سکه نیز حائز اهمیت است. درحال‌حاضر آرامشی در وضعیت بازار طلا و سکه مشاهده نمی‌شود و داد و ستد در بازار به کندی انجام می‌شود.

میزان خرید طلا و سکه

کارشناس بازار طلا و سکه خاطرنشان کرد: همچون همیشه در این گونه مناسبت‌ها مثل شب یلدا، اعیادی که در طول سال در پیش داشتیم و همچنین نوروز در آخر سال، میزان داد و ستدها نسبت به ماه‌های قبل و بعد تغییر می‌کرد و تقاضا بیشتر بود، به این دلیل که مراسمات سنتی همیشه تقاضای خرید را بالاتر می‌برد. هنوز این اتفاق می‌افتد و تقاضا وجود دارد اما نسبت به سال‌های قبل به میزان کمتری است. محمدولی درباره دلیل کاهش تقاضای خرید مناسبتی در بازار طلا گفت: نوسانات در بازار طلا و سکه قدرت خرید را کاهش داده است. اگر قرار درصدی برای تقاضای خرید طلا در مناسبت‌ها در حال‌حاضر نسبت به گذشته بگوییم، میزان خریداران طلا و سکه از ۶۰ درصد در گذشته به ۲۵ تا ۳۰ درصد درحال‌حاضر رسیده است.

پیش‌بینی بازار طلا و سکه

رئیس سابق اتحادیه طلا و جواهر تصریح کرد: پیش‌بینی روند آتی نرخ طلا ساده نیست. بازار ارز تاثیر زیادی بر بازار طلا می‌گذارد. نرخ انس جهانی طلا هم تاثیرگذار است اما اگر بازار ارز کنترل شود و نوسانات خود را نداشته باشد، طبیعتا انتظار قیمت‌هایی غیر از قیمت‌های حال حاضر می‌توانیم داشته باشیم. در صورتیکه بازار ارز به نوسانات فعلی ادامه دهد، این انتظار وجود دارد که طلا هم تغییراتی را از نظر قیمتی داشته باشد. اینکه قیمت‌ها به سمت صعودی پیش برود یا روند نزولی، ظاهر قضیه این است که نوسانات بازار ارز افزایشی مشاهده می‌شود، بنابراین نرخ طلا نیز افزایشی پیش‌بینی می‌شود.

نقش عرضه اوراق سکه بر بازار

محمدولی اظهار کرد: عرضه اوراق سکه به این دلیل که هنوز نوپا است و به دلیل مشکلات جزئی که گاها وجود داشته است، آنطور که باید درخصوص روند بازار طلا تاثیرگذار نبوده است. در صورت ادامه مسیر و رفع نواقص موجود، قطعا بر وضعیت بازار طلا اثرگذار خواهد بود.

دلیل تورم بالا در نرخ نیم سکه

کارشناس بازار طلا و سکه یادآور شد: علت تورم بیشتر درخصوص نرخ انواع سکه، به دلیل تفاوت در وزن و نرخ سکه‌ها است. برای خرید یک سکه تمام طلا در حال حاضر باید نزدیک به ۱۹ میلیون تومان هزینه کرد. قدرت خرید برای نیم سکه بیشتر از تمام سکه است، چون نرخ نیم سکه کمتر از نرخ تمام سکه است و بازار فروش بهتری هم دارد. وی افزود: با توجه به نرخ انواع سکه، خریداران مناسبتی تمایل بیشتری به خرید سکه‌های کم وزن‌تر دارند. خریداران سرمایه‌گذار نیز ترجیح می‌دهند حداقل سرمایه خود را به سکه تبدیل کنند، بنابراین میزان تقاضای خرید برای سکه‌های وزن کم، بالا می‌رود و هر چه میزان تقاضا بیشتر از عرضه باشد، تورم نرخ را در آن کالا بالا می‌برد. با این حساب هیچ تفاوتی از نظر ظاهری، عیاری و اندازه‌ای بین نیم سکه در مقایسه با سکه‌های دیگر وجود ندارد.

خرید طلا در بلند مدت سودآور است

محمدولی گفت: کسی که پول دارد، حتما تفکرش را هم خواهد داشت و می‌داند باید چه تصمیمی بگیرد. با توجه به تجربه فعالان بازار در صنعت طلا، انتظار داریم مردم در صورت نیاز به سمت خرید طلا و مصنوعات آن بروند. تجربه نشان داده است که در بحث خرید طلا کسی در دراز مدت ضرر و زیانی را متحمل نشده است.

ویژه

تقدیر از سنگ‌آهن مرکزی ایران در جمع چهره‌های نامی صنعت ومعدن کشور

چهارمین اجلاس سراسری چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد با اهدای لوح سپاس و تندیس به مدیریت شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران به کار خود خاتمه داد.

به‌گزارش مرکز اطلاع‌رسانی شرکت، چهارمین اجلاس سراسری چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد کشور در برندهای مسئولیت‌پذیر اجتماعی، با حضور جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای هیئت عملی دانشگاه، معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت و... در مرکز همایش‌های صداوسیما برگزار شد.

در این اجلاس، مدیریت شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران به‌عنوان یکی از برگزیدگان چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد معرفی شد و سیدمنصور میرعلمی؛ مدیر روابط عمومی شرکت، لوح سپاس و تندیس را دریافت کرد.